



Mattyasovszky Jenő

Hód Zsákutcában

(Bűnügyi regény)

Télutó volt. Reggel óta havazott, erős szél fúj. Debrecenben a Hajdú expressz indulását jelző tárcsa másfél órás késéssel lendült a magasba.

A vonat a kavargó hóesésben lassan húzott ki az állomásról.

A jegykezelő a szerelvény utolsó kocsijának a peronján állt. Alacsony, sovány férfi volt. A nyakán lógó táskájával úgy festett, akár a póni egy söröslóra méretezett abrakos tarisznyával. A fejét félrebillentve tartotta, mint csibéit féltő kotlós, és mereven kibámult a kora délután sötétedő szürkéségbe. Minden igyekezetével azon volt, hogy a szájában levő kortynyi törkölyt lüktető zápfogán tartsa, minél tovább. A pálinka volt az egyetlen gyógyír fájdalmára, amely belenyilallt fültövébe. Mintha egy gonosz manó nehéz kampósszöveget akart volna a koponyájába verni.

A jegykezelőt nem érdekelt, hogy milyen az idő. A késés sem bosszantotta. Csupán egyetlen dolog izgatta: hogy a zsebében elrejtett lapos üveg tartalma kitarson Budapestig. Számára most a legfontosabb a törköly volt. Emellett minden más egyéb eltörpült. Legszívesebben beült volna a szolgálati fülkébe, ahol fejét hátravetve, zavartalanul tarthatná a nedűt odvas fogán.

A kerekek áticsattogtak az utolsó váltókon. Az állomás elmaradt. Más esetben ilyenkor meglódult a szerelvény, hogy mihamarabb elérje a szokott menetsebességet. Ez most elmaradt, szinte lépésben haladtak tovább.

Váratlanul egy recsegő hang felcsattant:

- Maga itt a kalauz?

A jegykezelő felnézett. Egy vállas alak magasodott előtte. Az arcból csupán a mélyen ülő szemet és az orr tövét látta. A sűrű szemöldök összeért, és olyan egyenes volt, mintha vonalzóval húzták volna. A többit eltakarta a széles karimájú kalap és a vállon átvetett vastag sál.

A jegykezelő érezte, hogy a pálinka lassan elfolyik fájós fogáról. Ez aggodalommal töltötte el, és a pokolba kívánta az érdeklődőt. Mindenesetre mélyet bölintott, hogy valamelyest megnyújthassa hallgatását.

- Akkor jó helyen kopogtatok - mondta amaz. A száját elfedő sálon át tompán recsegtek a szavak. - Adjon nekem egy zsugát.

A jegykezelő lenyelte a pálinkát, és eltátotta a száját. Mindez vétkes könnyelműség volt. A hideg rögvést kihasználta az alkalmat, bessurrant a résen, és rácsodálkozott az odvas fogra. A jegykezelő fültövébe belenyilallt a fájdalom.

A magas férfi nevetésszerű hangot hallatott.

- Mit csodálkozik? - ropogtatta a szavakat. - Talán nem tudja, mit kértem?

A jegykezelő becsukta a száját.

- Tudom - sziszegte a foga között. - Jegyet akar.

- Erről van szó.

- Azon csodálkoztam...

A magas férfi félbeszakította:

- Tudom, így többbe kerül, de mit csináljak. A jegykezelő mérges lett.

- Azon csodálkozom, hogy csak úgy felszállt jegy nélkül - szögezte le.

- Ne törje magát.

- Köp a szabályzatra.

- Na és? - vakkantotta amaz a sál mögül.
- Miért nem vett jegyet a pénztárnál?
- Egyet találhat.
- Csak azt ne mondja: nem volt rá idő.
- A számból vette ki a szót. Kis híján lemaradtam a vonatról.

A jegykezelő ismét eltátotta a száját. Másfél órás késéssel indultak. Böven volt tehát idő a jegyváltásra. A hideg megint észhez térítette, összeharapta fogait.

A magas férfi felmutatott egy hosszában összehajtott ötszázast.

- Itt a dohány, és adjon pótjegyet - recsegte. - Megfizetem, így kár problémáznia a dolgokon. Még a látszatát is kerülöm a lógásnak. Ezért kerestem meg nyomban magát. Érthető a szövegem, jóember?

A jegykezelő már alig várta, hogy egy korty törkölyben megáztassa fájós fogát. Felütötte táskáját, és előkötötte a pótjegyömböt. Kitöltött egy szelvényt, beírta a megfelelő összeget, majd kiszámolta a visszajáró pénzt. Miután a nyugtat aláírta, letépte a pótjegyet.

- Tessék - nyújtotta át.

A magas férfi megforgatta ujjai között a papírt, aztán a jegykezelői táskára tette.

- Magának adom - mondta.
- Mit csináljak vele? - bámult a jegykezelő.
- Tegye el emlékébe.
- Minek?
- Helytállásának emlékére. Ezzel még az unokáinak is büszkélkedhet egyszer.
- A vállalat elszámolja a pótjegyet is.

- Nincs vállalat, jóember. Maszek utas vagyok, saját dohánnyal. A lényeg, hogy nem vagyok potyautas, és ezt maga is tudja. Most pedig keresek egy jó meleg kupét, és bevágom a szundit. Remélem, nem akadunk el. Reggel mindenképpen Pesten kell lennem. Még ezzel a tempóval is felérünk,

A jegykezelő bölintott.

- Ha rám bukkan, ne keltsen fel - folytatta a magas férfi. - Hát akkor viszlát, jóember! - Megfordult, és fázósan beburkolódzva kabátjába elindult a szerelvény eleje felé.

A jegykezelő hosszan nézett utána. A recsegő hang emlékeztette valamire, de hiába töprengett, nem tudott rájönni, hogy mi lehet az. A pótjegyet zsebre gyűrte, és meghúzta a lapos üveget.

A pálinka tompította fogfájását. Kisvártatva már érzett annyi erőt, hogy elvégezze munkáját és kezelje a jegyeket.

A vonat egyenletes lassú tempóban haladt, mintha tojásokon gurult volna. Sok volt az üres hely. Az ítéletidőben csak azok keltek útra, akiknek halaszthatatlan volt a dolguk. Így aztán senki sem idegeskedett. Még a legrosszabbra is számítottak, hogy elakadnak, és hosszú tétlenkedésre kényszerülhetnek.

A jegykezelő a szerelvény derekán járt, amikor felfedezte az ismerős sálat és a kalapot. Azok a csomagtartó alatt levő fogason lógtak egy hosszú télikabát társaságában. A pótjegyet váltó utas fejét a mellére ejtve aludt az ülés egyik sarkában. Rajta kívül még két férfi tartózkodott afülkében. Egymással szemben ültek élénk beszélgetésbe merülve. Egyikük középkorú volt és szakállt viselt, a másik közel járt a hatvanhoz. Mindketten öltönyben voltak, de a két ruházat merőben elütött egymástól. A szakállas férfi öltönye gyűrött és elhanyagolt volt, a szövet kopottan fénylett a zsebeknél. Szabása elárulta az olcsó konfekciót. A zakó elején néhány zsírfolt éktelenkedett, tanúsítva, hogy gazdája nem sokat ad a külsőségekre. Mindehhez kockás ing járult, amelynek gyűrött gallérja volt. Maga a szakáll viszont gondosan nyírt, ápolt benyomást keltett, a dús barna hajjal együtt, amely precízen elválasztva volt fésülve. Az idős

férfi sötét öltönyét vastag fehér csíkok tarkították. Makulátlan fehér inge szinte ragyogott, nyakkendőjét divatosan nagy csomóra kötötte. Jöhetett temetésről, de igyekezhetett esküvőre násznagynak is. Nem kellett hozzá sasszem, hogy lássa a ruha csináltatott, és készítője nem valami gyorsalpaló tanfolyamon kapta a mesterlevelet. Az idős férfi tetőtől talpig eleganciát sugárzott. Mozdulatai fegyelmезettek, visszafogottak voltak.

A jegykezelő pusztán kíváncsiságból alaposan megnézte a két utast. Miután ellenőrizte a jegyeket, indult volna tovább, de a szakállas férfi megállította.

- Kérem szépen - kezdte amaz -, szeretném felhívni a figyelmét egy részeg alakra.

A jegykezelő gyors pillantást vetett a pótjegyet váltó alvóra. Milyen érdekes, hogy az előbb semmit sem vett észre, gondolta.

Ki hitte volna, hogy részeg? Talán a meleg fülkében megártott neki.

- No, nem erről az úrról van szó - folytatta a szakállas. -, hanem egy zömök emberről, akivel a folyosón találkoztam, immár két esetben is. Majd maga is beleütközik.

- Kötekedő? - vetette közbe a jegykezelő. - Vagy csupán hangoskodik?

A szakállas férfi előbb értetlenül nézett, majd kisvártatva megszólalt:

- Kérem szépen, ezt én nem tudom. Majd ön megállapítja.

- Megállapítom?

- Elvégre ön itt a kalauz.

A jegykezelő bánatosan nézett. Sajnálta, hogy a pálinkát annak előtte le kellett nyelnie. Ráadásul valahogy idegennek érezte az udvarias és választékos szavakat egy kopott öltönyt viselő férfi szájából. Ha ezeket a szavakat az idősebb férfi mondja, nem csodálkozik. De így nem tudta felfogni a helyzetet. Aztán itt volt a manó, aki ismét fültövön vágta kampósszögével.

- Ugyebár, sokféle részeg van - kezdte magyarázatát. - Kötekedő vagy hangoskodik. Aztán csendes részeg vagy kétségbeesett. Bánatos és vidám, sorolhatnám tovább. Azonban nem mindegyik részegre kell odafigyelni. Ezért kérdeztem, hogy a maga részége melyik kategóriába tartozhat megítélése szerint.

- Kérem szépen, nem az én részegem - méltatlankodott a szakállas. - Az illető pillanatnyilag a vonatnak a részége. A vonaton történtek pedig a kalauz úr hatáskörébe tartoznak.

- Világos.

- Remélem is.

- És mit csinált?

- A folyosón nyitogatta az ablakokat. Kérem szépen, ebben a hidegben egymás után húzta le. Szóltam, hogy ezt ne tegye, de rám se hederített.

A jegykezelő egy pillantást vetett a folyosóra.

- Nincs egy ablak sem nyitva - állapította meg.

- Miután a részeg előrement egy másik kocsiba, visszahúzgáltam. Majd talál maga is nyitott ablakot, hacsak... - vélekedett a szakállas, aztán elharapta szavait.

- Hacsak?

- Hacsak be nem csukta valamelyik utas - fejezte be szavait a szakállas.

A jegykezelő a magasba emelte mutatóujját.

- Majd meglátom, hogyan viselkedik ez az ittas ember - mondta határozottan. - Ha renitenskedik, velem gyűlik meg a baja.

- A helyében óvatos lennék vele szemben.
- Ez figyelmeztetés akar lenni?
- Tanács. Kérem szépen, az a részeg erős embernek néz ki.

A jegykezelő elhúzta a száját.

- Őn ezzel azt akarja mondani, hogy gyenge vagyok? - csattant fel.
- De kérem...
- Alacsonynak tart, ezért figyelmeztet - szakította félbe a jegykezelő.

A szakállas férfi szólni akart, de az idősebbik utas néhányszor megköszönte a torkát, erre meggondolta magát, és nem válaszolt.

- A kalauz hatósági közeg - folytatta oktató hangon a jegykezelő. - Kötelességem betartani a szabályzatot. Aki ebben akadályoz, az erőszakot követ el. Arról nem is beszélek, ha netán megüt intézkedés közben. A bíróságon öt évet is kaphat. Azt elismerem, hogy alkatilag nem vagyok valami behemót bivaly, de a beosztásomat tekintve egyáltalán nem nevezhetnek gyengének. Értjük egymást?

A fülkében csak az alvó ember szuszogása hallatszott.

A jegykezelő csalódottan bámult. Választ várt, de nem kapott. A szakállas elfordította fejét, és az ablakon át kibámult a sötétbe. Az elegánsan öltözött férfi a cipője orrát bámulta állhatatosan, mintha semmi egyéb nem érdekelné.

A jegykezelő zsibbadtnak érezte fél fejét, fogfájása állandósult. Tétova tekintetét vetett a két férfira, aztán megrázta a fejét, mintha éppen akkor tért volna vissza az értelme.

- Mindenesetre kösz, hogy szólt - jegyezte meg csendesen. Azok meg sem mukkantak, csak az alvó ember horkantott néhányat.

- Jó utazást - nyögte a jegykezelő, és kifordult a fülkéből. Az ajtót olyan erővel tolta a helyére, hogy a csattanástól beleremegett az üveg. - Forduljatok föl - sziszegte a foga között. Haragudott rájuk. Főként a szakállasra, amiért aggodalmával érezte a szánalmát. Az idős férfi pedig a krákogásával vívta ki haragját. Ezzel a figyelmeztetéssel állította le a szakállast. Pedig ha folytatják a vitát, a szakállas fölé kerekedik. Alaposabban kifejti a hatósági közeg fogalmát. Ebből aztán azok mindketten megérthették volna, hogy neki semmi szüksége holmi szánalomra. Meghúzta a lapos üveget, és folytatta munkáját.

Kisvártatva a szerelvény néhányszor megrándult, aztán megállt. Mindenütt mozgolódás támadt. Az utasok a folyósóra tódultak.

- Lefogadom, hogy hóakadály - vélekedett egy kövér férfi. Egyik utas leintette.
- Lehet, csak a jelzőlámpa mutat tilosat - állította.
- Mert hóakadály van.
- Ugyan, kérem.

Ebből aztán vita kerekedett. A legtöbben a kövérnek adtak igazat. Egy pulóveres fiatalember lehúzta az ablakot, és kihajolt. A hideggel hópelyhek csapódtak a kocsiba.

A jegykezelő máris ott termett.

- Hagyjuk békén az ablakot - mondta figyelmeztetően. Félretolta a pulóverest, és becsukta az ablakot.

- Ha megálltunk, hát megálltunk, kész - folytatta a jegykezelő. - Nem fogunk gyorsabban elindulni, ha lehuzigálja az ablakokat. Csak a meleg szökik ki. - Fürkészően nézett a vétkesre, és beleszimatolt a levegőbe.

A fiatalembernek kikerekedett a szeme, és megszólalt:

- Mit szaglászik?

- Én?

- Naná hogy maga, nem vagyok vak. Talán azt hiszi, kölnizem magam?

Egy nő felvihogott.

- Vigyázzon! - emelte meg hangját a jegykezelő. - Itt nem huligánkodunk.

- Ki huligánkodik? Maga összetéveszt valakivel.

- Nyitogatjuk az ablakokat? Vitatkozunk az illetékessel? Micsoda viselkedés ez?

A pulóveresnek leesett az álla.

- Ki nyitogat itt? - kérdezte. - Ki vitatkozik?

A jegykezelő előre bökte mutatóját.

- Maga - csattant fel. - Én csak a kötelességemet teljesítem, amikor becsukom maga után az ablakot, és figyelmeztetem. Értjük?

- Szagolgat. Nem vagyok büdös.

- Na és, ha szagolgatok. Jogom van rá.

Amaz elvigyorodott.

- Tudja, mit szagoljon? - nyomta meg a szavakat.

A jegykezelő felpaprikázódott.

- Figyelmeztetem, hatósági közeget sérteget - rikkantotta. - A folytatásért felelnie kell.

A pulóveres körbe hordozta tekintetét a jelenlevőkön, aztán elfordult, és a fenekét kezdte paskolni.

- Hogy ezen a vonaton milyen porosak az ülések - magyarázta a többieknek. - Nem győzöm levetni a port a nadrágomról, ahová ülök, mindenütt piszkos leszek. - Fülig érő szájjal megindult és a keze addig mozgott, míg el nem tűnt a fülkéjében.

Az utasok mit sem törődve a jegykezelő megvető tekintetével, dőltek a nevetéstől. Egyedül a kövér férfi mutatott együttérzést.

- Rá se rántsón a cukkolásra, kalauz úr - mondta. - Hiába, ilyenek a mai fiatalok.

- Ki törődik a fiatalsággal? - fakadt ki a jegykezelő - Engem ez a pulóveres pofa bosszantott fel.

- Róla beszélek.

- A pulóveresről?

A kövér széttárta karját.

- Hát ki másról? - kérdezte.

- Ez a pofa legalább harmincéves. Ha nem több.

- Ugyan.

A jegykezelő fültövébe belenyilallt a fájdalom. Vigyázott, hogy orrán át szedje a levegőt.

- Maga azt hiszi, hogy nem jó a szemem, és rosszul látok? - sziszegte a foga között.

- Dehogyis.

- Vaksinak néz.

A kövér fura pillantást vetett.

- Nézze - kezdte óvatosan -, az az igazság, hogy ezek a mai fiatalok túl korán öregszenek. Ez sajnálatos

tény. No, nem az évek szaladnak el felettük, hanem ők élnek gyorsan. Hónapok alatt éveket élnek. Nem szépen lángolnak, mint a gyertya, hanem sziporkáznak, akár a csillagszóró.

- Húszéves koromban - folytatta a kövér - valóban annyinak néztem ki. A korombeli srácok is. Manapság egy húszéves már a jó harmincas látszatát kelti. Kiégnek, akár a rakéta. Tehát, legyen nyugodt, a maga szemének semmi baja. A pulóveres fickó valóban harmincnak látszik, ahogy saccolta. De most már beláthatja, hogy talán még húsz nyarat sem ért meg.

A jegykezelő az állát vakarta, és szúrósan nézett.

- Keresek valakit - jegyezte meg csendesen.

A kövér rátette kezét a jegykezelő vállára, és közelebb húzta magához. A hangja visszafogott volt, amikor megszólalt:

- Nézze ezeket az embereket.

A kocsifolyosóján vagy fél tucat utas álldogált.

- Nem lát közöttük részeget? - kérdezte a jegykezelő.

- Nézze ezeket az embereket - ismételte a kövér férfi és fejével előre mutatott. - Mind elnyűttek, jóval fiatalabbak, mint amennyinek kinéznek. Hajaj, az élettempó. A hajsza. A mindennapos gondok. Ezek koptatnak minket. - Megveregette a jegykezelő vállát, és felemelte a hangját. - Miért kérdi, hogy nem látok-e részeget?

- Mert egy piás pasast keresek.

- Miért?

- Más kocsikban nyitogatta az ablakokat. Az előbb azt hittem, a pulóveres az emberem, de tévedtem.

A kövér megbámulta a folyosón levőket, aztán megrázta a fejét.

- Egyik sem ittas - suttogta. - De egy biztos. Itt kell lennie.

A jegykezelő tekintete az utasokat pásztázta.

- Hol? - kérdezte izgatottan.

- Valahol itt a kocsiban.

- Az előbb azt mondta: nem látott részeget.

- Nem láttam, de most érzem. Állandó szeszszagot érzek.

- Igen?

Amaz bólintott.

- Nekem eliheti, hogy amit érzek, az szeszszag, mert nagyon kényes orrom van - magyarázta. - Méghozzá ez a bűz valami pálinkaféle.

A jegykezelő megnyalta ajkát, aztán kihúzta magát, és kissé ellépett a kövér férfitől.

- Törköly - mondta határozottan, és látványosan beleszagolt a levegőbe.

- Biztos, hogy törköly?

- Annak kell lennie.

- Gratulálok. Én ennyire nem tudtam volna diagnosztizálni. Most már biztos vagyok abban, hogy megtalálja emberét.

A jegykezelő azon volt, hogy hangja határozottan csengjen, amikor megszólalt:

- Nem tud elbújni előlem. Rövid a szerelvény, kevés az utas. A kocsit váratlanul megrándult, elindultak. Az utasok örültek, hogy megszűnt a várakozás, és nem hóakadály állta útjukat. A jegykezelő azonban tudta,

hogy, korai az öröm. Ismerte jól a szerelvény minden rezzenését, a kerekek nyikorgását. Tapasztalata nem csalta meg. A vonat pillanatokon belül ismét megállt.

A jegykezelő sehol sem bukkant rá a részeg utasra. Még csak lehúzott ablakokat sem talált, amely utalt volna tevékenységére. Pedig még a mellékhelyiségeket is átnézte. Végigkoslatta az egész szerelvényt, aztán indult vissza szolgálati fülkéjébe. Ismét elhaladt a pótjegyet váltó utas fülkéje előtt. Az üvegen át látta, hogy az ismerős sál és kalap ott lóg a fogason. A két öltönyös férfi éppen cigarettára gyújtott. Kedve lett volna közölni a szakállással, hogy az ablakokat nyitogató részeg nem találta, de letett szándékáról, örült, hogy nem kell a száját kinyitnia, és fájós zápfogán tarthatja a pálinkát.

Több órás késéssel érkezett az expressz Szolnokra. A jegykezelő az állomáson tájékozódott. Kedvező híreket kapott. A pálya tiszta volt a fővárosig, sehol hóakadály. Végigment a szerelvényen, és tájékoztatta erről az utasokat. Miután pedig elindultak, visszahúzódott a szolgálati fülkébe, és megpróbált szunyókálni egy keveset. A szerelvény teljes sebességgel haladt. A kocsí egyenletes ringása álmosítóan hatott. Oldalt billentette a fejét, hogy a szájában tartott pálinka fájós fogát érje, és elszenderedett.

Később félriadt. Első dolga volt, hogy megnézze óráját. Bő negyedóra hiányzott, hogy elérjék a főváros határát. Felfrissítette szájában a törkölyt, és elindult, hogy utoljára végigjárja a szerelvényt, mielőtt befutnának a pályaudvarra. Félúton lehetett, amikor a hűvös megcsapta. A következő kocsí folyosóján olyan dermesztő hideg fogadta, akár a jégszekrényben. Nyitott ablakra gondolt, de tévedett. A kocsí elején levő ajtó sarkig tárva volt a szél akadálytalanul süvített befelé. Az ajtóhoz lépett. A keze a kilincsen volt, amikor mögötte egy recsegő hang felcsattant:

- Vigyázzon! Ki ne essen!

A jegykezelő egy mozdulattal bevágta az ajtót, és mérgesen megperdült a sarkán. A magas férfi állt előtte, a vállán átvetett sállal, mélyen szembe húzott kalappal.

- Mit keres itt? - kérdezte, miután lenyelte a szájában tartott pálinkát.

- A dolgomat végeztem - intett amaz a mosdóra. - Sürgősebb volt, mint az ajtót becsukni. Mert az bizony már régen nyitva lehet. Ez a hideg ébresztett fel.

- Vajon ki nyithatta ki? A magas férfi vállat vont.

- Talán magától nyílt ki - vélekedett.

- Az lehetetlen. Ez az ajtó csak úgy magától nem nyílik ki.

- Hát hogy nyílik ki? A jegykezelő mérges lett.

- Ilyen marhaságot kérdezni - ámuldozott. - Hát hogy nyílnak ki egy ilyen ajtó? Csakis úgy, hogy kinyitják.

- Talán nem volt jól becsukva.

- Szolnokon senki sem szállt fel, tehát az ajtó jól volt becsukva - szögezte le a jegykezelő. Eszébe jutott a szakállas utas által említett részeg, akiért tűvé tette a vonatot.

- Biztos az a pofátlan nyithatta ki.

- Kiről beszél?

- Egy részegről, akit a maga fülketársa látott. Randalírozott a folyosón, nyitogatta az ablakokat. Merő passzióból most az ajtót nyitotta ki.

A magas férfi mélyen ülő szeme értetlenséget sugárzott.

- Gebedjek meg, ha tudom, hogy kiről beszél - recsegte.

- A szakállasról beszélek.

- Ez lenne a fülketárs?

A jegykezelő bólintott. Kezdett ismét torkig lenni a pótjegyet váltott utassal. Mindenesetre röviden



vázolta a szakállal történt beszélgetését. Megemlítette a másik utast, az idős férfit is.

Amaz a fejét ingatta.

- Itt valami nem stimmel - mormogta.

- Micsoda?

- Azt magának kell tudni.

A jegykezelő eltátotta a száját. A fájdalom fültövébe nyilallt, mire gyorsan összezárta ajkát.

- Most mit nem ért? - sziszegte a foga között.

- Ezt az útitárs dolgot. Az igaz, hogy eddig az utat végigaludtam. De állítom, hogy egyedül utaztam. Mikor beültem, a fülke üres volt és most is az. Egy fia lélek sincs ott, ez a helyzet.

- Ezek szerint egy hülye vagyok?

- Ezt nem mondtam.

A jegykezelő a feje búbjára lökte sapkáját.

- Mindhármukat a saját szememmel láttam - mondta határozottan. - Maga úgy húzta a lóbórt, a feje kis híján a padlót érte. Egyáltalán, mire emlékezhet?

- Mielőtt elaludtam volna, az üres fülkére emlékszem, majd röviddel ezelőtt az ébredésemre, hogy egyedül vagyok. Ez nem elég?

- Nem bizony - rikkantotta a jegykezelő. Felnevetett, de a mosoly nyomban letörlődött róla, mert a hideg behatolt a szájába. - Nem elég az érv. Ugyanis míg aludt, elmúlt jó néhány óra, és megtettünk vagy kétszáz kilométert. Történt egy s más. Például lekezeltem a fülkében a jegyeket, maga meg csak aludt.

A magas férfi töprengeni látszott.

- Való igaz - mondta.

- Jöjjön - invitálta a jegykezelő. - Bebizonyítom, hogy abban a fülkében mások is utaztak.

Amaz készségesen indult előre. A jegykezelő követte. A kocsni közepén egy üres fülke előtt megtorpantak. A magas férfi mozdulatai bizonytalanságot árultak el.

- Nicsak! - csodálkozott a jegykezelő. - Nem ismeri meg a fülkét?

- Mintha ez lett volna.

A jegykezelő egy, másikra mutatott.

- Ebben utazott - mondta. - Egyet tévedett.

- A fene tudta, olyan egyformák. A jelzett fülkében senki sem volt.

- Elmondom, mivel bizonyítom, hogy ebben a fülkében utazott - magyarázta a jegykezelő. - Elsősorban a másik két utas dohányzott. Az idősebb fehér füstszűrős cigarettát szívott, míg a másik barna színűt. Ilyen csikkek vannak az ablaknál a hamutartóban. Másodszor a függönyön egy égett kerek lyuk van. Akkora, mint az ötförintos. Gyerünk be.

A küszöbön azonban megtorpantak. Az ablaknál két kabát lógott. Egy begombolható béléses ballon, ezzel átellenben a mélyzöld lódén. E fölött a csomagtartón szövetkalap hevert. Az elhúzott függöny mögül kilátszott az ülésen lévő aktatáska széle.

A magas férfi elnézett a jegykezelő feje felett.

- Észre sem vettem a jakokat - recsegte. - Igaz, nem is néztem különösebben szét. - Megveregette a jegykezelő vállát.

- Ezek szerint magának van igaza a két hapsit illetően. Valahová biztosan elmásztak.

A jegykezelő töprengve nézett.

- Valószínű - mondta később. Belenézett az ablaknál levő hamutartóba, és a függönyt is meglebbentette.

A fülkeajtóban felbukkant a szakállas utas.

- Pont magát keresem, kalauz úr - közölte. Lapos pillantást vetett a magas férfira, aztán tekintetét a jegykezelőre szegezte. - Azt hittem, a szerelvény elején megtalálom.

- Miért kerestet?

- Semmi lényeges. Csak ismét láttam azt a férfit, akit korábban említettem.

- Most az ajtókat nyitogatta? A szakállas a fejét rázta.

- Nem - mondta. - Azóta talán kijózanodott. Alszik. Megmutathatom.

- Az előbb csuktam be egy ajtót - jegyezte meg epésen a jegykezelő, és a tekintete összevillant a magas férfival.

Amaz mélyet bólintott, majd fürkészően nézett a szakállasra.

- Mindenesetre megnézem magamnak a pasast - folytatta a jegykezelő. - Az ilyenek sohasem árt a képébe nézni. Hol látta?

A szakállas készséges volt. Elmondta, hányadik kocsiban, melyik fülkében tartózkodik az illető. Leírta a külsejét is. A jegykezelőnek így könnyű dolga volt. Nyomban felismerte az emberét.

A férfi sötétkék anorákot viselt, akár egy sielő. Zsebéből előkandikált összegyűrt kötött sapkája. Élénk beszélgetést folytatott egyik szomszédjával. Kerek, pirospozsgás arca volt, pisze orra. Egyáltalán nem látszott rajta, hogy ivott volna.

A jegykezelő nem ment be a fülkébe. A folyosóról figyelt. Nem volt elegendő indoka a felelősségre vonáshoz. Ezt nem tehetette csupán egy másik utas állítása alapján. Más, ha ő éri tetten az anorákost. Akkor is csak figyelmeztetheti. Hiába töprengett, arra a megállapításra jutott, hogy utólag semmit sem tehet. Kedvetlenül hagyta ott a kocsit, és indult a dolgára.

Az expressz éjféltájt futott be a Nyugati pályaudvarra. A kocsik pillanatok alatt üresek lettek. Mindenki sietett, futott.

A jegykezelő a szerelvényt járta végig, és benézett a fülkébe. Mindez a feladatához tartozott. A kocsisor derekán járt, amikor az egyik fülkénél megtorpant, és a szeme kikerekedett. Előbb a csomagtartón levő szövetkalapot vette észre, aztán a fogason lógó, mélyzöld lódent. A függönytől takart aktatáska volt az utolsó. Hirtelen nem tudta, mitévő legyen. Nemezszer előfordult, hogy az üres szerelvényen különféle tárgyakat, holmikat talált, amelyeket otffelejtettek, kezdve a bőröndtől az esernyőig. Olyan esetre azonban nem emlékezett, hogy egy utas szinte valamennyi holmiját a vonaton hagyta, ha csak le nem maradt egyik állomáson. Ez most szóba sem jöhetett. Néhány percig tanácstalanul várakozott, hátha valahonnan előbukkan az idős, elegánsan öltözött utas, de senki sem jött. Lehúzta a fülke ablakát, és kitekintett a kocsiból.

A peron olyan üres volt, mintha kisöpörték volna.

A jegykezelő most már csak abban reménykedett, hogy a mosdóban rátalál az illetőre. Akadt olyan utas, aki ott elaludt, és a végállomáson sem ébredt fel. Közben a szerelvényt kitolták a pályaudvarról. Később a takarítók nyitották rá az ajtót. Aztán a rosszullét sem volt ritka eset.

A legközelebbi mosdó üres volt.

A jegykezelő a maga megnyugtatóására átnézte a szerelvény mosdóit. Sehol sem akadt rá az utasra, így aztán visszament a fülkében hagyott holmikért. Nem fért a fejébe, hogyan lehet ilyen hidegben elfelejtkezni kabátról, kalapról. Méghozzá olyannyira, hogy vissza, sem jöttek érte. Pedig a hideg a legbalgábbakat is észretériti. Vajon mi történhetett, amiért az idős férfi a vonaton hagyta a kalapját, a kabátját, sőt az aktatáskáját is?

A jegykezelő leszállt a vonatról, és karján a talált holmikkal az állomásfőnökségre indult. Útközben egy elektromos targonca hagyta el, oldalán láncdarab csörömpölt. A zaj akaratlanul is a pótjegyet váltó utast idézte fel benne. Most már tudta, hogy annak recsegő hangja mire is emlékeztette.

A peron végén alacsony, idős nő állt magányosan, összekulcsolt kezében nagy retikül lógott. Turcsi orra mulatságossá tette arcát, ősz haja gondosan kontyba csavarva.

A jegykezelő a nő előtt ment el, fél szemmel látta, hogy amaz megbámulja. Nem tudta, miért és azt sem, hogy ilyen későn milyen vonatra várhat. Mielőtt az állomásfőnöki irodába belépett volna, visszanézett. A peron végén már egy lélek sem volt.

## 2

A taxit a pályaudvar előtt intették le. Egy magas, kalapot viselő férfi lépett le a járdáról. Szinte feltépte a hátsó ajtót, és villámgyorsan beugrott a kocsiba.

- Akar két kilót keresni?! - hadarta türelmetlenül.

A sofőr közömbös pillantást vetett hátra a válla felett. Megette már a kenyere javát, ráadásul a vállalatnál egyike volt a legrégebben dolgozóknak. Nem lepődött meg a kései utas szavain. Borraivalónak ajánlottak már fehér egeret, idomított bolhákat, telket a Balatonnál, másodállásban ellenőri elfoglaltságot. A realitásokat szerette. A felkínált kétszáz forint pedig ez volt.

- Ki nem akarná? - kérdezte.

- Akkor kövesse azt a kocsit.

Végyszóra a pályaudvar melletti parkolóból egy Skoda kanyarodott ki a körútra. A sötétben szürkének látszott, csak az utcai lámpák fénykévájében derült ki, hogy eredetileg fehér a színe. Csak a vezető ült benne.

Az Oktogon irányába haladtak.

A sofőr megköszöri torkát.

- Egy porcikám sem kívánja, hogy idézést kapjak, és félnapokat töltsék a rendőrségen vagy a bíróságon - jegyezte meg.

- Ezt honnan veszi?

A sofőr fejével előre intett, ahol a Skoda haladt.

- Az ilyen leskelődések rendszerint ezzel járnak - mondta. - Nem egy ilyen esetem volt már, és mehettem tanúnak. Elegem volt a tortúrából. Megcsalt férjek, féltékeny szeretők. A leskelődés vége a vita és sértegetés, majd a verekedés. Voltam már szemtanúja olyan ökölvívó-párbajnak, amely döntőnek is beillett volna egy Európa-bajnokságon.

- Most nem lesz ilyen élményben része.

- Remélem is.

- Nem vagyok nős, és nincs kire féltékenykednem.

- Akkor a csendestárs szökik a napi bevétellel.

- A húgomról van szó. Ezt a skodás pasast titkolja a család előtt. Az a gyanúm, hogy nős. Nos, meg akarom tudni, kicsoda, micsoda. Ennyi az egész. Persze mindezt csendben és feltűnés nélkül.

- Ha netán balhé lenne, hagyjon ki belőle.

- Nem lesz balhé.

A Skoda ráfordult a Népköztársaság útjára, és a Bazilika irányába haladt. A sofőr a visszapillantó tükörből többször is megszemlélte utasát. A vállon átvett sál, amely takarta a férfi arcát, rossz emlékeket idézett fed benne. Évekkel ezelőtt az éjszaka derekán utast vett fel az Emke előtt. Az is a hátsó ülésen foglalt helyet, és szája előtt zsebkendőt tartott. Többször panaszkodott, hogy a foga fáj. A külvárosba vitette magát, és egy elhagyatott részen megállította a kocsit. Neki az volt a szerencséje, hogy éppen előrehajolt az órát leolvasni. Így a nehéz szerelővas elzúgott a füle mellett, és a fejének szánt ütés a vállát érte. Dulakodni kezdett támadójával, miközben sikerült többször is rákönyökölnie a kúrtre. A jelzésre aztán segítség érkezett, és az utast ártalmatlanná tették. Fiatal suhanc volt, aki arra számított, hogy a taxis bevétele több ezer forintra rúg. Ezután mindig viszolygott, ha utasainak arcát történetesen nem látta tisztán.

A Skoda végighaladt a Népköztársaság útján, majd a Dunapart felé vette útját. Az úttest kihalt volt, csak nagy ritkán találkoztak járművel. A Skoda a Lánchídon hajtott át Budára.

Tisztas távolból követték.

- Nehogy lemaradjunk - aggodalmaskodott az utas.

- Nem lehet szem elől téveszteni, hiszen nincs forgalom - vélekedett a sofőr. - Mehetünk közelebb is.

- A nyakán se legyünk, nem akarom, hogy kiszúrjon.

A Hegyalja út következett, majd a Skoda nekiindult a Gellérthegynek.

- Nem lehet valami csóró, ha itt lakik - mormogta a sofőr.

- Figyelje, hogy mikor fékez.

- Állítólag itt a lakásoknak a négyzetmétere húsz darab ezres.

A kalapos férfi megemelte a hangját.

- Ha megáll, mi haladjunk tovább - mondta.

- Utóbb még kiderül, hogy a pasas egy jó parti.

- Nem hallotta, mit mondtam?

- Hát persze hogy hallottam - mondta rezignáltán a sofőr. - Legyen nyugodt, ha a kocsi megáll, mi feltűnés nélkül továbbmegyünk.

- Nem akarom, hogy felplankoljon, hacsak eddig nem jött rá. A sofőr a fejét rázta.

- Nem úgy viselkedik, mint aki észrevette, hogy a nyomában vagyunk - mondta.

Az előttük járó Skoda felért a hegytetőre, és az emlékmű felé kanyarodott.

- Hova a fészkes fenébe megy? - csattant fel a kalapos férfi. - Csak nem a Szabadság-szoborhoz, hogy az éjszaka kellős közepén a kilátásban gyönyörködjön?

- Ebből toroköblítés lesz - vélekedett a sofőr.

Levette lábát a gázpedálról, és hagyta gurulni a kocsit.

A Skoda a Citadella parkolójában fékezett. Vezetője kiszállt, és függén eltűnt az étterem ajtaja mögött.

- Még nyitva lenne? - csodálkozott a kalapos.

A sofőr az órájára nézett.

- Az étterem most zár, de a bár nyitva van - mondta.

Leállította a taxit a parkoló szélén, ahonnan jól látható volt a bejárat, es kérdően fordult hátra.

- Hát akkor várjunk - döntött amaz.

A sofőr leállította a motort.

- Egy biztos - mondta. - Nem haza jött.

Csendben váraoztak. Később egy pár lépett ki az ajtón. Látható volt, hogy alaposan felöntöttek a garatra. Lökdösődve jöttek le a lépcsőn, és megálltak az úttesten. A nő többször nyerítve felnevezett, és a földhözvágta retiküljét. A férfi mindannyiszor udvariasan felvette. Nem mozdult az úttestről. Kisvártatva taxi érkezett, és felvette őket.

A sofőr határozottan irigyelte a kollégáját. A sálba bugyolált utasát szívesen kicserélte volna a részeg párral. A tükörből látta, hogy a kalapos férfi türelmetlenül mocorog.

Amaz kisvártatva megszólalt:

- Benézek ebbe a csehóba.
- A bár az emeleten van.
- Rögtön jövök.

A sofőr egyedül maradt bizonytalan gondolataival. Mindig idegesítette, ha nem tudta fuvarjainak a célját. A borralalóban sem bízott. A taxinál eltöltött évtizedek tudatosították benne, hogy mindig nyugtával dicsérje a napot. Az a biztos, amit a markában tart. Két darab százas nem kis pénz. Persze attól függ, mennyi időért. Egy fuvarért nagy pénz, de fél éjszakáért már nem.

Újabb taxi érkezett. Kirakta az utast, és már fordult is. A sofőr ismerte jól a másik vezetőt, és rávillantotta a reflektort. A kocsi nyomban melléje kanyarodott, és a fiatalember letekerte az ablakot.

- Mit szobrozol itt, Józsi bácsi?
- Egy ürgét hoztam.
- Valami baj van?

A sofőr a fejét rázta.

- Nincs - mondta.
- Megvárod, míg elázik?
- Ez nem tintázni jött. Amolyan Janda Samu.

A fiatalember eltátotta a száját?

- Kicsodaaa? - kérdezte.

A sofőr mély lélegzetet vett, hogy válaszoljon, aztán meggondolta magát. Talán kezdje mesélni, hogy a harmincas évek legsikeresebb magánnyomozója Janda Samu volt? Mozikban, plakátokon fogalom volt a reklám: "Van valami sanda gyanú? Ki nyomozza Janda Samu." Akkor beszélnie kellene gyermekkoráról, a Berliini téri bérházzal, amelynek első emeletét a nyomozóiroda foglalta el, apjáról, aki viceként takarított megállás nélkül. Ugyan minek erről beszélni? És miért?

- Milyen Samu? - kérdezte a fiatalember.
- Egy szimatoló pasas volt - vágta rá a sofőr. - Régen az ilyeneket Janda Samunak hívták.
- Biztos csaj van a dologban.
- Naná. Most éppen becserkészi a bárban.

A fiatalember intett és elhajtott. A sofőr kiszállt, és körbejárta a kocsit, hogy megmozgassa tagjait. A hideg azonban gyorsan visszaparancsolta a kocsiba. Beindította a motort, és rákapcsolta a fűtést.

A kalapos férfi sebbel-lobbal érkezett vissza.

- Még várunk - közölte, és elnyújtózott a hátsó ülésen.
- Reggelig még hosszú az idő.
- Nyugodt lehet, megkapja a beígért dohányt.

- Nem erről van szó - mondta a sofőr.

Pedig pontosan erről volt szó, csak hát nem akarta a húrt feszíteni feleslegesen. Itt elvárakozhatnak, míg csak a bár be nem zár. Az pedig a reggelt jelentheti.

- Itt percekben belül mindig kap kocsit, mert a portás telefonon rendel a Gellért-szálló elől. Nem kellene fizetnie a várakozást.

- Kibírom.

- A pasas reggelig itt gubbaszthat.

A kalapos férfi megemelte a hangját.

- Ezen ne idegeskedjen, jóember - mondta. - Különbö is, a páciensünk nem a bárban mereszti a seggét. A folyosón álldogál az étteremnél. Biztos beszélni akar valakivel, aztán indul haza.

- A maga páciense - helyesbített a sofőr.

- Legyen igaza.

A sofőr halkán mélyet sóhajtott, és feladta a reményt, hogy megszabaduljon utasától. Egy percig sem hitt a húgról szóló mesében. Nála a kalapos egy felszarvazott férj volt. Kezdte átkozni azt a pillanatot, amikor a pályaudvar előtt vitt el az útja.

Sehogyan sem volt kibékülve azzal a vállon átvett sállal, amely takarta az utas fél arcát. Kisvártatva megszólalt:

- Nagyon rossz dolog a fogfájás.

Amaz nem szólt egy szót sem, mereven kémlelte az étterem bejáratát.

- Egyszer napokig kínlódtam - folytatta a sofőr. - Két fogat húztak egymás után. Nem jó várni vele. Jobb minél előbb túlesni rajta.

- A Szentkirályi utcában tartanak éjszaka ügyeletet - mormogta a kalapos.

- Na, ugye.

- Ha végeztünk, ejtse útba, ne kínlódjon tovább. Most már tudom legalább, hogy miért ilyen nyugós.

- Hogy én nyugós? - tagolta a szavakat.

- De mennyire, hogy az.

- Magáról beszéltem.

- Rólam?

A sofőr sebesen bólogatott.

- Nekem nem fáj a fogam - mondta.

- Vegye tudomásul, hogy nekem sem.

- Pedig azt hittem.

- Hát ki a fészkes fene kezdett fogfájásról beszélni? Én vagy maga? Tőlem még csak célzást sem hallott erre.

A sofőr ujjával az utas sáljára bökött.

- Azt hittem, azért tartja a szája előtt - mondta. - Innen a téves kapcsolás.

Amaz a torkát köszörülte.

- Légcsőhurutom van - közölte.

- Értem.

- Nem akarom, hogy hideg érje a torkom, amikor levegőt veszek.

A Skodát vezető férfi egy nővel jelent meg. Gyorsan beszálltak a kocsiba és máris indultak. A kalapos felvillanyozódott.

- Na, mit mondtam, hogy nem tölti itt az éjszakát - jegyezte meg. - Gyerünk utánuk.

A sofőr tisztos távolból a Skoda nyomában maradt. A Villányi úton haladtak a Móricz Zsigmond körtér felé. Később a Fehérvári útra kanyarodtak. A sofőr most már tudta, hogy kifelé tartanak a városból. A Skoda útjának végcélját még csak találgatni sem lehetett. Ezzel a tempóval mehetnek Albertfalváig, de eljuthatnak Pécsig is.

Egy pillantást vetett a tükörből az utasára, aztán megszólalt:

- Nem tudja, hová tartanak?

- Honnan tudnám?

- Gondoltam, hátha ismeri a nőt.

Amaz ingerülten felcsattant:

- Már az elején mondtam, hogy engem a pasas érdekel. Azt is, hogy miért.

A sofőr torkig volt már a titokzatossággal. Elhatározta, hogy megteszi a szükséges biztonsági intézkedéseket. Bekapcsolta a rádiótelefont. A központ nyomban jelentkezett. Közölte, hogy merre tart, majd hangsúlyozta az úticél bizonytalanságát. Szavait azzal fejezte be, hogy pillanatokon belül közli a központtal az adatokat.

- Mit hapacsol itt összevissza? - kérdezte a kalapos férfi.

- Nem hapacsolásról van itt szó, hanem megszokott dologról. Távolsági vagy kültelki fuvarok esetében jelentkezünk a központnál, és bediktáljuk a biztonság kedvéért az utas nevét és személyi igazolványának a számát.

- Azt hiszi, nincs dohányom, és megpattanok magától?

A sofőr a fejét ingatta, és nem csökkentette a kocs sebességét. A Skoda gyanútlanul haladt előttük.

- Nem erről van szó - mondta halkán. - Nálunk ez a szabály.

- Ha nem babrálta volna azt a vacak rádiót, most nem volna semmiféle szabály. Maga direkt ki akar velem lökni, pedig két kilót ígértem. Talán a suskát kevesli, hogy most akadékoskodik?

- Láthatja, hogy követem a kocsit, és teljesítem a kívánságát. Tehát ön ki van szolgálva. Mindezért cserébe a nevét és a személyi igazolványának a számát kérem, hogy bediktáljam a központnak.

Amaz ott hátul veszettül mocorgott, aztán előredugta összezárt öklét. Markában egy csomó bankjegy volt.

- Tessék - mutatta. - Láthatja, hogy van dohányom. Nincs mitől tartania.

A sofőr felsóhajtott.

- Már említettem, hogy mire van szükségem - mondta.

- Nem pattanok meg.

- Ismétlem, nem erről van szó.

A Skoda egyenletes tempóban haladt előttük. Amaz visszahúzta öklét, és eltette a pénzt. Sokáig kotorászott a zsebében. A sofőr csökkentette a kocs sebességét, a Skoda vörösen izzó stoplámpája összezsugorodott.

- Megkapom hát? - szólt hátra a válla felett.

- Nincs nálam, otthon felejtettem még reggel.

A sofőr tudta, hogy hazudik. A benne bujkáló bizonytalanság hirtelen félelemmé változott. Tiszta szándék esetén senki sem tagadja meg személyi igazolványának felmutatását. Most már csak arra vigyázott, hogy a megfelelő helyen fékezzen. Lehetőleg ott, ahol emberek, járókelők vannak.

A kocsi előtt Budafok fényei pislákolnak.

Amaz kissé előredőlt az ülésen.

- Nehogy lemaradjunk - figyelmeztette.

A Skoda alaposan elhúzott tőlük. A sofőr rálépett a gázra, miközben az úttest két oldalát fürkészte, hogy embereket lásson. Kisvártatva közelebb nyomultak az előttük haladó gépkocsihoz.

Váratlanul egy rendőrségi gépkocsi bukkant elő a sötétből. A járdaszél mellett vesztegelt. Látszott, hogy ketten ülnek benne. A sofőr az út szélére kormányozta a kocsit, és rálépett a fékre.

A kalapos férfi felhorkant:

- Hét, mit csinál?

- Megállok. Vége a fuvarnak.

Amaz előrenyomult. A sofőr úgy érezte, mintha vaskapcsok feszültek volna rá a vállára, de a kocsit megállította.

- Legyen esze - mondta csendesen. Itt a járd, ne akarjon magának felesleges bajt. - Lecsapta a taxiórát. - Százhetvennyolc forint. - Érezte, hogy az ujjak elengedik a vállát. Pénzcsörgés hallatszott. - A borraivalóról lemondok.

Amaz pontosan kiszámolta a viteldíjat, majd az első ülésre dobta. Az úttest kihalt volt, a Skodának a nyoma sem látszott.

- Szarházi egy alak - sziszegte. - Így pofára ejteni.

A sofőr mereven ült, a fejét előreszegezte. A tükörből azonban szemmel tartotta a kalapost.

- Kifelé, uram - mondta tömören.

Amaz még egy vaskosat káromkodott, aztán kinyitotta az ajtót, és kikászálódott. A járdáról azonban még visszaszólt:

- Imádkozzon, nehogy még egyszer találkozzunk.

- Jóéccakát, uram.

A kalapos férfi úgy bevágta az ajtót, hogy a kocsi megbillent.

### 3

A jegykezelő az állomásfőnökségen majd egy órát várakozott, míg az ügyeletes tiszt előkerült. Addig meg kellett elégednie a forgalmistával, aki alaposan megbámulta a vonaton felejtett holmikat. Nem volt rest átkutatni az átmeneti kabát zsebeit, azzal az ürüggyel, hátha valami igazolványfélére akadnak. A jegykezelő magában kuncogott, mert tudta, hogy a forgalmista elsősorban pénzre vadászik. Sajnálkozva nézte a sovány embert, aki feltételezte róla, hogy egy hülye, mivel nem tette meg ugyanezt. Holott már menet közben szépen átnézte a lódén zsebeit. Csak hát nem verte nagydobra a forgalmista előtt, mivel ez nem volt szabad, csak tanúk jelenlétében.

Az ügyeletes tiszt, egy köpcös, középkorú, kopasz férfi, táskás kialvatlan szemekkel nem győzte bámulni



a talált holmikat. Megtapogatta a lódén anyagát.

- Elég finom anyagból van - vélekedett.
- Drága holmi - tette hozzá a jegykezelő.

Az ügyeletes tiszt átnézte a jegykezelő által kitöltött formanyomtatványt a talált tárgyról. Megvakarta tarkóját, és a nyomtatványt az asztalra tette a holmikhoz. Számára is az lett volna a legegyszerűbb, ha csak a táskát látja, esetleg a kalapot. Akkor kézenfekvőbb a megoldás: az utas leszállásnál elfelejtkezett ezekről. De ilyen hidegben ki hagyja el a kabátját? Ráadásul a végállomáson. Ott, ahol visszamehet érte még az utcáról is.

A csendet a forgalmista törte meg.

- Lehet, hogy jelentkezni fog - mondta.

A jegykezelő a fejét ingatta.

- Nem hiszem azt - vágta rá.
- Egyszer csak az eszébe kell, hogy jusson, hol is a cucca.
- Ha eddig nem jutott az eszébe, ezután sem fog.

Az ügyeletes tiszt megkockáztatta azt a feltevést, hátha az illető még Szolnokon lemaradt a vonatról. A jegykezelő ennek ellentmondott. Látta az utast a jelzett fülkében, tehát a vonaton volt.

A forgalmista ezt a feltevést végleg lesöpörte a lehetőségek asztaláról.

- Akkor már itt lenne az értesítés - értelt. - Hiszen a hoppon maradtak első dolga, hogy bemennek az állomásfőnökségre és segítséget kérnek. Higgyék el, ideszóltak volna, hogy a cuccát szedjük le a vonatról.

Az ügyeletes tiszt a jegykezelőhöz fordult.

- Útközben nem történt semmi rendkívüli? - kérdezte.
- Semmi.

Amaz beleszimatolt a levegőbe.

- Maga ivott - állapította meg.

A sovány termetű forgalmista felkapta fejét, irigykedő pillantást vetett rá. A jegykezelő arcán egy izom sem rezdült, állta az ügyeletes tiszt fürkésző pillantását. Kisvártatva azt mondta:

- Szolgáltatban sohasem iszom. De miután megérkeztünk, lehajtottam egy kupica törkölyt, mert nagyon fáj a fogam. Máskülönben milyen rendkívüli dolognak kellett volna történnie?

- Mit tudom én?
- Maga kérdezte.

- A késés, főként, ha több órás, általában felborzolja az utasok idegeit. Maguk csak vánszorogtak Szolnokig. Árulja el, mennyit ivott?

A forgalmista kajánul vigyorgott. A jegykezelő olyan arcot vágott, mintha bigámiával gyanúsítanak és a szemét forgatta.

- Miért nem a jelentéssel foglalkozik? - könyörgött, és az asztalon heverő holmikra mutatott. - Behoztam ezt a sok cuccot, és most baj, amiért szolgálat után lehajtottam egy kupicával? Az ember becsületesen dolgozik, húzza az igát és...

- Ne hőbörödjön - szakította félbe az ügyeletes tiszt. - Amit maga lehel, az nem pálinkaszag, hanem erjedt cefrebűz.

- Méghogy cefre?

- Több órás ez is, akár csak a késésük, de hagyjuk, jó? Inkább azon gondolkozzon, milyen feltevést írjak be ezekről a holmokról. Túl sok ahhoz, hogy az utas feledékenységéből hagyta volna a vonaton.

A jegykezelő örült, hogy megúsza a további gyanúsítgatást.

- Így van - mondta katonásan.

- Tehát említésre méltó esemény nem történt.

- Nem. Bár egy utas szóvá tette, hogy valami részeg a folyosón nyitogatta az ablakokat.

- Nem érdekes.

- Megmutatták nekem ezt a részeg, de már nem csinált semmit.

- Ez sem érdekes. Tovább!

A jegykezelőnek hirtelen felszaladt a szemöldöke. A száját nyitogatta, akár a partra vetett hal.

- Mi az? - kapta fel fejét az ügyeletes tiszt. - Ne tátogjon itt, a szentség. Ha valamit mondani akar, ki vele. Gyerünk! Egy, kettő. Rajta, hát!

- Az ajtó, az ajtó - nyögte a jegykezelő.

- Mi van az ajtóval?

- Nyitva találtam.

Az ügyeletes tiszt szitkot morzsol szét fogai között.

- Beszéljen összefüggően, a szentség! - csattant fel. - Tehát mi volt azzal az ajtóval?

A jegykezelő kapkodva elmondta, hogyan talált rá a nyitott ajtóra azon a kocsin, ahol a holmiját visszahagyó utas tartózkodott. Nagyjából az időpontot is meghatározta. Esküdött, hogy miután Szolnokot elhagyták, minden ajtó csukva volt.

- Csak úgy magától nem nyílhatott ki - szögezte le az ügyeletes tiszt. - Tehát valaki menetközben kinyitotta. Vajon miért? - Körbenézett a többiek, mintha tőlük várt volna választ.

Azok ketten úgy bámulták a levegőt, akár a légnomást kapott katona.

- Azt sem tudjuk, mikor nyitották ki az ajtót - folytatta az ügyeletes tiszt. - Sőt azt sem, milyen célból tették. Tudtommal a szerelvény Szolnok után sehol sem kapott tilos jelzést. Vagy igen?

A jegykezelő úgy megrázta a fejét, mintha dróton rángatták volna.

- Sehol sem kaptunk tilosat - hadarta. - Még csak nem is lassítottunk.

A forgalmista elvette a kalapot az íróasztalról, és felpróbálta a falon levő csorba tükör előtt.

- Tegye le - mordult rá az ügyeletes tiszt. - Kotorásszon a maga holmija között. - Megvárta, míg a másik eleget tesz az utasításának, majd megszólalt: - Menjen át az őrsre, hogy jöjjön át valaki.

A rendőrőrs az állomásfőnökség tőszomszédságában volt. A forgalmista mégis kedvetlenül mozdult, akár a cirkuszi tigris az ostor pattintására. Éjfél jóval elmúlt. Tudta, hogy odaát az ügyeletes ilyenkor már javában szundikál, és nem lesz elragadtatva, amiért rácsenget.

- Mit mondjak, miért jöjjenek? - kérdezte az ajtóból.

- Egy utas menetközben eltűnt az expresszről. Jegyzőkönyvezzék a tényállást.

Miután a forgalmista eltűnt, a jegykezelő levette a sapkáját, és megtörölte verejtékező homlokát. Kisvártatva az ügyeletes tiszthez fordult.

- Maga azt hiszi, hogy a cuccok gazdájával történt valami? - kérdezte.

- Nem hiszek semmit.

- De hiszen rendőrért szalajtott.

A köpcös termetű ügyeletes tiszt néhányszor megsimogatta kopasz feje búbját, aztán megszólalt:

- Akkor sem hiszek semmit, csak nem az én dolgom ez esetben a szaglászás. Egy tény: a holmikat nem felejtették a vonaton, hanem otthagyták. Hogy miért? A találgatás nem a MÁV feladata.

A jegykezelő érthetetlenül nézett.

- Lehetségesnek tartja, hogy az utas kiesett volna a vonatból? - kérdezte.

- Ennek megítélése nem feladatunk. A rendőrség hatáskörébe tartozik.

- Valami véleménye csak van?

- Inkább halvány gyanú.

- Miféle gyanú?

Az ügyeletes tiszt a karjával széles kört írt le a levegőben.

- Ha a nyílt pálya mentén valahol rátalálnak az eltűnt utasra, akkor bátran mondhatjuk, hogy kiesett a vonatból - hadarta egyszuszra.

- Kiesett volna?

A köpcös férfi mélyet bólintott.

- Ha megtalálják, csak erről lehet szó - szögezte le. - Elvégre szárnya nem nőhetett, hogy csak úgy simán kilibbenjen a kocsiból.

A jegykezelő a fejét ingatta.

- Ezt azért kétlem - mondta.

- Nem muszáj hinnie.

- Harminc éve vonatozom, de hogy valaki kiesett volna a kocsiból, ilyenről nem hallottam. A lépcsőről viszont már pottyantak le.

Az ügyeletes tiszt előrebökte mutatóujját, és ingerülten felcsattan :

- Nem maga állította, hogy az ajtót nyitva találta?

- Ez semmit sem bizonyít.

- Ki lehet esni a nyitott ajtón át a vonatból vagy sem?

A jegykezelő mélyet lélegzett, aztán megszólalt:

- Ez nem holmi szellemvasút a Vidám Parkban, hanem nyílegyenes pálya. A kocsik nem rángatóznak jobbra balra, hanem simán gördülnek. Még ha nyitva van is egy ajtó, nem lehet kiesni a kocsiból csak úgy.

Az ügyeletes tiszt legyintett.

- Ennek eldöntése nem a feladatom - mondta határozottan. - Majd a rendőrség vizsgálja.

Végszóra visszatért a forgalmista. A nyomában egy gyűrött arcú, álmos tekintetű rendőr jött. Váll-lapján őrmesteri rangjelzés díszelgett. Lerítt róla, hogy nincs valami jókedvében.

- Hallom, hogy valaki ebben a hidegben ingben és gatyában távozott a vonatról.

- Még ha távozott volna? - emelte meg hangját az ügyeletes tiszt. - Az a baj, hogy meg sem érkezett. Egyszerűen menetközben eltűnt a vonatról. A cuccát pedig otthagya a fülkében. - Intett a jegykezelőnek.

A jegykezelő szépen sorjában megismételte a tényállást. Még az apró részletekről sem feledkezett meg. Említette a pótjegyet váltó utast is.

- Hosszú ideig nem tudtam rájönni, hogy a pasas recsegő hangja mire emlékeztet, de most már tudom - állította, és várakozóan nézett.

Az őrmester legyintett.

- Ez érdekel a legkevésbé - mondta. - Próbáljuk meghatározni a vonat helyét, amikor a nyitott ajtót észlelte.

Az ügyeletes tiszt és a forgalmista a hozzávetőleges időpont birtokában megkísérelte a kritikus pályaszakaszt meghatározni. Miközben ezt vitatták, az őrmester alaposan megnézte a talált holmikát.

- Nem olcsó dolgok ezek - mondta. Ki akarta nyitni az aktatáskát, de a zárral nem boldogult. Átkutatta a kabátzsebeket.

- Ilyen cuccokról nem felejtkeznek el csak úgy - vélekedett a jegykezelő. - Főként ez az utas nem. Egy úriember volt. Ez az első pillantásra meglátszott rajta.

Az őrmester a jegykezelőhöz fordult.

- Nem mondott magának semmit? - kérdezte. A jegykezelő eltátotta a száját.

- Kellett volna valamit mondania? - kérdezte értetlenül.

- Csak úgy feltételezem.

- És mit kellett volna mondania?

- Például: Jóéccakát! Vagy: Adjon Isten!

A jegykezelő tekintete az ügyeletes tisztre villant, aztán visszatért az őrmesterre.

- Aztán miért kellett volna ezeket mondania? - tagolta a szavakat.

A havi fizetésében lefogadta volna, hogy a rendőr ivott, és ezért mond ilyeneket.

Közben az őrmester megdörzsölte a szemét. A tekintete élénkebb lett, de nem annyira, hogy kitöltsön egy lottószelvényt.

- Az öngyilkosok mindig elköszönnek valakitől szóban vagy levélben - magyarázta. - Nagyon ritka, amikor enélkül mennek el a túlvilágra. Tételezzük fel, hogy a pasas öngyilkos lett, és kiugrott a robogó vonatból. Nos, előfordulhatott, hogy előtte valakivel szót váltott. Ilyesmire gondoltam.

A jegykezelő most tudta meg, hogy a fogadást elvesztette volna, mert a rendőr nem volt ittas.

- Ezt a rendőr iskolán tanulta, vagy tapasztalta? - kérdezte.

- Egyszer biztosítottam a helyszínt egy akasztott embernél. Mielőtt kirúgta volna maga alól a hokedlit, az ajtófélfára írta búcsúsorait. A nyomozók beszéltek, hogy az ilyenek általában nem távoznak nyom nélkül az életből.

- Aha - bólintott rá a jegykezelő.

Az ügyeletes tiszt váratlanul megszólalt:

- Megnézhetné a kérdéses fülkét.

- Ugyan miért?

- Hátha az eltűnt utas is írt valamit a fülke falára.

A jegykezelőnek kikerekedett a szeme.

- Nincs ott semmi írás - mondta.

Az őrmester tetszését azonban megnyerte az ötlet.

- Nem olyan lehetetlen, hogy írt valamit a fülke falára - állapította meg. - Érdeemes lenne ennek utánanézni.

Az ügyeletes tiszt a jegykezelőhöz fordult.

- Nem hallotta, hogy mit mondott az elvtárs? - kérdezte.

- Már hogyan hallottam volna. Nem vagyok süket.

- Hát akkor?

- Mit hát akkor?

- Érdemes lenne ennek utánanézni - ismételte az őrmester.

A jegykezelő lekasztotta nyakából a táskát, és a székre helyezte.

- Nem megyek sehova - mondta határozottan. - Ha az őrmester elvtárs valamiféle írásra kíváncsi, hát tekintse meg a kocsikban a mosdók falát. A távozók egy csomó üzenetet firkáltak oda, csak hát egyiket sem szabad megfogadni.

A köpcös ügyeletes tisztnek nem jött hang a torkára, csak hápogott.

- Ne menjen sehova - mondta az őrmester. - Majd intézkedem, hogy megnézzék azt a fülkét.

- Nagyon helyes. Felírtam a kocsiszámot, ott az asztalon a cuccok mellett.

Az ügyeletes tiszt már magához tért meglepetéséből.

- Ennyi segítséget sem várhatunk magától - mondta szemrehányóan.

A jegykezelő felkapta a székről táskáját.

- Bizony, még ennyi segítséget sem kaphatnak - szögezte le. - Ugyanis a szolgálatom már régen letelt. Megtettem a kötelességemet, jelentettem a történeteket. Ezzel kész, részemről vége az ügynek. A továbbiak nem rám tartoznak.

- Főjön a mi fejünk, ugye? - vetette közbe rezignáltán az ügyeletes tiszt. - Mintha nekünk nem lenne drága az idő.

- Maguk csak tököldjenek itt, így még reggelre sem érnek a végére - állapította meg a jegykezelő. - Hát akkor jóéccakát. - Kiment az irodából, és betette maga után az ajtót.

Egy újságdarab vágódott a lábának, és megtapadt a térdén. Lerázta a papírt, és indult az öltözőbe. Olyan mérges volt az irodában lévőkre, hogy még a fájós zápfogáról is elfelejtkezett. Biztos volt abban, azok reggelig vitatkoznak majd, hogy mit is tegyenek. Hirtelen az eszébe ötlött a fülke, ahol a két felöltő lógott, az elsőtétítőfüggöny, az ablaknál a hamutartók, amelyekbe belenézett. Vajon miért nem talált csikkeket? A függöny sem volt kiégetve. Hogyan tévedhetett? Belevillant a megoldás. Ettől aztán olyan ideges lett, hogy a gyomra is remegni kezdett. Megnyugtatóként elővette a lapos üveget, és megitta a maradék törkölyt.

## 4

Bana Dénes ezredes, az elhárítás vezetője késő délutánig még a különvonalú telefonokat is a titkárságra kapcsolhatta. Teljesen elrekesztette magát a külvilágtól. Mindez még a délelőtti derekán történt, miután egy fontos értesítést kapott.

Beleznay Gábor őrnagy, a felderítők osztályvezetője több alkalommal megpróbálkozott, hogy sürgős jelentést tegyen egy halaszthatatlan ügyben, de nem jutott a főnöke elé. Azt a választ kapta, várjon, vagy forduljon Pintér Béla alezredeshez.

A köpcös természetű, bajszos Pintér az elhárítás egy másik fontos osztályát vezette. Gyakran helyettesítette az elhárítófőnököt. Persze, dönteni csak olyan esetekben tudott, amikor ismerte a legapróbb részletekig a kérdéses ügyet. Maga is teljesen tanácstalan volt, mikor Beleznay megkereste, és az után érdeklődött, mikor juthat az ezredes elé.

- Fogalmam sincs, még csak ebédelni sem bíjt elő - mondta az alezredes. Az arca gondterhelt volt, sejtette, hogy az elzárkózásra alapos ok készíthette főnökét. - Az az érzésem, hogy valahol befűtöttek nekünk, és igen forró lett a lábunk alatt a talaj.

Beleznay az órájára pillantott. Három elmúlt már.

- Melyik ügyiratot kérte be? - kérdezte.

Gondolta, ebből következtethet, hogy hol lehet az esetleges probléma.

- Egyiket sem.

- Ajaj - mondta az őrnagy. Pintér elmosolyodott a bajusza alatt.

- Bizony, jogos az aggodalmad - állapította meg. - A Mimózák valamelyikével lehet a probléma. Márpedig nem is akármilyen probléma.

Maguk között Mimózának hívták azokat az ügyeket vagy akciókat, amelyeket az elhárítófőnök a saját hatáskörében tartott. Ezeknél minden intézkedést, döntést fenntartott magának. A kezében futottak össze a szájak, az iratokat páncélszekrényében őrizte. Rendszerint olyan ügyek voltak ezek, amelyek az egész elhárítást megmozgatták, és fontosságukat tekintve előtérben álltak. Ha itt baj támadt, az mindenkit érintett.

- Csak az a kérdés - folytatta az alezredes -, hogy melyik Mimózával lehet probléma. Te melyikre tippelsz?

Az elhárítófőnök páncélszekrényében három Úgy lapult. Egyik sem újonnan keletkezett, sőt a legrégebbi már egy éve futott. Pintér és Beleznay egy sor részfeladatot ismert, hiszen osztályaik dolgoztak ebben. Teljes áttekintésnek azonban nem voltak a birtokában egyik ügynél sem. Csak annyit tudtak, amennyiről főnökük tájékoztatta őket.

Beleznay gondolatban végigszaladt a három ügyön.

A legfrissebb a "cukros bácsi" volt, ahogy maguk között nevezték. Egy nyugati cég igazgatóhelyettese egyre-másra próbálta lekötelezetté tenni több vállalat üzletkötőjét, felelős tisztviselőjét. Ajándékokkal, feltűnő, drága tárgyakkal kedveskedett. A tapasztalt kémelhárítók tudták, honnan fúj a szél és az erőfeszítés mire irányul, ezért szoros figyelem alá vonták a "cukros bácsi" tevékenységét.

A másik két Úgy majd egy éve került az érdeklődésükbe. Az egyik egy beszervezett magyar állampolgár ügye volt, aki jelentkezett, és őszintén feltárta, hogy kémtevékenységre bírták rá. A másik egy mikroelektronikai találmány, amelynek megszerzésére - természetesen illetéktelen úton - több nyugati cég és ismert kém szervezet szövetkezett.

Beleznay kisvártatva tehetetlenül tárta szét karját.

- Nem tudom, melyik Mimózával lehet probléma - mondta.

- Biztos vagyok benne, hogy még ma megtudjuk.

Beleznay őrnagy sovány arca még jobban megnyúlt.

- Akkor estig itt leszünk - jegyezte meg rezignáltan.

- Vacak műsor van a tévében.

- Jegyünk van az Operába, az asszony fel van ajzva.

- Bérlet?

Beleznay bólintott.

- Akkor semmit sem vesztettél - mondta Pintér. - A bérletes előadásokról kialakult véleményem van.

- A véleményed nem vigasztal.

Pintér cigarettára gyújtott, és hosszan maga elé fújta a füstöt.

- Minek vettél bérletet? - kérdezte. - Tudhatnád, hogy semmi sem biztos, bármely pillanatban közbejöhethet valami. Ezért nincs nekem semmiféle bérletem.

- Itt szólt rám a közönségszervező.

- Úgy kell neked.

- Legközelebb okosabb leszek.

Pintér kárörvendő arcot vágott.

- Ha netán bent maradunk, az öregnek ne említsd a bérleted, mert megkapod a magadét - vélekedett.

Köztudott volt, hogy az elhárítófőnök mennyire szerette a tréfát, az élcelődést. Egyetlen alkalmat sem szalajtott el. Ezt nem egy esetben a saját bőrükön tapasztalták.

Beleznay nem hagyta magát ugratni.

- A jelek nem arra mutatnak, hogy jókedvében kapjuk el - mondta.

Pintér arcáról lefagyott a mosoly.

- Igazad van - legyintett. - Kíváncsi vagyok, melyik Mimózával támadt baj.

- Ráadásul tőlem sem kap jó hírt.

- Nocsak! Még te is megríkatod.

Beleznay elgondolkozva bólintott egyet.

- Szerencsére, nem a mi hibánk - jegyezte meg. - Így nem kell attól tartanom, hogy leharapja a fejem. Persze nem egy nagy malőr.

Pintér megszívta cigarettáját, és a csikket elnyomta az íróasztalán levő hamutartóban. Mindez mutatványnak is beillett, hiszen a hamutartó telis-tele volt cigaretta végekkel. Beleznay enyhe undorral az arcán végigkísérte kollégája ügyeskedését.

Nem dohányzott, csupán passzív nikotinfogyasztó volt. mivel elviselte a többiek füstölését.

- Mi az a hiba, amit jelenteni akarsz? - kérdezte az alezredes.

- A Grófot szem elől tévesztettük.

A gyanús személyek figyelését a felderítő osztály végezte. A megjelölésre minden esetben fantázianevet használtak, és a jelentéseket is így fogalmazták. Az illető konkrét adatait csak az tudta, akinek a kezében összefutott a figyelés eredményeinek minden szála.

Pintér tudta, hogy a Gróf a Mimóza ügyek valamelyikéhez kapcsolódik és a jelentőségét teljes egészében csak az elhárító-főnök ismerheti. Mindez az arcára volt írva, mert mielőtt megszólalt volna, Beleznay megelőzte.

- Persze fogalmad sincs, miről van szó - jegyezte meg. Pintér bólintott.

- Nyertél - mondta. - Nem tudom felmérni Grófod elvesztésének a súlyosságát.

- Az öreg annál inkább.

- Akkor biztosan érzékenyen fog reagálni.

Beleznay arca aggodalmat tükrözött.

- Ettől tartok magam is - mondta. - Azt hiszem, nem kis probléma lesz.

- Miért vesztették el szem elől?

- Nem vesztették el. Fel sem vettük.

Pintér megsimogatta bajuszát. Tapasztalatból tudta, hogy a figyelt személy elvesztése esetén rendszerint

visszaállnak az olyan pontokra, ahol várható lesz az ismételt felbukkanása, megjelenése. Persze az már rejtély marad, hogy a kiesett időben mit csinált, merre járt. A mérleg nyelvét ilyenkor igencsak befolyásolta az eset súlya, a figyeltetés oka. Ha a figyelésnek kapcsolatok megállapítása volt a célja, az illető elvesztése helyrehozhatatlan hibának bizonyulhatott. Mert hiába sikerül később a figyelést újra felvenni, ha időközben fontos dolgok történtek.

- Majd felveszitek a legközelebbi alkalomkor - mondta Pintér. - Ez a késelem talán nem okozhat különösebb bajt vagy problémát.

- Folyamatos figyelésről van szó.

- Tehát már régóta koslattok a Gróf nyomában? Beleznay mélyet bólintott.

- Jó ideje - mondta. - Mivel tudtuk, hogy két napig hol lesz, leszálltunk róla. Természetesen az öreg belegegyezésével. Nos, most újból a sarkába akartunk akaszkodni, de nem tudtunk, mert nem találtuk.

- Sejtet, mi lesz a nagy kérdés.

- Úgy van.

- Ez kinek a hibája miatt nem sikerült?

Beleznay mélyet lélegzett, aztán megszólalt:

- Ismersz annyira, hogy nincs szándékomban kibújni a felelősség alól. De ebben az esetben az embereimért tűzbe teszem a kezem. Nem mi hibáztunk. A Gróf egyszerűen nem jelent meg.

Mindketten tudták, hogy e pillanatban ennek megítélése csupán a feltételezésen alapulhat. A végső döntést a későbbiekben a tények mondják ki. Ha beigazolódnak, hogy a figyelésre kijelölt személy az adott időben a megjelölt helyen volt, a mulasztás a felderítőket terheli. Mentségükre csak ennek az ellenkezője szolgálhat.

- Váltással két csoport lóg a Gróf nyakán - folytatta az őrnagy. - Kivétel nélkül gyakorlott, megbízható emberek, akik szinte már behunyt szemmel is felismerik pasasukat. Ez esetben nem tévedhettek.

- Így legyen.

Beleznay nem titkolta feszültségét. Az arcát tapogatta, mintha a reggeli borotválkozását ellenőrizné.

- Bárcsak már túl lennék rajta - mondta.

- Rossz hírrel soha nem szabad sietni.

- Az öreg biztosan tud tippet, ahol rátalálhatunk a Grófra, és folytathatjuk a figyelést. Észrevettem, hogy alaposan tisztában van minden részlettel. Már volt rá eset, hogy előre megmondta, mit várhatunk.

Pintér hosszú matatás után előkapart egy megviselt cigarettát a zsebéből és komótosan rágyújtott.

- Akkor ebben az ügyben dolgozhat Hód is - vélekedett.

A Hód fedőnéven tevékenykedő tapasztalt elhárítótiszt egyike volt az elhárítás magányos farkasainak, akik önállóan végezték munkájukat, és egy-egy konkrét feladatra koncentráltak. Közvetlenül Bana Dénes ezredesnek tartoztak beszámolóval, és tőle kapták a feladatokat is. A fiatal elhárítótiszt már egy sor nehéz Úgy megoldásában szerzett érdemeket.

- Igazad lehet - vágta rá Beleznay. - Bár a látszat nem arra mutat, hogy Hód tevékeny részvételét igényelné az ügy. Amolyan állóvíznek tűnik minden. Ez a Gróf mászkál, mi pedig figyelgetjük. A legérdekesebb, hogy a megállapított kapcsolatait nem gombolyítjuk tovább, holott az lenne az ésszerű.

- Nem szereztek adatokat a felderített kapcsolatairól?

- Nem.

- Hát mit csináltok, ha felbukkan egy újabb személy?

Beleznay elhessegette orra alól a cigarettafüstöt.



- Semmit sem csinálunk, csak egyszerűen regisztráljuk a kapcsolat tényét - mondta. - Máskor megállapítjuk, hogy kicsoda, micsoda az illető. Erre most nem kaptunk utasítást. Így most már érthető, hogy nekem miért tűnik állóvíznek ez a Gróf-ügy?

Pintér bólintott és gyors egymásutánban megszívta cigarettáját. Gondja volt, hogy a füstöt oldalt fújja, mire Belezny félbehagyta a hadonászást.

- Amennyit erről a Gróf-ügyről tudok, az komoly - mondta az alezredes. - A mikroelektronikai találmány után igen intenzív az érdeklődés. Főként az illegális megszerzésére törekvő érdeklődés. A fokozott figyelmünk eredménye volt, hogy azok köréből, akik megszerezhették a találmányt, kibukott az általatok figyelt Gróf.

- Konkrét tény utalt arra, hogy a találmány illegális úton történő megszerzését szorgalmazza - folytatta Pintér. - Persze az Úgy húzódott, így a figyelészetek is. Biztos vagyok abban, hogy a háttérben Hód tevékenykedik már a kezdet kezdetétől fogva. A kérdés csupán az, hogy miért ez a látszatállóvíz, amit magad is tapasztalsz. A véleményem, hogy emögött valamiféle taktika húzódik meg. De az is lehet, hogy óvatosság diktálja, nehogy Gróf valamelyik kapcsolata észrevegye az érdeklődészeteket. De fennállhat, hogy személyesen Hód szállítja az adatokat az általatok megállapított kapcsolatokról. Ezért sürgős a további szorgoskodásokat más személyek irányában. Belezny hosszan töprengett, majd megszólalt:

- Fennállhat.

Pintér kilökte a füstöt magából, és elnyomta cigarettáját.

- Hód már régebben beépült a legmegfelelőbb helyre - mondta. - Hogy aztán mennyire sikerült neki esetleg Gróf bizalmába férkőzni, azt nem tudom. Talán sikerült közös érdeklődési kört kialakítania a férfival, és állandóan rajta tarthatja a szemét. Persze mindezt csak feltételezem. Ebben az ügyben a teljes variációt csak az öreg tudhatja.

- Talán arról is tud már, hogy nem sikerült a figyelést felvennünk - vélekedett Belezny.

- Ez sem lehetetlen.

- Lehet, pont emiatt zárkózott be?

Pintér felkapta a fejét.

- Nem, nem - mondta. - A Gróf-ügyben csupán egy figyelésfelvétel kudarca nem válthat ki olyan állapotot, amely indokolná az öreg viselkedését. Gondolkozz csak!

- Azt teszem. Ezért jutott az eszembe, hátha ez fűtött be. A három Mímóza közül csak ebben az ügyben történt most malőr.

- Honnan tudod, ha nem ismered a részleteket a másik két Úgy esetében sem?

Belezny kénytelen volt elejteni az ötletét.

- Igazad van - mondta. - De már minden megfordul a fejemben.

Pintér figyelmeztetően emelte ujját a magasba.

- Ne felejtse, hogy a háttérben ott áll Hód - mondta. - A Gróft nemcsak az embereid tartják szem előtt. A másik két Úgy valamelyikénél történhetett valami, hogy az öreg bezárkózott. Miután átrágtta magát a történeteken, megkeresi a kiutat vagy a gyógyírt a sebünkre, attól függően, hogy milyen ütés ért minket. Majd elválik, honnan fúj a szél.

Az elhárítófőnök késő délután rendelte magához az osztályvezetőket, összeráncolt homloka gondokról árulkodott, fásult tekintete fáradtságot tükrözött. Zimonyi alezredes is megjelent, aki a technikai osztályt vezette. Miután helyet foglaltak a dohányzóasztalnál levő öblös fotelekben, az ezredes Beleznyhoz fordult.

- Tudom, hogy már órák óta szteppelsz az idegességtől, mert nem tudsz jelenteni, de most már sürgős - közölte. - A Gróf-, illetve most már nevezzük nevén; a Máté-ügy zátonyra futott. Azért nem találtak az érkező utasok között, mert nem jött meg. Meghalt.

Pintér tekintete összevillant Beleznayéval.

- Emiatt hívattalak titeket - folytatta az ezredes. Új taktikát kell kidolgoznunk a rendkívüli helyzet miatt. Máté Lajos mérnök tetemét Üllő közelében a nyílt pálya mentén találták meg. Kiesett a vonatból. Hogy milyen körülmények között? Azt még nem tudjuk, de ennek tisztázása folyamatban van. A boncolás eredménye minden pillanatban várható, de különösebb szakértői véleményre nem számíthatunk. Semmi okunk idegenkezűsége, gyilkosságra gyanakodni. Az előzményekben erre vonatkozóan nem merült fel gyanú. Kinek állt volna érdekében Máté halála? Nincs ilyen személy, nincs ilyen szituáció. Persze minden körülményt számításba veszünk, de csak akkor, ha kellő tények támasztják alá majd. Mindenesetre az ügyet teljes egészében ismernetek kell.

A tájékoztatás nyomán a jelenlevők előtt kialakult Máté Lajos mérnök tevékenysége.

Az egyik híradástechnikai gyárban továbbfejlesztésre törekedve több kutatócsoportot hoztak létre. Az egyikben helyet kapott Máté Lajos elektromérnök is. Itt történt, hogy egy teljesen új rendszerű mikroelektronikai műszert találtak fel, és a megvalósítására a csoport közös kutatási programot végzett. Az érdeklődés nyomán az elhárítás is felfigyelt. Ugyanis jelzés érkezett; hogy egy nyugati konszern szinte már a kezében érzi a találmányt, amelyet természetesen illegális úton szerez meg. Az elhárító szervek előtt nem volt titok, hogy a konszern szoros kapcsolatban áll egy ismert kémiszervezettel, amely főként ipari vonalon igyekszik beépülni és titkokat megtudni.

Az elhárítás számára elsődlegesen az volt a fontos, hogy a kémnek, illetve annak a személynek a kilétét megtudja, akit majd megbíznak a találmány megszerzésével. Ebbe a munkába bekapcsolódott a Hód fedőnevű elhárítótiszt is. A fiatalember beépült titokban a gyárba, szinte közvetlenül a találmányon dolgozó kutatócsoport mellé. Így figyelemmel kísérhette nemcsak a munkát, hanem az abban dolgozók viselkedését, konkrét tevékenységét.

Máté Lajos gyanút keltett. A mérnök csupán rutinjellegű feladatokat kapott a csoporttól, ennek ellenére többet foglalkozott mások munkájával. Munkahelyén minden szabad pillanatát arra használta fel, hogy minél több adatot megtudjon a találmányról. Minden beszélgetést a kollégákkal még véletlen találkozásoknál is arra használt fel, hogy a találmányról, a kutatási program állásáról érdeklődjön. Az ilyen kíváncsiság természetesen nem maradt titokban. Főként olyan tapasztalt elhárítótiszt előtt nem, amilyen Hód volt. Felfigyelt Máté viselkedésére és jelentést tett.

Az elhárítás természetesen nyomban tisztázni akarta a mérnök tevékenységét. Az nyilvánvaló volt, hogy nem kiképzett kémekkel van dolguk, hanem esetleg alkalmi megbízást kapó személyekkel. Ezt alátámasztotta, hogy Máté különösebb óvatosság nélkül, szinte rámenősen igyekezett mindent megtudni a találmányról.

Az elhárítás következő lépése arra irányult, hogy megtudja annak kilétét, aki az összekötő kapocs volt a nyugati kémiszervezet és Máté Lajos mérnök között. A tapasztalat azt mutatta, hogy kell egy ilyen személynek lenni. Egy kémiszervezet egyenes úton, tehát közvetlenül nem mozgathatja az alkalmilag megbízott Máté Lajost. Az összekötő az a személy, aki rábukkant Mátéra mint alkalmas emberre, és egyben rábírta kémtevékenységre.

Hódnak sikerült kapcsolatot kialakítani Mátéval. Közös érdeklődési kört is találtak: a bélyeggyűjtést. Ennek ürügyén a fiatalember akármikor megkereshette a mérnököt.

Az elhárításnak tehát adott volt minden lehetőség arra, hogy rajta tartsa a szemét Máté Lajoson. Éltek is ezzel a lehetőséggel. Titokban állandóan figyelték a mérnököt, de a kapcsolatok azonosítását Hód végezte, mert ismerte a kollégákat, az ismerősöket, akikkel Máté olykor találkozott vagy véletlenül összefutott. A figyelésnek egyetlen fő feladata volt, hogy az ismeretlen megbízó kilétét felderítse vagy azt a személyt, aki majd átveszi a mérnöktől az illetéktelenül megszerzett találmányt.

Bármennyire is szorgoskodott Hód, folyt állandóan a figyelés, nem sikerült gyanús személyt találni Máté Lajos körül. Pedig az elhárítótisztnek azt is sikerült megtudnia, hogy a mérnököt már ellátták egy golyóstollba beépített mikrofényképezőgéppel. Közben a találmányt teljesen kidolgozta a kutatócsoport, és a műszer prototípusa is elkészült. Hód feltételezte, hogy Máténak sikerült már az egész műszaki leírást és a terveket titokban lefényképeznie.

Az elhárítás felkészült arra, hogy lecsapjon Máté Lajosra és megbízójára. Természetesen akkor, ha megtörténik a golyóstoll átadása, amely a mikrofilmet rejtette. Máté viselkedése azt mutatta, hogy

birtokában van a teljes tervnek. Már nem érdeklődött, kíváncsiskodott a találmány után, sőt igyekezett a beszélgetést másra terelni, ha ez véletlenül felmerült kollégák között.

Ilyen feltételek mellett került sor a debreceni utazásra. A vállalat részéről tapasztalatcserére indult egy csoport. Csupán két napról volt szó. Máté Lajos húzódkodott, és megpróbált kibújni ez alól, de nem sikerült, és kénytelen volt elutazni Debrecenbe. Hód is tagja volt ennek a csoportnak.

Bana Dénes ezredes az osztályvezetők előtt hosszan taglalta, hogy miért döntött a figyelés felfüggesztéséről. Hód személyében kiváló alkalom nyílt Máté szoros szemmel tartására. Felesleges kockázat lett volna a felderítők tevékenysége. Közbejött azonban egy nem várt körülmény: az időjárás. Így volt, hogy a kérdéses délután nem indul vissza Budapestre a Hajdú expressz, mert hóakadályok állják útját. Ezért a csoport nem tudott elutazni, így meghosszabbították szállodai tartózkodásukat. Máté Lajos az étteremből tűnt el anélkül, hogy bárkinek is szólt volna, pedig az egész csoport ott sörözött. Hód hiába indult kisvártatva a keresésére, sehol sem találta. A mérnök szobája üres volt, aktatáskáját is elvitte. A portás elmondta: Máté telefonáltatott az állomásra, és megtudta, hogy az előzetes jelzéssel ellentétben az expresszt, ha tetemes késéssel is, de indítják, mert sikerült a pályát megtisztítani. A mérnök ezt sem közölte a többiekkel.

A tájékoztatót kérdések követték.

Később szót kért Pintér Béla alezredes, és a gyors távozás okát feszegette.

- Talán azért sietett vissza Máté Budapestre, mert aznap este találkája lehetett megbízójával vagy összekötőjével - mondta.

Bana mélyet bólintott, aztán rágyújtott ezzel mintegy engedélyt adva a többieknek is a dohányzásra. Zimonyi szokott pipáját varázsoltá elő, amelyet megtömve és elkészítve hozott a zsebében. Pintér a dohányzóasztalon levő dobozt dézsmálta meg. Pillanatok alatt dohányfüst úszott a levegőben a fotelek körül. Beleznay pislogva nézett körbe, és belekeseredett abba a gondolatba, hogy ismét úgy fogja majd magát érezni, akár a kolbász a füstölőben.

- Hódnak mi a véleménye a gyors távozással kapcsolatban? - folytatta Pintér. - A körülmények ismeretének a birtokában talán azt is tudta, hogy miért húzódkodott Máté a debreceni utazástól?

Bana gondosan leverte cigarettájának hamuját.

- A gyors visszautazás okát csupán feltételezni lehet - állapította meg. - A feltételezéseknek pedig se szeri, se száma, ha találgatnánk, csak vaktában pufogatnánk. Lényeges azonban maga a sietség, a mód, ahogyan otthagya a csoportot. Hód azt mondja, hogy valami kiválthatta Mátéban ezt a gyors távozást, tehát nem valami hirtelen ötleten alapulhatott. Ki tudhatja? Hogy a mérnök miért nem szólt a többieknek a vonat indulásáról? A szálloda már ki volt fizetve. Talán attól tartott, hogy a többiek lebeszélnek az utazásról, és ezért nem verte nagydobra távozását. Hódnak erre is van ötlete. Azt bizonygatja, hogy Máté egyedül akart utazni. Egyedül! Mondanom sem kell, az ötletet semmi tény nem támasztja alá.

- A másik, hogy Máté nem akart a csoportba bekerülni - folytatta az ezredes. - Nos, ezt nem kell túlkomplikálni. Tény, hogy ki akart bújni az utazás alól. De miért? Ezek a vállalati tapasztalatcserék, tanulmánynapok, vagy minek is nevezzem őket, amolyan látszatdolgok, tisztelet a kivételnek. Akárcsak nálunk régebben a továbbképzés volt.

Az osztályvezetők nevettek.

- Mindenki szerteszét futott, ha meghallotta - vetette közbe Zimonyi alezredes. - Aztán leücsörögtük azokat a félnapokat, és mégsem kellett egy számmal nagyobb kalapot venni.

Bana megszívta cigarettáját, és hosszan maga elé fújta a füstöt.

- Ennek a kétnapos útnak senki sem örült - mondta. - Hiszen kijelölt emberek kerültek a csoportba. Máté kissé jobban hóbörgött, ennyi az egész.

Beleznayt nem hagyta nyugton Hód feltételezése, hogy Máté egyedül akart visszautazni, ezért nem szólt a többieknek a vonat indulásáról. Szót kért, és kifejtette véleményét. Szerinte nem elképzelhetetlen, hogy Máté Lajos éppen a vonaton akart találkozni valakivel. Talán tudta, hogy az illető éppen a kérdéses

expresszrel akar Budapestre utazni. Fontosnak tartotta, hogy a kollégái erről a valakiről ne szerezzenek tudomást, ne lássák őket együtt.

Bana félbeszakította beosztottjának okfejtését.

- Ne essünk át a ló túlsó oldalára, hogy most mindennek gyanús jelentőséget tulajdonítunk - mondta figyelmeztetően. - Nem szívesen megyek bele a találgatásokba, de ez esetben tegyünk kivételt. Nos, tételezzük fel, hogy Máté találkozni akart valakivel, vagy ez a valaki Mátéval. Ha az előre megbeszélte óhaj volt, miért időzítették volna a visszautazás időpontjára és éppen a vonatra. Máté nem egyedül utazott Debrecenbe, ebből következett, nem egymagában fog onnan visszatérni. Csoporttal ment, csoporttal jön. Ráadásul két véletlent hozott a sors. Egyik, hogy az expressz indulását lefűjták, majd a másik: később mégis indították. Ezt a két véletlent, az időjárás közbeszólását nem lehet előre megbeszélni és kikalkulálni.

- Tehát a feltételezésem, illetve Hód ötlete kidurrant - mondta Beleznay.

Bana elnyomta cigarettáját, és hátradőlt a fotelban.

- Tudod nagyon jól, Gábor, hogy nálam nincsenek elvetélt ötletek - mondta csendesesen. - Csak most ez az ötlet és a te okfejtésed nem helytálló. Persze, ez nem jelenti azt, hogy végleg eldobandó. Egyelőre süllyesszük el, és csak akkor vegyük elő, ha valamely tényhez kapcsolhatjuk.

Beleznay bólintott. A szót Pintér alezredes vette át.

- Mi lesz most a taktikánk? - kérdezte. Bana mélyet sóhajtott, aztán megszólalt:

- Foglaljuk előbb össze, hogy mit tudunk. Bizonyított, hogy a mikroelektronikai találmányt egy nyugati kémiszervezet meg akarja kaparintani. Van egy összekötőjük, tehát ügynökük, aki rábírta a kémkedésre Máté Lajost. A mérnök ettől kaphatta a rejtett fényképezőgépet, amely egy golyóstollba van beépítve. Máténak sikerült lefényképeznie a terveket, a műszaki leírást.

- Nos, ez ideig eddig jutottunk - folytatta az ezredes. - Vártuk, mikor jelentkezik az ügynök a golyóstollért. Egyrészt Hód állt lesben, másrészt az állandó figyelőcsoport. Miről tudhattuk vagy sejtettük volna az ügynök személyét? Elsősorban abból, hogy teljesen új kapcsolatként jelentkezik a mérnöknel. Másodsorban kettőjük között újabb találkozási kerület volt. És ekkor akartunk lecsapni. Mert az első találkozásnál bizonyosan egyeztetették volna az átadás körülményét, a mérnök kémtevékenységének taksáját, majd megállapodásukat a második találkozásnál ütötték volna nyélbe.

- Most viszont mindez kútba esett - magyarázta az ezredes. - Nemcsak az ügynök kilétét és Nyugatra vezető kapcsolatát kell felderítenünk és lelepleznünk, hanem meg kell találnunk a golyóstollat, amely a mikrofilmet rejt. Mégpedig jóval előbb, mint azt az ismeretlen ügynök teszi. Ugyanis mostantól megindul egy versenyfutás. Nekünk kell az elsőnek lenni. Tehát meg kell találnunk a golyóstollat, aztán csapdát kell állítanunk az ismeretlen ügynöknek.

Zimonyi nem értette, hogy minek az alapján zárták ki a Máté Lajos elleni gyilkosság lehetőségét? Az elhárítófőnök leszögezte, hogy ennek lehetőségét nem zárták ki, hanem egyelőre félretették. Ugyanis kinek lett volna érdeke Máté Lajos erőszakos halála? Ismeretlen megbízói részéről ez nem állt fenn, hiszen azok a találmány megszerzésére törekedtek. Ezt pedig Máté szállította volna. Merő képtelenség feltételezni valamiféle likvidálást, ha nincs a kezünkben a mikrofilm.

A technikai osztály vezetőjét azonban egyéb is izgatta.

- Mi a biztosíték arra, hogy az átadás még nem történt meg? - kérdezte. - Lehet, hogy Máté már átadta a golyóstollat az ügynöknek, csak az a tény elkerülte mind Hódnak, mind Beleznay Gábor embereinek a figyelmét.

Bana felkészült erre a kérdésre is.

- Biztosak vagyunk abban, hogy az átadás még nem történt meg - mondta határozottan. - Ugyanis Hódnak sikerült napokkal ezelőtt kilesni a vállalatnál Máté titokzatos szorgoskodásait, valószínűleg a terveket fényképezte a golyóstollal. Aztán utazott Debrecenbe a csoporttal, de közben nem találkozott olyan személlyel, aki ügynökként számításba jöhetett volna.

- Értem.

- Hód esküszik rá, hogy Máté nem vitte magával Debrecenbe az ominózus golyóstollat.
- Ezek szerint kizárható egy csomó feltételezés.

Bana mélyet bólított.

- Így van - mondta. - Máté nem bonyolított le semmiféle titkos találkozót Debrecenben, sem a vonaton útban vissza. Ez a tény bizonyítja, hogy Hód ötletének nincs semmi alapja. Máté nem találkozott senkivel sem a vonaton előre megbeszélte terv alapján. Miért találkozott volna? Az ismeretlen ügynök egy sor lehetőséget találhatott volna a golyóstoll átvételére. Nem pedig egy utazás körülményét, ami bonyolult, nehézkes és ráadásul bizonytalan.

Pintér jelezte, hogy szólni kíván. Az elhárítófőnök a fejét biccentette.

- Meggyőződésem, hogy kiváló csapdát állíthatunk az ismeretlen ügynöknek - vélekedett. - De most az a legfontosabb, hogy a golyóstollat megtaláljuk.

- Ezen múlik minden - vetette közbe Beleznay.

- Az a javaslatom, hogy ha minden kötél szakad, nagyon gyorsan állítsunk be egy hamis golyóstollat - magyarázta Pintér. - Az lesz az ismeretlen ügynök, aki a tollat keresni fogja.

Bana a fejét rázta, majd megszólalt:

- Nem lehet szó semmiféle hamis golyóstollról. Csapdának az eredeti kell. Ne feledkezzünk meg arról, hogy Máté a megbízójától kapta a golyóstollat. Azok tehát kiválóan ismerik a szerkentyűt. Hód csupán látta, egy sima Parker-utánzat, teljesen ezüstszerű. A nyomógomb tetején fekete pont van, ennyivel különbözik a szokványos Parker tollaktól.

- Ott töltődik fel természetes vagy mesterséges fény útján az automatizálása - jegyezte meg Zimonyi, aki szaktekintélye volt az ilyen műszereknek.

- Ezen kívül kockázatos lenne egy álcsapda - szögezte le az ezredes. - Könnyen elárulna minket. Ha pedig ellenfeleink gyanút fognak, várhatunk rájuk, míg csak nyugdíjba nem megyünk. - Pintérhez fordult. - Egyetértetek veled, Béla, hogy aki a golyóstollat kutatja, az lesz az ügynök, illetve az összekötő. Ezt a feladatot nem bízhatja másra. Tehát ha ezzel betalálunk, lecsaphatunk a kémszervezetre is.

Pintér megköszöörülte a torkát.

- Hódnak erre lehetősége van? - kérdezte.

- Csak neki van lehetősége arra, hogy minden feltűnés nélkül kutasson a golyóstoll után.

Pintér aggodalmaskodott. Nem a fiatal elhárítóosztály képességeit vitatta, mert azokkal tisztában volt, hanem a kutatás lehetőségét érezte szűk körűnek. Egy ember csak egy ember. Felvetette azt a lehetőséget, hogy titkos módszerekkel maga a technikai alosztály vagy a felderítők is feladatokat kaphatnának a golyóstoll megtalálásában.

Bana nem értett egyet a javaslattal.

- Hidd el, Béla, hogy minél több ember sürgölődik ebben az ügyben, annál nagyobb annak a valószínűsége, hogy tevékenységünk nem marad titokban ellenfeleink előtt - mondta.

- Hát ez fennáll Hód esetében is.

- Igen, fennáll. Csak a lebukás valószínűsége kevesebb. Nem szabad, hogy az ismeretlen ügynök szagot kapjon.

- Akkor a taktikánk is csupán Hódra épül?

Bana a fejét rázta.

- Nem, Béla - mondta. - A taktikánk nem Hódra épül, csak tőle várunk jelzést. Egyelőre helyzeti előnyben van, lehetősége nyílik megtalálni a tollat.

Ezt követően egy sor tennivalót megtárgyaltak. Ahogy telt az idő, Beleznay sovány arca mindjobban

megnyúlt. Lassan tudatosodott benne, hogy lőttek a mai előadásnak. Üres lesz a helyük az Operában. Olykor Pintérre pillantott, aki rámosolygott bajusza alatt. Rajta kívül egyedül ő tudta, hogy mi izgatja. Azt azonban egy elhárítótiszt sem kockáztatta volna meg, hogy egy ilyen fontos helyzetben előálljon egyéni problémájával.

Beleznay tehát hallgatott, és megpróbálta magát túltenni a csalódáson. Azt azonban megfogadta, hogy az életben többé nem vesz operabérletet, még ha revolvert nyomnak a hátába, akkor sem.

Kora este volt, amikor az elhárítófőnök kifogyott a szóból, és körbehordozta tekintetét a jelelévőkön.

- Van még valami kérdések?

Pintér Béla kivett még egy cigarettát az asztalon lévő dobozból, és rágyújtott. A többiek a fejüket rázták.

Bana felállt a fotelból, és vele az osztályvezetők is. Ebben a pillanatban megszólalt az íróasztalon az egyik telefon. Pintér jól látta, hogy az egyik különvonal az. Ebből sejtette, hogy a hívás fontos lehet.

- Tessék - szólt bele a kagylóba az ezredes.

A hívó hosszan beszélt. Bana Dénes előbb a homlokát ráncolta, majd összezárta ajkát, és mereven nézett az íróasztal egy pontjára. Percek múltán megszólalt:

- Valószínű, vagy biztos?

A válasz nem nyerve meg Bana tetszését, mert szemöldökét összehúzta, aztán felcsattant:

- Akkor készpénznek vehetem. Jó, meglátjuk.

Bana elkészönt a hívótól, és óvatosan helyére tette a kagylót. A mozdulat sejtette a többiekkel, hogy egy csomó gondolat foglalkoztatta.

- Hód telefonált - közölte tömören. - Azt mondja, Máté Lajost meggyilkolták, és ezt be is fogja tudni bizonyítani.

## 5

A Gellért-szálló gőzfürdőjében alig volt vendég. Néhány perccel múlt dél, egy-két óráig még eltart ez a pangás. A nagymedence távoli szélén egy középkorú, szakállas férfi feje látszott ki a gőzölgő vízből. A szemét félíg lehunyta, mintha aludt volna. Pedig nagyon is éber volt, le nem vette tekintetét a medencébe vezető lépcsőről.

Kisvártatva egy erősen kopaszodó férfi érkezett a lépcsőhöz, és lassan beleereszkedett a vízbe. Kerek fején vizesen tapadtak meg a szőke hajszálok. Szemöldökének vastag szőrzete, akár a homlokra ragasztott fogkefe meredt előre. Tekintete élénken kutatta a medencét, aztán felfedezte a szakállas fejet, és megindult feléje. Negyvenes éveinek a derekán járhatott, alakja elárulta hájasodásának kezdetét. A mozdulatai lusták, puhányak voltak. Lassan a szakállas mellé kormányozta magát, és nyakig merült a vízbe.

- Guten Tag, Herr Lemke - fogadta az érkezőt a szakállas. Amaz körbenézett. A medencében rajtuk kívül még hárman voltak tisztos távolságban.

- Guten Tag - mondta amaz.

- Láttam magát kint az előcsarnokban, megelőzött.

- Megvártam, míg befut. Nem akartam itt bent főni. A szakállas szélesen elmosolyodott.

- Érdekes volt, mert nem késtem.

- Elég sajátosan értelmezte az utasítást. A szakállas kissé megemelte a hangját.

- Hogyhogy sajátosan? - kérdezte.

Amaz felszisszent, és ismét körbenézett.

- Beszéljen halkán - szólt korholóan. - Nem akarom, hogy mindenki hallja, amit beszélünk.
- Messze vannak tőlünk - mondta halkán a szakállas. - Máskülönben is, németül beszélünk.
- Soha nem lehet tudni.

A szakállas kiemelkedett a vízből, és megtámaszkodott a medence pereménél. Kérdő tekintettel nézett a másik arcába. A kerek fejű férfi kisvártatva megszólalt:

- Sajátosan értelmezte az utasítást, ötezer forintot kapott, hogy magyar öltönyt és ruhaneműt vásároljon magának, és ebben legyen, míg itt tartózkodik. Mindezt miért javasoltuk? Ne keltsen feltűnést, hogy már messziről észrevegyék magában a külföldit. Most alkalmam volt látni felöltőjét is, öltönyét is. Mit vásárolt maga?

- Amire szükségem volt.

Lemke a fejét csóválta, tekintete rosszálló volt.

- Herr Szabó - mondta figyelmeztetően.

- Nos, rendben van, nem új holmik éppenséggel, de a célnak megfelelőek. Akkor miért a korholás? Mit értelmeztem sajátosan?

- Az utasítást a szájíze szerint hajtotta végre. Új öltönyt, ruhaneműt kellett volna vásárolnia. Erre mit tett? Potom árért beszerezte ezeket a vackokat valami zsidvásáron. Az a szomorú tény, hogy pénzben gondolkozott, megtakarított több darab ezrest. Az ember agya nem csak pénztárgép.

- Mindenkit a pénz érdekel. Lemke neheztelően ingatta a fejét.

- Herr Szabó - intette. - Az meg sem fordul a fejében, hogy ezekkel a kopott holmikkal micsoda feltűnést okoz?

- Feltűnést? Ugyan.

Lemke mélyet bólintott. Egy karvalyorrú férfi oldalozott el mellettük nyakig a vízbe merülve. A német megvárta, míg kellő távolságra jut tőlük, aztán megszólalt:

- Igen, feltűnést. Magam láttam a pénztárnál. Jó néhányan megbámulták, akár egy csodabogarat. Szörnyű ez a kopott öltöny azzal a kockás inggel. Értse meg, hogy ezzel pont az ellenkező hatást éri el. Nemhogy beleolvadna a tömegbe, inkább kiténik az emberek közül. Figyelemmel a körülményekre, az vétkes könnyelműség. Dobja el sürgősen a kopott holmikát, és vásároljon megfelelőket.

- Köszönöm a figyelmeztetést.

Lemke elmosolyodott, majd párnás kezét a férfi vállára tette.

- Inkább tanács - tagolta a szavakat.

Szabó ingerült mozdulatokkal megkavarta maga körül a vizet. Ezzel sikerült megszabadulnia a puha ujjaktól, amelyek szinte égették a bőrét.

- Gondoljon arra, hogy a maga biztonsága az én biztonságom is - folytatta Lemke. - Elvégre ugyanabban a hajóban evezünk. Ezért megértheti az aggodalmam, és elfogadhatóbb lesz a tanácsom. Remélem, nem szegte meg a többi utasítást.

- Konkrétan melyikre gondol?

- A nőkre. Illetve a nőismerőseire, akikkel tartotta a kapcsolatot.

Szabó félrenézett. A karvalyorrú, aki az előbb elhaladt a közelükben, a medence szélén ült, lábait a vízbe lógatta. Olykor feléjük bámult, de tekintete nem mutatott érdeklődést.

- Csak egy nőről volt szó - jegyezte meg.

- Óh, pardon. Valóban egyről, a volt menyasszonyáról. Megmagyaráztuk, miért nem lenne helyes, ha tudomást szerezne ittlétéről a hölgy. Továbbá maga is egyetértett velünk egy sor egyéb kifogásunkkal, amely a kapcsolatfelvétellel járna.

- Így van.

- Nos, erre az utasításra bátorkodtam figyelmeztetni.

- Megnyugtathatom.

Lemke előbb körbenézett, aztán nagyot nyújtózott.

- Nyugtasson meg - mondta.

- Valival nem vettem fel a kapcsolatot. Azt sem tudja, hogy hazalátogattam.

- Milyen az IBUSZ-lakás?

Szabó csodálkozva nézett a kerek fejű férfi arcába, aztán megszólalt:

- Maga mindenről érdeklődik, csak pont a legfontosabbról nem. Pedig azt hittem: utazásom, megbízatásom végrehajtása izgatja.

- Tudom, hogy minden a terv szerint sikerült, legfeljebb árnyalati eltérések lehettek.

- Miért volt ebben biztos?

Lemke szélesen mosolygott. A fogai ritkák voltak és sárgák. Szenvedélyesen dohányzott.

- Ismerem magát - mondta. - Ezért is választottam. Tudtam, elvégzi, amit vállalt.

- Bízott bennem.

- Kénytelen voltam.

Lemke arcáról lassan eltűnt a mosoly, a tekintete fürkésző lett.

Szabó nyakig merült a vízbe, és eljött a medence szélétől. Leírt egy rövid kört, és megállt a némettel szemben.

- Azért akasztotta a pasasát a nyakamba, mert rettenetesen megbízott bennem - sziszegte.

Lemkének előbb kikerekedett a szeme, aztán leesett az álla. Kisvártatva magához tért, és megszólalt:

- Mondja még egyszer.

Szabó megismételte.

- Maga megőrült? - kérdezte a német. - Honnan veszi ezt a badarságot? Méghogy magára akasztottam valakit!

- Láttam.

- Képzelődött.

Szabó beletúrt a szakállába. Arcbőre rettenetesen viszketett. Azelőtt sohasem növesztett szakállt, még bajusza sem volt. Már egy éve készült a budapesti útra, amikor elhatározta, hogy nem borotválkozik. Az ötlet nem a saját fejéből pattant ki, tanácsolták neki. Azt mondták, így csökkenti annak valószínűségét, hogy a régi ismerősök közül valaki ráismerjen tizenöt év távlatából. Akkor azonban nem gondolta, hogy a viselet később ilyen tortúrát jelent. A legkisebb verejtékezés viszketést okozott.

- Ó, de nagy marha voltam - dörmögte. Lemke egy szót sem értett.

- Beszéljen németül - mondta.

- Ha nem hisz nekem, miért fogadott fel? A bizalmatlanságot ki nem állhatom.

Lemkének vörös volt az arca, mintha gutaütés kerülgetné. Lerítt róla az erőfeszítés, ahogyan a



nyugalmát próbálta megőrizni.

- Ha így áll a helyzet, akkor baj van - szögezte le. - Nagy baj van.
- Miféle baj?
- Meséljen erről a pasasról!
- Mit meséljek róla? Maga jobban kell hogy ismerje.

Lemke az égnek emelte tekintetét, és fogát csikorgatta.

- Herr Szabó, megkértem, beszéljen erről az emberről, hiszen látta. - Levette tekintetét a fürdő mennyezetéről. - Nagyon kérem, hogy ezt tisztázzuk. Ne felejtse, hogy könnyen a bőrünkre mehet a játék.

- Még maga siránkozik?
- A baj engem is érint. Beszéljen már, az ég szerelmére!

Szabó egy pillanatig gondolkodott. Egy szavát sem hitte a németnek. Máskülönben miért akaszkodott volna rá az a férfi és éppen a legkritikusabb időben. Ilyen véletlenek nincsenek. Annak a férfinak minden tevékenysége tudatos volt. Lemke most azért kíváncsiskodik, hogy vajon mit vett észre az ellenőrzésből.

- A vonaton kezdődött az egész - kezdte. Szerencsére kevesen voltak. A mérnök azonban később felállt, hogy más fülkét keressen, mert azt huzatosnak érezte. Átmentünk egy másikba. A pasas már ott nyújtózott az egyik sarokban, és mímelte az alvást. Előzőleg már láttam őt, mert többször elhaladt a fülkénk előtt. De akkor még nem tulajdonítottam neki jelentőséget. Mikor a mérnök végleg bedobta a törülközőt, és közölte: mondjam meg a megbízómnak, hogy addig nincs anyag, míg a beígért dohányt a duplájára nem emeli, tudtam, cselekednem kell. Így szólt az utasítása.

Lemke bólintott.

- Folytassa - mondta.

- Kicsaltam a folyosóra, és a mosdónál egy ütéssel elnémítottam. Gyorsan átkutattam a zsebeit, de semmiféle tollat nem találtam nála. Kinyitottam az ajtót, és kivágtam. Becsukni már nem volt időm, mert a szomszédos kocsiban ajtó csapódott, valaki jött. Visszasurrantam, a kabátokat leemeltem, és a szomszéd fülkébe vittem, aztán gyorsan a kocsii ellenkező végébe mentem a mosdóba.

- És az az alvó férfi?

- Percekkel később visszamentem. Hát ott találtam ezt a pasast abban a fülkében, ahová a kabátokat áthordtam. A kalauz is ott volt. Persze elkezdtem a régi mesét, hogy ismét láttam a részegét. Ez az egész szövegelés a kalauzzal a maga ötlete volt. Csak azt nem tudom, hogy miért?

Lemke mélyet sóhajtott és megdörzsölte arcát vizes tenyerével.

- Miért volt szükség a részeg férfi meséjére? - makacskodott Szabó.
- Hogy egy buzgó, rendes ember látszatát keltse, és erre a kalauz okvetlen emlékezzen.
- Ugyan minek?
- Ha netán gyanút fognak, hogy nem baleset történt, maga ne szerepeljen a gyanúsítottak listáján.

Szabó kételkedve ingatta fejét. Látszott rajta, hogy egy szavát sem hiszi a magyarázatnak.

- Nem fognak gyanút - mondta. - Nincs az a boncolás, amely nem a baleset mellett tör lándzsát. A tarkóra mért ütésem semmiben sem különbözik azoktól az ütésektől, amelyeket a kiesése után kaphatott.

Lemkét más foglalkoztatta.

- Tehát az a férfi, aki olyan szépen aludt, egyszer csak felébredt, és bevonult ugyanabba a fülkébe, ahová maga áttelepült a holmikkal - mondta egy szuszra.

- A kalauzt megettettem a részeg férfi meséjével, és elment. A pasas azonban ott maradt. Persze nem

hunyta le már a szemét, ezért nem tudtam átkutatni a mérnök cuccait, de nem hiszem, hogy az anyagot megtaláltam volna. Gondolom, nem vitte magával Debrecenbe.

- Az a férfi aztán mit csinált?

- Semmit, csak bámult, és valami rettenetes büdös cigarettát szívott. A Rote Hand hozzá képest kölni, így aztán elképzelheti.

Lemke megnedvesítette ajkát a nyelvével.

- Honnan veszi, hogy ez a férfi a nyakára akaszkodott? - kérdezte. - Abból ez nem derül ki, amennyit most elmondott.

- Abból nem is, csak a következőkből. Ugyanis a pasas szabályosan követett.

- Maga ismét fülkét változtatott?

Szabó mérgesen legyintett. Kimászott a medencéből, és leült a peremére, lábát a vízbe lógatva. Lemke követte példáját. A karvalyorrú férfi is kiment a vízből, és eltűnt a pihenő ajtaja mögött.

- Miért változtattam volna fülkét? - csodálkozott Szabó.

- Azt mondja, a férfi követte.

- Követett, amikor leszálltam a vonatról. Követett az utcán. Ennyi nem elég? Alig bírtam lerázni.

Lemke arca fehér volt, akár a fal.

- Biztos abban, hogy követte? - kérdezte.

- Nem vagyok hülye. Különbséget tudok tenni az érdeklődés különböző fokozatai között. A pasas követett, punktum. Ez tény.

- Megismerné, ha még egyszer látná?

Szabó a fejét rázta.

- A vonatfülkében pocsék a világítás, alaposan nem tudtam megfigyelni. Széles karimájú kalapot viselt, mélyen a szemébe húzva, a sálát pedig átdobta a vállán úgy, hogy az a fél arcát takarta.

- Azóta nem találkozott vele?

- Még csak ez hiányozna. Valóban nem maga akasztotta a nyakamba?

Lemke elgondolkozva csóválta a fejét.

- Miért tettem volna? - kérdezte. - Semmi értelme nem lett volna külön figyeltetnem. Amit vállalt, megtette. Más pedig nem érdekel.

Szabó kiemelte egyik lábát a vízből, és fontoskodva vakargatta a talpát.

- Árulja el, Herr Lemke - kezdte -, hogy miért volt szükség nyakát szegni a mérnökének? Kitől fogja megkapni azt a fontos anyagot? A golyóstollat?

- Az egyik ügynökünkötől.

- Ez olyan jól ismeri a körülményeket? Lemke mélyet bólított.

- Általa értesültünk a fontos találmányról - mondta. - Rajta keresztül sikerült beszerveznünk a mérnököt. Bárhová is legyen elrejtve a golyóstoll, megtalálja.

- A mérnök tudta róla, hogy a maguk embere?

- Természetesen, hiszen ezt nem lehetett eltítkolni, ő volt az összekötő.

Szabó félbehagyta a vakargatást, és visszacsúszott a medencébe. Onnan nézett fel a németre.

- Akkor az a véleményem, nem egy lefutott menet lesz ebből - vélekedett.

Lemke is visszamászott a vízbe.

- Miért, mi várható? - kérdezte.
- Zűrzavar. Káosz, ha úgy tetszik.
- Ezt honnan veszi?

Szabó felmutatta hüvelykujját.

- Egy: a mérnök annyira nem lehetett hülye, hogy az anyagot tartalmazó golyóstollat olyan helyre rejtse, ahol a maga ügynöke könnyűszerrel megtalálhatja. Kettő: valakik szimatot kaptak, mert az a pasas a vonatban a nyakamba akasztkodott, tehát mások is tudomást szereztek a mérnök ügyeskedéséről. Remélem, nem a hivatalos szervek, mert akkor már azzal is elkéztünk, hogy egerutat nyerjünk. Most már csak abban reménykedhetünk, hogy ez a pasas is sötétben dolgozik, akárcsak mi.

- Miből gondolja?

- Elsősorban abból, hogy elhiszem magának, a pasast nem maga akasztotta a nyakamba. Ebből az következik, hogy a nem várt terhet mások rakták rám. Sőt tovább megyek. Olyanok léptek működésbe, akik nagyon is jól tudtak a maga tervéről, a megbízatásomról, mégpedig részleteiben.

Lemke elgondolkozva ingatta a fejét.

- Ilyen nincs - szögezte le határozottan. - Csupán a főnököm tudott mindenről. Ő döntött, hogy a mérnöktől nem hagyjuk zsarolni magunkat. Igaz, a munkát elvégezte, a találmányt megszerezte. De többet nem fizetünk, ezért likvidáltuk. Az anyagot majd előkaparja nekünk a régi ügynökünk, az összekötő.

- Nekem a vonatban annyit elárult, hogy kissé megemelte a tarifáját.
- Kissé? Pont a duplájára. Húszezer dollárt kért még tőlünk. Ez zsarolás volt.
- Hátha csak alku.

- Zsarolás. Mikor beszerveztük, jó előre megalkudtunk. Húszezer dollár titkos svájci bankszámlán. Ennyi nem volt elég?

Szabó megvonta a vállát.

- Nem tudom, mennyi az elég - mondta. - Azt sem, hogy mennyit ér az a találmány. Nem az én dolgom ezt megítélni. Csak beszélgettem a mérnökkel a vonatban. Ő eleinte azt hitte, hogy beleegyező üzenetet hoztam a részére. Ezért szinte fel volt dobva. Megjátszottam, hogy maguk megadják a felszámolt árat, így aztán eloszlattam minden gyanúját. Mikor Debrecenben mellé sodródtam az eszpresszóban, és megsúgtam a jelszót, szinte megkövült a meglepetéstől. Nem hitte, hogy még vidékre is követjük. Még akkor sem fogott gyanút, amikor felvettem, hogy söpörjünk vissza Budapestre, mert mégis indítják az expresszt. Úgy jött, mint a nyuszi, és senkinek sem szólt.

Lemke gondolata máshol járt.

- Vajon az a pasas kinek dolgozhat? - töprengett.
- Azt magának kellene tudni.
- Már megint kezdi? - csattant fel a német. - Nem érti, hogy nincs közöm hozzá?

Szabó legyintett.

- Jó, jó, nincs köze hozzá - mondta. - De azt magának kellene tudni, hogy a pasas hol és kinél érdekelt. Elvégre maga mozgatta a szálakat, tudnia kellene azt is, hogy melyik irányból milyen szélfúvás várható.

- Ezt most meg kell fejtenünk.
- Majd egyedül megfejti.
- Egyedül?

Szabó akkorát bölintott, hogy orra kis híján a vizet érte.

- Úgy bizony, szólóban - mondta. - Én ugyanis holnap mindenképpen olajra lépek. Valami gép csak indul.

- Erről beszélje le magát. Nem megy sehova!

- Majd itt böjtölök, mi?

Lemke a homlokát ráncolta, sűrű szemöldöke fel-alá ugrált.

- Ne felejtse, kénytelen engedelmességet utasításaimnak - figyelmeztette. - A megbízásnál ezt már leszögeztük, és azt is megígérte, hogy ennek aláveti magát.

- Csakhogy...

- Semmi csakhogy - szakította félbe a német. - A megállapodást tartania kell, különben nem kap egy vasat sem, ráadásul viselnie kell a következményeket. Ez utóbbit ugyebár nem kell különösképpen hangsúlyoznom, ön nem buta ember, Herr Szabó. Minek kellene makacskodnia? Tisztességes ajánlatot kapott, amelyet elfogadott. Akkor tartsa is be a megállapodásunkat, és ne teremtsen nehéz helyzetet.

Szabó olyan arcot vágott, mintha erős paprikát nyelt volna.

- Ha már maga is kérdez, hadd kérdezzek én is - sziszegte. - Nos, azt kérdezem: ugyan miért vakaródzam itt, ha elvégeztem a vállalt feladatot. Megoldottam, amire felfogadtak, ha így jobban tetszik. Kész! Tehát nyugodtan mondhatom: köd előttem, köd utánam.

- Ne ábrándozzon ködről. Nem fog elutazni.

- Tehát köti az ebet a karóhoz?

Lemke szeme szikrákat szórt.

- Herr Szabó, fogadjon nekem szót, és hagyja a fenébe makacskodását - tagolta a szavakat. Kerek arcán látható volt megint, hogy nagy erőfeszítéssel uralkodik magán. - Kap két percet, hogy kinyilvánítsa: engedelmességet továbbra is utasításaimnak. Ha nem, máris megyek innen, a következményeket pedig viselje.

Szabó maga elé bámult, és tenyerével a vizet merte, mintha ez lenne a legjobb szórakozása. Lemke a fejét forgatta, mert úgy érezte: a nyaka megmerevedett. Az arca ismét nyugalmat árasztott, a száját dacosan összezárta. Biztos volt abban, hogy kettőjük párharcából győztesen kerül ki. Szinte a markában érezte a másik vergődését.

Szabó kisvártatva megszólalt:

- Legalább azt indokolja meg, mi a fészkes fenének van itt még rám szükség?

- Míg a golyóstollat meg nem kapom, addig, bármely pillanatban szükségem lehet magára. A jövőre vonatkozóan pedig hagyja abba az okoskodást. Még egyszer nem akarok résztvevője lenni ilyen beszélgetésnek.

- Még kérdezni sem lehet?

- Előbb engedelmességet. Ne felejtse, hogy öt évre leszerződött a szervezetünkhöz. Vállalt minden feladatot fenntartások nélkül. Mit akar tehát?

- Semmit, csak gondolkoztam.

- Arra itt vagyok én.

Szabó mélyet sóhajtott, és a vízre csapott nyitott tenyerével.

- Nagy marha voltam - szúrta fogai között a szavakat. Lemke felcsattant:

- Beszéljen németül, ha velem van.

- Káromkodtam. Tudja, hogy mindenki az anyanyelvén káromkodik? Én sem vagyok kivétel. De azért

nem esem kétségbe. Sőt bármilyen furán hangzik, örülök magának, örülök, hogy itt van velem.

Lemke most első ízben elmosolyodott, a tekintete élénk lett.

- Képzem, hogy ezek után mennyire öröm a jelenlétem - mondta.

Szabó előtt ott lebegett első találkozásuk. Több mint tíz éve történt. Már megkapta új állampolgárságát. Feleségétől, Ingétől egy éve vált el. Mindent az asszonynak köszönhetett: a lakást, a munkahelyét, az állampolgárságát. Mikor Inge elvált tőle, mindent elvesztett, az állampolgárságon kívül. Nem volt lakása, sem állása. Három nyelvet tökéletesen beszélt, de ez mit sem ért kapcsolatok, ismeretségek nélkül. Éjszakai élet, lebukok, ágyrajárás. Néha továbbadott egy kis kábítószert, ez hozott némi hasznot, mindig a felszínen maradhatott egy darabig. Aztán lebukott. Igaz, kis tétellel, de mégiscsak ítélet várt rá, nyolc hónap börtön.

Jött az elegáns Lemke. Úgy mutatták be egy társaságban. Akkor már túl volt az éjszakai élet, a börtön tapasztalatain. Nem lehetett könnyen áttenni az egyik oldalról a másikra, és azt is elmondhatta magáról, hogy majd mindig átlát a szitán. Lemke sem tudta megtéveszteni, amikor ecsetelni kezdte egy jó állás lehetőségét. Tudta, majd előállnak a farbával. Ez nem is késett, és máris egy hírszerző szervezet kellős közepében találta magát. Itt szükség volt a három nyelvre. Úgy elkapta a gépszíj, hogy ráakaszthatták az elszánt jelzőt. Ez pedig azt jelentette, hogy betöréstől a bérnyilkosságig mindent rábíznak.

Lemke izzadó feje lebegni látszott a víztükör fölött.

- Bizony nagy öröm, hogy itt van - szögezte le Szabó. - Ugyanis, ha a csónak netán léket kap, nem egyedül fogok elsüllyedni.

- Tehát innen fúj a szél.

- Mit várt?

Lemke arcáról letörlődött a mosoly.

- A vesztemet kívánja? - kérdezte.

- Megint eltúlozza a dolgokat. A maga veszte egyben az én vesztém is. Nem vagyok saját magam ellensége. Miért kívánám a vesztét? Csak arra gondoltam, ha merülünk, hát együtt merülünk. Nem lesz mit egymás szemére hányunk.

- Azért ilyen borúlátó, mert maradnia kell velem, és nem engedtem, hogy elrepüljön.

Szabó megvonta a vállát. Körbenézett, hátha visszatért az a karvalyorrú férfi, aki többször elevezett nyakig a vízbe bújva előttük, de nem látta. Úgy látszik, már nem tért vissza a pihenőből.

- Gondolja, hogy az ismeretlen pasas már nem fog többé felbukkanni? - kérdezte.

Lemke bizonytalan mozdulatot tett karjával a levegőben.

- Nem tudom - mondta. - Majd elválík. Lehet, hogy csak képzelődés volt az egész.

- Persze, lázálom.

- Nem tudom, hogy látni fogja-e még egyszer.

- Na látja. Ezért vagyok borúlátó, mert ezt nem tudja.

Lemke kerek arca dühöt sugárzott.

- Csak nehogy későn lássuk meg a pasast.

Lemke homlokán összefutottak a ráncok.

- Azt hiszi, hogy ismét figyelni fogja? - kérdezte.

- Lehet, előrukkol a farbával.

- Mit akarhatna?

- Például a golyóstollat.

Lemke összerándult, mintha megcsípték volna.

- Már említettem magának, hogy csak a főnököm tud a dolgokról - mondta méltatlankodva.

- Aztán a János meg a város.

- Mit akar ezzel mondani?

- Magyarul: mindenki. Mindenki tud a dolgról, maga meg csak szajkózza, hogy én meg a főnököm, én meg a főnököm.

Lemke szemében sárga fény villant, az arca szinte eltorzult a méregtől.

- Fogja be a pofáját - mondta. - Maga direkt cukkol engem.

- Én? Próbálja összeszámolni, kik tudtak erről.

- Hagyja abba!

- Maguk ketten, ugyebár, aztán én. Ez már három. A mérnök úr volt a negyedik, igaz, ő volt a legtevékenyebb. Most jön a ráadás, a régi ügynökük, az összekötő, aki beszervezte a mérnököt. Ezzel együtt már öten vagyunk a buliban, egyetlen kondérban nem tudnánk megfőni. - Lemke arca kezdett kisimulni, tekintete élénk lett. Szabó megköszöri torkát, aztán folytatta: - Mi a biztosíték, hogy az öt közül valamelyik nem fecsegett valakinek vagy valakiknek? Magam sem mentesítem, benne vagyok a buliban. Nos, ezen elgondolkozhat.

- Most már csak négyről lehet szó.

Szabó figyelmeztetően intett ujjával.

- Nono - mondta. - A mérnököt ne írja le. Azért, mert baleset érte, nem mentesülhet a gyanú alól. Mi van akkor, ha például a mérnök kínálgatta másoknak is megvételre azt a fontos találmányt? Ez olyan lehetetlen?

Lemke a fejét rázta.

- Ezt ne tartsa olyan kizártnak - folytatta mérgesen Szabó. - Elvégre a mérnök át akarta vágni magukat, ezért bíztak meg engem a munkával, én pedig leszállítottam a robogó vonatról. Tehát a pasas elvesztette a maguk bizalmát. Akkor maga miért zárja ki azt a lehetőséget, hogy másoknak is ajánlotta?

- Az ügynökünk ezt jelentette volna.

- Ó, persze, mert a mérnök egy kisdéd volt, és az ügynökük állandóan mellette állt, készen, hogy szoptassa.

- Hiába gúnyolódik. Az ügynök régi, kipróbált ember, és közvetlen kapcsolatban állt a mérnökkel. Ha ilyet tett volna, elkotyogja.

Szabó a német szőrös mellének szegezte mutatóujját.

- Tudja, miért hisz maga olyan nehezen? - tette fel a kérdést.

Lemke csak pislogott.

- Azért hisz nehezen - folytatta Szabó -, mert nem a maga nyakába akaszkodott az a pasas. Kíváncsi vagyok, mi történt volna, ha magával történik mindez?

- Nem túloztam volna el a szituációt.

- Maga hülyének néz? Mit túloztam el? Tömören közöltem a tényeket. Ezeket nem lehet eltúlozni.

- Messzemenő jelentőséget tulajdonít ennek. Szabónak kikerekedett a szeme.

- Ha a saját bőrén érezte volna ennek a pasasnak a lihegését, Herr Lemke, akkor már egy repülőn ülne hazafelé, s nem vitatkozna velem - mondta egy szuszra.

- Csak úgy üres kézzel?

- Netán a bőréről lenne szó.

Lemke nagyot nyújtózott, és karjával megkavarta maga körül a vizet.

- Egy héttel hosszabbítsa meg az IBUSZ-lakást - közölte. - Tíz darab ezrest kap majd tőlem, kint van a zakómban. Semmit se tegyen, csak várja az üzenetemet. Rendkívüli esetben felhívhat telefonon. Például, ha valami gyanúsat észlel vagy tapasztalna. Ez a pasas hazáig követte magát?

Szabó egy pillanatig gondolkozott.

- Úgy vettem észre, hogy sikerült útközben leráznom - mondta. A hangja azonban bizonytalanul csengett.  
- Legalábbis később már nem láttam. Lehet, újból felbukkan. Talán megtudta, hol béreltem szobát.

- Ezt zárja ki. Csak ketten tudjuk, hol lakik. Ha a lakás környékén meglátja ezt a pasast, akkor onnan tudja a címet, hogy követte magát egészen hazáig.

- Hacsak...

Lemke felkapta a fejét.

- Mit akar ezzel mondani? - kérdezte.

- Hacsak nem hivatalos érdeklődésről van szó. Mert azok a bejelentés alapján könnyen megtalálhatnak.

- Nem hiszem, hogy a kémelhárítás nyomot talált volna.

Szabó kényszeredetten nevetett.

- Ez nem hit kérdése - szögezte le.

- Egyet ne felejtsem: az elhárítás már régen a nyakunkon lógna, ha a pasas hivatalos érdeklődéssel akaszkodott volna a maga nyakába. Egyetért ezzel?

Szabó bólintott.

- Észrevett valami gyanúsat, amióta elvégezte a feladatát, és ezt a pasast lerázta? - folytatta Lemke.

Szabó gondolatban végigfutott az azóta eltelt időszakon, és megrázta a fejét.

- Na látja - sóhajtott mélyet Lemke. - Higgyen nekem. Az illetékes szervek semmilyen szagot sem kaptak. Így nyugodtak lehetünk, és a lényegre koncentrálhatunk.

Kicsapódott a pihenő ajtaja. Három fiatalember érkezett lökdösve, és begázoltak a medencébe. Szabó kiemelkedett a vízből, és megindult kifelé. Lemke is követte példáját, de nyakig a vízben maradt, míg a lépcsőhöz nem ért. Lezuhanyoztak, majd lepedőbe burkolózva a pihenőben ledőltek. Csupán ketten voltak. Közömbös témákról váltottak szót. Később az öltözőben a német egy köteg pénzt adott át Szabónak, költségei fedezésére.

- Semmi éjszakai élet, semmi nő - intette.

Szabó akkorát bólintott, hogy majd a nyaka belebicsaklott.

- Nappal sétálok, este olvasgatok - mondta. - Ha keresne, és nem volnék otthon, ne hagyjon semmi üzenetet. Úgyis csak maga hív. A szállásadónő jól beszél németül.

Még bent az öltözőben elköszöntek egymástól. Szabó sietett, mert randevúja volt este egykori menyasszonyával. Esze ágában sem volt minden viselkedését a puhány német szeszélyéhez igazítani.

## 6

A jegykezelőt Kara Árpádnak hívták, Pestlőrincen lakott anyja családi házában. Hód a térkép segítségével hamar megtalálta a címet. Az utcában mind családi házak sorakoztak. Kocsijával elhajtott a

kérdéses ház előtt, és a szomszéd utcában állt meg. Gyalog ment vissza. A ház piciny, régi épület volt, két vastag törzsű fenyőfa mögött bújt meg a telek közepén. Ráfért volna egy alapos tatarozás.

Borongós délelőtt volt, az előrejelzés havas esőt jósolt.

Hód megállt a kertkapu előtt, és megnyomta a csengőt. Kalap nélkül volt, bélelt ballonkabátjának gallérját felhajtotta. A szomszéd ház üveges verandáján félrehúzódtott a függöny. Előbb egy idősebb férfi kémlelt ki, majd egy fejkendősen néni nyomakodott mellé. Mintha csak hozzájuk csengettek volna.

A fiatalember markáns arcán mosoly futott végig. Lebbent a függöny, a két fej eltűnt az üveg mögött. Ezzel egy időben nyílt az ajtó, alacsony, sovány termetű férfi lépett ki, és kíváncsian nyújtotta nyakát a kapu irányába. Mikor észrevette a magas fiatalembert, kelleetlenül mozdult, és otromba papucsával lábán a kapuhoz klaffogott.

- Jó napot - köszönt a fiatalember.

Esküdni mert volna, hogy a jegykezelővel áll szemben, de az illendőség kedvéért azt mondta:

- Kara Árpádot keresem.

Amaz egy fejbiccentéssel fogadta a köszöntést.

- Miért keresi? - kérdezte szinte csukott szájjal, mintha gombóc volna a torkában.

- Beszélni akarok magával.

A jegykezelő összeszorított szájjal állt, az arca lassan gyanakvó kifejezést öltött.

- Honnan tudja, hogy én vagyok Kara Árpád? - ejtette tompán a szavakat.

- Munkahelyén leírták a külsejét. Ott mondták, hogy jelenleg itthon találok, mert szabadnapos. Hivatalosan keresem.

Kara felélénkült.

- A baleset ügyében? - kérdezte.

A fiatalember bólintott. Megmutatta a kerítésen át igazolványát.

- Bartos nyomozó százados vagyok - mutatkozott be. - Lenne egy-két kérdésem magához ebben az ügyben. Csakhogy nem itt az utcán. Nem tudom, bemehetnénk-e magához, vagy ha akarja, kereshetnénk a környéken valami nyilvános helyet. Meghívom egy kávéra vagy konyakra.

Kara egy pillanatig tétovázott, aztán kinyitotta a kulcsra zárt kertkaput, és beinvitálta a fiatalembert. A gyanakvásnak már nyoma sem volt rajta. A konyhában foglaltak helyet az asztalnál. A sovány férfi világos üvegből házi pálinkát kínált. Lehajtottak egy kupicával.

Kara fájdalmas arcot vágott.

- Azért beszélek furán, mert tegnap kihúzták két fogam - mondta, majd az érthetőség kedvéért ujjával is mutatta. - Kettőt, hogy a fene essen belé. Már napok óta gyötört, most a helye az utolsókat rugdalja.

- Egyedül lakik?

- Anyámmal - mondta Kara. - Nyugdíjas, de még dolgozik naponta néhány órát. Visszajöttem hozzá, mivel a feleségem megkurvult. Most van folyamatban a válásunk. Ahogy a francia mondja: ez az élet!

- Ilyen.

- Mit mond?

- Azt mondom: ilyen az élet.

Kara arcán kárörvendő vigyor jelent meg.

- Magát is otthagya a felesége? - kérdezte. A fiatalember a fejét ingatta.



- Nem vagyok nős - mondta. - Csak helyesbítettem azt a francia mondást.

Kara lemondóan legyintett.

- Az mindegy - szögezte le. - Az asszony megkurvult, és kész. Betette nekem az ajtót. Mindent a vasútnak köszönhetek. Ez a szolgálat megöli az embert. Állandóan úton lenni, távol az otthonától.

- Jól emlékszik a balesetet megelőző minden mozzanatra? - vetette közbe a fiatalember.

- Miért ne emlékeznék? - nyomta meg a szavakat.

- Biztos?

Kara Árpád mélyet sóhajtott, majd egy cifrát káromkodott.

- Maga beszélt Létaival, aki azon az estén ügyeletes tiszt volt - állapította meg.

- Nem beszéltem, csak a jelentését olvastam.

- Egy szemét. Rám akarta fogni, hogy ittas vagyok. Pedig csak egy kortyot kaptam be, miután befutottunk, mert fáj a fogam. Ha tintás lettem volna, hogyan emlékezhetnék mindenre. Ez őt nem érdekelte, a lehetemet szagolgatta. Egy szemét, ha ráadásul a jelentésébe is belevette.

A fiatalember, megkérdezte, rágyújthat-e. A sovány férfi bólintott, és hamutálcát tett az asztalra, aztán elhárította a kínálást.

- Mondjon el nekem mindent erről az útról - kérte a fiatalember.

- Mit akar tudni a százados úr?

- Mindent.

Kara megvonta a vállát. Lehajtott még egy pohár pálinkát, és lassan beszélni kezdett. Elmondott mindent, amit tapasztalt. Részletezte az utasokkal történt beszélgetését, majd hosszan taglalta az állomásfőnöki irodában lezajlott vitát. Mikor befejezte, az üveg után nyúlt, töltött magának, és lenyelte a harmadik pohárka pálinkát.

- Nagyon érdekelne a véleménye - mondta.

- Mi érdekelné?

- A véleménye.- Nemcsak a történetekről, hanem minden mozdulatról, ami a vonaton lejátszódott.

Kara csodálkozva nézett.

- Maga az első, aki kíváncsi a véleményemre - mondta.

- Mert tisztázni akarom a történeteket.

- Ugye nem volt baleset? - csapott le Kara.

- Nem.

- Azt az embert kidobták a vonatból.

A fiatalember mélyet bólintott.

- Kidobták - mondta.

Kara a mennyezetnek emelte sovány arcát és hosszan nevetett, akár az eszelős. Mikor tekintete visszatért, a szeme élénken csillogott. Nem lehetett tudni, hogy az ötlete tette ezt vagy a pálinka.

- Így találnám el a főnyereményt a lottón - lelkesedett.

- Magam is rájöttem, hogy itt nem baleset történt. Nem kellett lángésznek lennem, csak gondolkodni. Gondolkodva szépen sorjába rakni a tényeket. Így aztán rádöbbsentem, hogy nem lehet szó semmiféle balesetről, az öregurat kivágták a robogó vonatból.

- Sőt azt is tudom, hogy ki volt a gyilkos - folytatta Kara.

- A pótgjegyet váltó utas, a későnjövő. Azt hitte, megetet a süket dumájával. Pedig hogy adta a hülyét.

- Hogy adta a hülyét?

Kara megfenyegette az ujjával a fiatalembert, aztán megszólalt:

- Mintha a százados úr arra nem jött volna már rá. A pasas ott állt a hátam mögött, mikor a nyitott ajtóhoz léptem. Talán engem is kirepített volna, ám bár megszólalt, akkor vettem észre. Hogy a hidegre ébredt fel, az mese! A szeme sem úgy festett, mint az álmosnak. Aztán, ahogy beburkolta magát azzal az átvetett sállal is. Mintha a képét féltette volna az idegen szemektől.

- A leglényegesebb, hogy nem akart emlékezni fülketársaira.

- Ahogy mondtam. Azt mesélte, hogy végig aludt. Aztán meg hazudott. Nem akart emlékezni, hogy melyik fülkében utazott. Mikor én tévedtem, legalábbis látszólag, akkor meghagyott a feltételezésemben: ahol a kabátok lógtak, ott utaztak.

A fiatalember mélyet szívott cigarettájából, hogy feszültségét leplezze, aztán elnyomta a csikket a hamutartóban.

- Nem az volt a fülkékük, ahol a kabátok lógtak? - kérdezte.

- De nem ám!

- Ezt meg honnan tudja ilyen biztosan?

- Fogadást ajánlottam a pasasnak. Ugyanis korábban, mikor a jegyeket kezeltem, láttam, hogy a függönyön egy ötforintos nagyságú kerek lyuk van. Valahogy csikkel kiégették. Aztán véletlenül azt is láttam, hogy milyen füstszűrős cigarettát szívnak. A kettőt együttvéve következtethettem a fülkére. Ezt mondtam is a pasasnak. Abban a fülkében, ahol a nyitott ajtó becsukása után a kabátokat megtaláltam, ezek a jellegzetességek nem voltak találhatóak.

- A hamutartókban nem volt füstszűrős csikk, és az elsötétítőfüggöny sem volt kiégetve?

Kara akkorát bólintott, hogy feje kis híján az asztal lapját érte.

- Pontosan így van - mondta. - A pasas pedig meghagyott ebben a tudatban. Inkább vesztett volna, de nem világít rá a tévedésemre.

A fiatalember elgondolkodva forgatta az asztalon a pálinkásüveget, majd gondosan félretolta a sovány férfi kezeügyéből.

- Vajon, mi okból tette ezt?

- Hogy ne jöjjenek rá a cselre.

- Miféle cselre?

Kara megemelte a hangját:

- A kabátok áthelyezésére, százados úr. Elfelejteti, hogy a fülkében akkor senki sem volt? Sem az idős úriember, sem a szakállas. Ez utóbbi csak később jött, és azt mondta, engem keresett. A pótgjegyet váltó pasas azt akarta, nehogy rájőjjenek a helyváltoztatásra.

- Maga viszont észrevette, hogy fülkét cseréltek.

- Később döböntem rá, mikor elhagytam az állomásfőnöki irodát, hogy szántsándékkal rászedtek. A fülkecserét nyomban tudtam.

A fiatalember kis ideig gondolkozott, majd megszólalt:

- Személyleírás kellene erről a férfiről. Mint mondhat róla?

- Csak annyit, amit már eddig is elmondtam.

- Magas vállas férfi és dohányzik. Ez ideig annyit mondott róla.

- Akár egy templomtorony, és füstöl, mint a gőzmozdony. Nagyon be volt bugyolálva. Apropos! A szemöldöke sűrű volt és egyenes, szinte egybenőtt.

- Már ez is valami. Kicsivel több, mint volt.

Kara váratlanul felderült, és a térdére csapott.

- Ó, van itt egy érdekes dolog - kezdte. - Már az úton szöveget ütött a fejembe a pasas hangja. Emlékeztetett valamire, de nem tudtam rájönni, mi lehet az. Aztán, amikor befutottunk, hirtelen belém villant a megoldás. Ennek a pasasnak a hangja olyan volt, mint a kerek kút láncának a recsegése, mikor a vizet húzzák. Gyermekkoromban sokszor nyaraltam vidéken a nagyanyámnál, nekik volt kerek kútjuk. Szerettem vizet húzni a kútból, borsódzott a hátam, ahogy a feltekeredő lánc recsegett. Ugyanezt a borzongást éreztem, amikor a pasas megszólalt, és a hangja eljutott a fülembe. Ugye milyen érdekes?

A fiatalember a fejét biccentette.

- Igen - mondta. - Ha még egyszer hallaná beszélni ezt a férfit, felismerné csupán a hangja alapján?

- Százszázalékosan.

- Tehát tudná azonosítani?

- Erre mérget vehet.

- Örülök, hogy alkalomadtán e tekintetben számíthatunk a segítségére.

Kara Árpád szívére tette a kezét, és felnézett a csupasz dróton lógó konyhai villanykörtére. A hangja ünnepélyesen csengett, amikor megszólalt:

- Ó, bárcsak sor kerülne erre. Szívemből kívánom. Legalább megtudná, hogy nem sikerült átvennie. Hallaná, amikor a pofájába vágom, hogy átláttam a szándékán, csak akkor még nem tudtam, mire megy ki a játék. De szeretném látni a megnyúlt képét, amiért hülyének nézett. Fölényes volt és pimasz. Nem szeretem a fölényes, a lekezelő módon tárgyaló embereket - s Kara hangjának már nem volt ünnepélyes színezete. Ingerült volt, a szavak kapkodva ömlöttek belőle. - Mintha egy kilométerről tárgyalt volna velem. Semmibe sem vett. Ha sor kerül arra az izére, majd megtudja, kivel állt szembe. Mi is az az izé?

- Azonosítás.

- Úgy van, azonosítás. Ha erre sor kerül, tele lesz a pasas nadrágja. Arról nem is beszélve, ha a pofájába vágom, hogy akkor nem hittem egy szavát sem. Csak úgy tettem, mint aki hisz.

A fiatalembert megdöbbenetette a sugárzó gyűlölet. Most már tisztán látta, mi zajlott le köztük a vonaton. A történetek önmagukban nem válhattak ki ennyi felhalmozott indulatot. Ennek gyökerei mélyek kellettek, hogy legyenek. Meg volt arról győződve, hogy az adott helyzetben Kara Árpádnál bárki kiválthatta volna ugyanezeket az érzéseket, ha csak egy cipősarokkal is magasabb nála.

- Miután befutottak a pályaudvarra, azt a férfit többé nem látta? - kérdezte.

Kara a fejét rázta. Arcán nyoma sem volt az előbbi indulatnak.

- Mikor a cuccot megtaláltam, kinéztem a fülke ablakán, de a peron már üres volt - mondta.

- Mi célból nézett ki?

- Gondoltam, megpillantom azt az idős urat, hátha éppen siet vissza a cuccáért.

A fiatalember elővett egy doboz cigarettát. Lassan kihúzott egy szálát, és rágyújtott. Gondolatai a pótjegyet váltott ismeretlen utas körül forogtak. Egy gyanúhoz minden adat összeállt, de ez a gyanú nem volt alapos. Ehhez sok minden más kellett volna ellentmondás nélkül. Itt pedig akadt ellentmondás, elég súlyos. A személyleírás is semmitmondó volt. A kalauz egyebet sem tudott elmondani a magas termeten és a jellegzetesen recsegő hangon kívül. Persze az nem lehetett véletlen, hogy a férfi ügyesen elrejtette arcát a vastag sál mögé. Ha ezzel az volt a célja, hogy homályba maradjon, márpedig csak ez lehetett, akkor ezt elérte.

Kara hangja magához térítette.

- Százados úr, száz százalék, hogy ez a pasas a gyilkos - szögezte le.

- Lehetséges, hacsak...

Kara felcsattant:

- Nincs semmiféle kifogás. Ez a templomtorony nagyságú pasas dobta ki a vonatból az idős embert. Ki más tehette volna? Ügyesen adta előttem a hülyét, amikor megleptem a nyitott ajtónál.

- Hacsak nem voltak társai - vetette közbe a fiatalember.

Kara Árpád megkaparintotta az üveget, majd vidáman meglóbálta, és hihetetlen szerencsével színültig töltötte az előttük heverő két kis poharat. Mutatványnak is beillett volna. Megemelte a magáét, és kérdően nézett.

A fiatalember látszólag benne volt az italozásban, de a koccintás után éppen csak az ajkához emelte a poharat, aztán letette. Nem úgy Kara. A jegykezelő egy mozdulatával ledöntötte torkán az italt.

-Csak a fogam helye ne fájna úgy - sopánkodott.

Az ablak felé fordította a fejét, és a keretet nézte. Tekintetének nem volt éle.

- Hacsak nem voltak társai - ismételte.

- Úgy van.

Kara visszahozta tekintetét a kertről.

- Ez lehetetlen - mondta határozottan. A szeme élénk lett. - Mindig egyedül volt, senkivel nem láttam sutyorogni. Talán a szakállas? Nem, azzal sem váltott szót. Nemcsak társak, de a társ is kizárva. ;

A fiatalember távolabb csúsztatta maga elől poharát.

- Mi a véleménye: a szakállas és az áldozat ismerte egymást?

- Hogy azok ketten?

- Igen.

- Teljességgel lehetetlen.

Kara megélné, mindkét karját felkapta, mintha láthatatlan kórust vezényelne.

- Vigyázzunk, mit mondunk - figyelmeztetett. - Itt minden apróságnak jelentősége van. - Leengedte a karját. - Hogy jól elbeszélgettek, még nem jelenti okvetlen azt, hogy ismerték egymást. Én csak azt láttam, hogy kontaktusban vannak. Hogy az kontaktus milyen lehetett? Ahhoz tudni kellene, hogy mit beszélgettek. Ezt viszont csak a pasasunk tudná megmondani, aki a fülke sarkában aludt. Legalábbis úgy tett, mintha aludna. Én azonban esküdnék rá, hogy a szerencsétlen ember és a szakállas korábban nem ismerte egymást. Elég volt rájuk nézni. Ez lerítt róluk.

- Hogyan?

- Ahogy azok ketten kinéztek, százados úr. A különbségre a Makó és a Jeruzsálem közötti távolság nem kifejezés. Két világ volt az.

- Az öltözetükre gondol?

Kara bólintott, aztán alapos részletességgel leírta mindkét utas ruházatát. A fiatalember kénytelen-kelletlen, de igazat adott a jegykezelő észrevételének. A legfurább pár díját kétségkívül az áldozat és a szakállas nyerte volna. Ezzel viszont újabb gyanú született. Ez sem volt alapos, és ráadásul ugyanazzal az ellentmondással bírt, mint a pótjegyet váltó utas esetében. Mindketten igyekeztek megmaradni a kalauz emlékezetében, mintha csak számítottak volna valami későbbi tragédiára. A szakállas a részeges kellemetlenkedővel, aki az ablakokat nyitotta. A másik utas pedig pótjegy váltásával és viselkedésével. Közben vigyázott arra, hogy az arca felismerhetetlen maradjon.

Kara mélyet sóhajtott, aztán megkaparintotta a még teli poharat, és egy mozdulattal kiitta, mintha a sajátja lett volna.

- Egy biztos - kezdte -, ennek a gyilkosnak nem az volt az első esete.

- Azon a vonalon történt már ehhez hasonló bűncselekmény?

- Nem. Legalábbis nincs róla tudomásom.

A fiatalember ismét távolabb tolta a pálinkásüveget.

- Akkor honnan veszi ezt? - kérdezte.

- Ez a pasas ült már. Börtönben volt. Elárulta ezt a kemény, vagány beszéde.

- Ebből következtetett?

Kara Árpád magabiztosan kihúzta magát.

- A következtetésemnek hihet, százados úr - mondta nyomatékkal. - Manapság ezt a beszédet csak a vagányok között lehet elsajátítani. Ennek a helye pedig a börtön vagy valami fegyintézet. Tehát a környezet. A háború előtt mindehhez nem kellett rács mögé vonulni. Voltak erre megfelelő nevelőhelyek, mint például a Ceglédi út vagy az Augusztia-telep. Itt nem volt fegyőr, rács, de börtönzag áradt. A szövegről meg lehetett különböztetni, hogy ki hová való. Aki vagányul beszélt, még nem jelentette azt, hogy börtönviselt volt. Csak a legjobb úton járt, hogy az legyen. Manapság hol vannak ilyen telepek, nyomornegyedek, ahol szinte tömegben és gyermekkorban fertőződnek meg a fiatalok? A mi pasasunk jóval a háború után született. Hol tanulta meg a jellemző vagány szavakat? Csak egy helyen.

- Mindezzel nem megyünk semmire.

- Annyira azonban igen, hogy a pasas büntetve volt.

- Feltételezés szerint.

Kara Árpád dühösen legyintett.

- Tényen alapuló feltételezés - mondta. - A szövegelése erre utal, annyi szent.

- Most már csak az hiányzik, hogy kitaláljuk, miért lehetett börtönben.

Kara hosszú pillantással felmérte a pálinkásüveg távolságát.

- Gúnyolódik, százados úr? - kérdezte.

- Ne igyon többet.

- Ne féltsen, többre vagyok hitelesítve. Most szükségem van rá. Elzsibbasztja a hiányzó fog helyét, és gondolkodásra serkent. Többet tudok segíteni, ha forognak a kerekeim. Jobban emlékszem, és az ötletek is jönnek. Átvehetem a feladatát?

A fiatalember csodálkozott.

- Mit akar átvenni? - kérdezte.

Kara megkaparintotta az üveget és villámgyorsan eltüntette egy pohárka tartalmát. Nem töltött újra, de az üveget sem engedte el kezéből, sőt tenyere közé fogta, mintha melengetni akarná.

- Hát ezt a kérdezősködést, ténymegállapítást most elvégzem, jó?

A fiatalember lemondóan bólintott és lapos pillantást vetett órájára.

- Induljunk ki abból a feltételezésből - folytatta Kara -, hogy a pótjegyet váltó utas a gyilkos. Mit tudunk róla? Nem sokat! Inkább azt mondhatnánk: semmit! Két momentum azonban mégis akad. Egyik a jellegzetesen recsegő hang. A másik, hogy büntetve volt, tehát van priusza, satöbbi. Így van?

- Valahogy így lenne, ha a két momentumot tények támasztanák alá. Más tények.

- Például?

- Például újabb tanúk, akik megerősíthetnék a jellegzetesen recsegő hangot. A másikonál konkrét név, adat, amelynek alapján megtalálhatnánk a priuszát. Máskülönből gratulálok, az eszmefuttatása elsőrendű. Lefogadom, hogy kedveli a krimiket.

Karát láthatóan letörte az ellenérv, amelyet kénytelen volt elfogadni. Figyelme az üveg felé fordult. Hirtelen meggondolta magát, felpattant, és eltűnt a szobába nyíló ajtó mögött. Egy pillanat múlva máris jött, kezében papírlapot lobogtatva, arcán diadalmas vigyorral.

- Eszembe jutott egy olyan bizonyíték, amely játszi könnyedséggel eljuttatja a gyilkos kilétéhez - mondta.

A fiatalember kíváncsian nézte az asztalra terített papírt. Egy pótjegy volt az, amely a kérdéses Hajdú expresszre szólt.

- Ez a mi emberünk pótjegye volt? - kérdezte.

Kara sovány arcán olyan öröm égett, mint az újszülött apának fia születésénél.

Úgy van - mondta ünnepélyesen. - A pasas visszaadta nekem azzal a megjegyzéssel, hogy tegyem el emlékébe. Nos, eltettem. Ez lesz a csomó a nyakára kerülő kötélen.

A pótjegyen nem volt semmi adat. Csupán az összeg, a dátum a vonatszám, valamint a kalauz aláírása.

- Ebből hogyan akar a pasas kilétére bukkanni? - kérdezte a fiatalember.

- Abból a következtetésből kiindulva, hogy a pasas büntetve volt.

- Most már értem.

- Na végre!

A fiatalember egyetértett a jegykezelő logikus következtetésével. Amennyiben a pótjegyet váltó összeütközésbe került a törvénnyel, akkor valóban priusza van, amelyet nyilvántartanak ujjlenyomatával együtt. A pótjegyen levő ujjnyomatokat rögzíteni lehet, majd összehasonlítani a nyilvántartásban levőkkel. Így azonosítani tudják.

- Ezt nekem adja? - mutatott a pótjegyre.

- Ezért hoztam ki.

- Köszönöm.

- Mázli, hogy az eszembe jutott. Azért került haza, mert a kabátzsebembe tettem. Ha akkor a táskába teszem, már régen eldobtam volna. Arra nem számíhattam, hogy ennek egyszer jelentősége lesz.

A fiatalember egy borítékot kért, és olyan papírt, amit a férfi alaposan összefogdosott. Hangsúlyozta, hogy lehetőleg sima papír legyen.

- Miért kell az ujjnyomatom? - kérdezte Kara.

- Összehasonlítás végett, mert maga is megfogta a pótjegyet. Honnan tudják majd, hogy melyik a magáé és a volt utasé, ha nincs az összehasonlításra ujjnyomat?

Kara eltűnt a szobában, és egy üres borítékkal tért vissza. Magával hozott egy régen lejárt lottót.

- Ezen a nyeretlen szelvényen egy csomó ujjnyomatomat megtalálják - mondta.

A fiatalember mindkettőt óvatosan a borítékba csúsztatta, aztán felállt az asztaltól, jelezve, hogy a beszélgetést befejezettnek tekinti. A sovány férfi villámgyorsan töltött magának, és ledöntötte a torkán az italt.

- Mikorra várható, hogy a pasast elkapják? - kérdezte.

- Még az sem biztos, hogy felderítjük a kilétét. Ehhez valóban priuszának kellene lennie.

- Efelől legyen nyugodt.
- Csak tudnám, honnan ez a magabiztosság.
- Megézés, százados úr, megézés.

A fiatalember a kezét nyújtotta, Kara a kapuig kísérte.

- Az azonosításon ott akarok lenni - hangsúlyozta a sovány férfi. - A pofájába akarom vágni, hogy ő váltott pótjegyet a kérdéses járatra. Hadd tudja meg, hogy hiába nézett hülyének, és vagyok olyan okos, mint ő.

- Megígértem, amint erre sor kerülhet, értesítést kap, de lenne nekem is egy komoly kérésem.

Kara Árpád felvette szokásos pózát: a fejét félrebillentette, mint csibéit féltő kotlós, mereven bámult.

- Igen.

A fiatalember lehalkította a hangját.

- Senkinek ne szóljon a látogatásomról - mondta. - Főként a pótjegyet ne említse. Ott a pályaudvaron most van éppen elég találkozás. Maradjon kettőnk titka ez a beszélgetés.

Kara a szívére tette kezét, és kihúzta magát, akár az újoncok az eskütételnél.

- Bennem bízhat, százados úr - mondta.

- A szomszéd ház üveges verandáján ismét megbillent a függöny. Most előbb a fejkendős néni kecsodálkozott ki, aztán az idősebb férfi. Úgy látszott, előre megbeszélt terv szerint folytatták kíváncsiságukat.

A fiatalember megnézte óráját, és kocsiján egyenesen a Várba hajtott. A Mátyás-templom közelébe leállt, és gyalog indult tovább.

Szürke volt az égbolt, levegőben lógott az eső lába.

A Halászbástyán csupán egy férfi ténfergett, és az ólmos színbe vesző várost nézte. Hajadonfőtt volt, mintha csak dús ősz üstökével akarna kérkedni, ötvenes éveinek a derekán járhatott, de nyúlánk természetén ez nem látszott meg. Hosszú arca, kissé hegyes orra volt. Magas homlokát mély ráncok tarkították, hegyes álla makacs természetét sejtette.

A fiatalember a várakozó mellé lépett, és halkán megszólalt:

- Hód, jelentkezem.

Bana Dénes ezredes kezét rázott beosztottjával. Az arca olyan volt, mint hoppon maradt fogadóé az üggetőn. Cigaretta kínált, rágyújtottak.

- Jól megfáztunk - szögezte le az ezredes.
- Zsákutcába kerültünk.

Bana kilökte magából a füstöt. Előbb körülnézett, aztán kissé megemelte a hangját.

- Ez a maga zsákutcája, Hód - mondta.
- Való igaz, az enyém.
- Erről van szó.

A fiatalember lassan megszívta cigarettáját, közben gondolatait rendezte. Igazat adott főnökének, valóban zsákutcába jutott. Ez a zsákutca pedig az övé volt, teljes egészében, szőröstülbőröstül. Mindenben önállóan cselekedett és döntött. Ez ideig nem is volt fennakadás. A dolgok úgy haladtak, ahogyan erre számítottak. Igaz, Máté Lajost leleplezhette volna már jóval előbb. Pontosan akkor, amikor megszerezte a fontos találmányt, amelyet a golyóstollba rejtett mikrofényképezőgép rögzített. Ő azonban amellet kardoskodott, hogy gombolyítsák végig az egész szálát. Kapják el a kémszervezet összekötőjét is, aki a

mérnököt beszervezte. Jóllehet, Máté leleplezésénél elárulta volna ezt a személyt, de arra semmi biztosíték nem volt, hogy ez az ügynök beszélni fog, ha nincs kellő bizonyíték bűnösségére. Csapdát kellett állítani. Ez pedig a mérnök által megszerzett találmány lett. A golyóstoll! Akinek ezt Máté átadja, az kulcsfontosságú a teljes felderítés számára. Várni kellett tehát, éber figyelemmel kísérve a mérnököt. Most viszont kudarc következett.

- Meg kell sürgősen találnom a golyóstollat - közölte felettesével.

Bana nem volt optimista e tekintetben.

- És ha már lekéstünk erről? - kérdezte.

- Lehetetlen.

- Mi a biztosítékunk arra, hogy még nem szerezték meg az orrunk előtt?

- Máté nem hozta magával Debrecenbe.

- Ezt biztos?

- Átkutattam a holmiját az első este, amikor fürdött. Nem volt nála.

Mindketten tudták, hogy ezt megelőző nap a mérnök zakójának felső zsebében viritott a toll.

- Akkor valahol a lakásában kell hogy legyen - vélekedett az ezredes, és lapos pillantást vetett beosztottjára. - Ott megtalálhatjuk?

- Talán.

- Hogyhogy talán?

A fiatalember néhányszor megszívta a cigarettáját, aztán eltaposta a csikket.

- Azért mondom, hogy talán, mert tudom, hogy nem lesz könnyű - szögezte le.

- Meggyőződésem, hogy Máté nem hagyta íróasztalán a tollat, hanem megfelelő helyre dugta. Takarítónőjének kulcsa van a lakáshoz, akkor megy be, amikor akar. Továbbá ha Máté elutazik, mindig a házfelügyelőnél hagyja tartalék kulcsát, hogy ha netán valami történne, a lakásba bemehessenek. Ilyen körülmények között nem hagyhatta a tollat szem előtt még akkor sem, ha kívülállónak ez a tárgy természetes. Valahová elrejthette.

- Ha két kulcsot is másra bíz, hol őrzi az értékes bélyegeit?

- Egy téli tájkép által takart faliszekrényben.

- Páncélszekrény?

- Ugyan, még jó szándékkal sem lehet annak nevezni.

- Csak egy rejtkehely.

- Inkább lemezből készült tákolmány, de takarva a festménytől, lehet rejtkehelynek is nevezni. Egy kalapáccsal is be lehet verni az ajtaját. Ott tartja értékesebb bélyegeit, de kétlem, hogy a golyóstollat is oda rejtette volna.

Bana felszisszent, és a földre ejtette tövig égett cigarettáját.

- Ez olyan hihetetlen? - kérdezte.

- Hihetetlen, mert a rejtkehelyről sokan tudnak. Ezzel tisztában volt Máté is. Aki meg akarja a golyóstollat szerezni, elsőnek itt keresné.

- Ami az egyiknek valószínűtlen, a másiknak kézenfekvő lehet.

A fiatalember elmosolyodott.

- Nem ejtettem el végleg a szekrény átnézését - mondta határozottan.



Bana Dénes a beszélgetést Máté Lajos halálára terelte. Ismertette a boncolás eredményét, amelynek jegyzőkönyvét időközben megkapta. A törvényszéki szakértő a halál okát koponyaalapi törésben határozta meg. Természetesen nem zárta ki annak valószínűségét, hogy az áldozatot esetleg kidobták a vonatból. Konkrét idegenkezűséget, amely kétséget kizáróan a gyilkosság ténye mellett szólt volna, nem tudott meghatározni. A mérnök súlyos sérülése keletkezhetett a vonatból történő kiesése során, nem pedig azt megelőzően.

Bana újabb cigarettát dugott a szájába, és rágyújtott.

- Most pedig azt mondja meg nekem, honnan vette a gyilkosság tényét? - kezdte. - Megkérem, ha lehet mellőzze a talán, a feltehető és a hasonló elképzelésen alapuló feltevéseket. Tények győznek csak meg. Kíváncsi vagyok, mit állít szembe a boncolási jegyzőkönyvvel, a törvényszéki orvosszakértő véleményével. Nos?

- A boncolási jegyzőkönyvet állítom szembe.

Az elhárítófőnöknek leesett az álla.

- Micsodát? - hápogott, aztán gyorsan megszívta cigarettáját. - Maga viccel, Hód?

- Eszemben sincs viccelni, ezredes elvtárs.

Egy pár érkezett a Halászbástyára. Elhallgattak, és a várost nézték. Azok kisvártatva eltűntek a lejáró irányába.

- Ne forgassa nekem itt a szavakat, mint a cséphadarót - méltatlankodott az ezredes. - Beszéljen világosan. Mit állít szembe a jegyzőkönyv tényeivel?

- A jegyzőkönyv sorait. Ahol leszögezi, nem zárja ki annak valószínűségét, hogy az áldozatot kidobhatták a vonatból. A halált okozó sérülés keletkezhetett a zuhanásnál, de előfordulhatott azt megelőzően még a vonatban. Nekünk elsősorban a kiesés körülményeit kell vizsgálat tárgyává tennünk. Azt a kérdést: kieshetett-e Máté Lajos a vonatból vagy sem. Baleset, vagy gyilkosság? Másodsorban érdekes a halált okozó sérülés megállapítása.

- Nem indulhatunk ki a másodlagos tényezőkből?

- Az elsődlegesekből kell kiindulnunk! Ez pedig a kiesés ténye. Ha ebből indulunk ki, találunk tény, amely arra mutat, hogy a mérnököt megölték. Hogy aztán élve vagy holtan dobták ki a vonatból, még nem tudni.

Bana egy kézmozdulattal elhallgattatta beosztottját.

- Nana - mondta. - Már megint itt a bukfenc. Élve került ki a vonatból vagy holtan? Ha élve, akkor baleset. Amennyiben holtan, így gyilkosság!

- Az előbbi nem zárja ki a gyilkosság tényét - vetette közbe az elhárítóoszt. - A lényeg a kidobáson vagy a kilökésen van.

- A tényt mondja.

- Leütötték és kidobták.

Bana Dénes hosszan nézte beosztottjának markáns arcát. A fiatalember állta főnöke pillantását. Bana elpöckölte a csikket, mély lélegzetet vett, aztán megszólalt:

- Ez igen, ezt szeretem magában, Hód, ha ilyen tömören és egyszerűen, minden körülírás nélkül kifejezi magát. Leütötték és kidobták. Ebben aztán minden benne van, de tény egy szál sem. Maga pedig azzal büszkélkedett, hogy tényt mutat fel. A telefonba is ezt mondta.

- Igen. Bebizonyítom, hogy Máté Lajos eszméletlen volt, amikor kidobták a vonatból.

- Úgy - mondta nyomatékkal a hangjában az ezredes. - Egyszerűen kivágták a vonatból.

- A kérdéses kocsi, amelyben utazott, vonszolás nyomokat találtam annál az ajtónál, amelyet a kalauz nyitva talált.

Banának a homlokán összeszaladtak a ráncok.

- Honnan tudta meg a kocsit? - kérdezte.

- A kalauz jegyzőkönyvet készített a fülkében talált tárgyról. Ebben megemlítette, hogy ennek a kocsinak az egyik ajtaját menet közben nyitva találta. Megjegyzem, hogy ezek az ajtók maguktól nem nyílhatnak ki. Műszakilag alaposan utánanézttem ennek. A véletlent elvethetjük.

- Miből gondolta, hogy azok a nyomok kétséget kizáróan vonszolás hatására keletkeztek?

A fiatalember felhajtotta kabátgallérját és zsebre dugta a kezét. Hűvös szél támadt.

- A két folyamatos vonal, éles karcolások a linóleumban - kezdte. - Még hozzá két vonal. Az egyik pontosan egy méter tizenöt centi, a másik kilencvennyolc centi hosszú. A vonalvezetés hullámos. Keletkezési helyük pontosan a mosdó elé esik, irányuk az ajtó. Természetesen az az ajtó, amelyet a kalauz nyitva találta.

- Mitől keletkezhettek?

- Cipőn levő sarokvastól. Intézkedtem, hogy Zimonyiék megkapják vizsgálatra Máté Lajos mindkét cipőjét. Sarokvas van rajtuk. A mérnök csak bőrtalpú cipőket viselt, és kivétel nélkül mindegyiket felvasaltatta. Már messziről rá lehetett ismerni lépései hangjára.

- Ezért kereshetett a délelőtti folyamán Zimonyi - vetette közbe az ezredes. - Folytassa.

- Megkaptam az eredményt. A laboratóriumi vizsgálat a sarokvasak éleinél linóleumdarabkákat talált. Szükségtelennek tartottam, hogy mintát vegyenek a vasúti kocsin linóleumából összehasonlítás végett. Ugyanis már ennyit is elegendőnek tartottam szavaim alátámasztására, állításom igazolására. Ha mindezek mégsem nyugtatják meg kellően az ezredes elvtársat, az összehasonlítást bármikor elvégezhetik az illetékes szakemberek. Mindenesetre a technikusok lefényképezhetnék azokat a vonszolási nyomokat. Ezekre a tárgyi bizonyítékokra még szükségünk lehet.

- Intézkedem, hogy Zimonyiék sürgősen elvégezzék ezt a munkát. A precizitás megköveteli, hogy akkor már az összehasonlítást is elvégezzék a linóleummal kapcsolatban.

- Akadt gyanúsított is.

Bana Dénesnek a meglepetéstől kikerekedett a szeme.

- Nocsak - mondta. - Ez hogyan sikerült?

- Tisztáztam egy-két dolgot.

- Ki ez?

- Csak feltételesen neveztem gyanúsítottnak. Igaz, a kalauz esküszik rá, hogy ez az ember nyitotta ki az ajtót és nála kézenfekvő: ez lökte ki az utast a vonatból. De nagyfokú elfogultság vezérli megítélését.

- Szóba jöhet számunkra vagy sem?

A fiatalember pontosan beszámolt Kara Árpádnál tett látogatásáról. Mikor felfedezte a vonszolási nyomokat a vasúti kocsin padlózatán, megerősödött benne a gondolat, hogy a mérnök nem baleset áldozata lett, hanem szándékosan meggyilkolták. Ezért szükségesnek tartotta, hogy a nyitott ajtó kérdésénél, a körülményeket személyesen tisztázza a kalauzzal.

Az elhárítófőnök közbevetés nélkül hallgatta meg beosztottját. Úgy vélte, hogy ennek a pótjegyet váltó ismeretlen utas személyének a kiderítése nagyban elősegítené egy sor sürgős kérdés tisztázását.

Mindketten egyetértettek abban, hogy ez az ismeretlen utas nem lehetett az elkövető.

- Ha elfogadjuk azt a felvetést, hogy Máté Lajos gyilkosság áldozata lett, akkor az egy előre kitervelt és pontosan végrehajtott akció volt - magyarázta az ezredes. - Egy ilyen tervből szinte kilóg magatartásával ez a pótjegyet váltó utas.

- Logikusnak látszó következtetés.

- A gyilkosnak minden szándéka - folytatta az ezredes - arra kellett irányuljon, hogy ne kerüljön előtérbe. Ne tegyen semmi olyat, amivel feleslegesen magára irányíthatja a figyelmet. Főként a hivatalos figyelmet. Erre mit tesz ez az utas? Tracssolgat a kalauzzal, leáll vele vitatkozni, egy csomó olyan dolgot tesz feleslegesen, amivel magára irányítja az érdeklődést. Az igaz, hogy az arcát sállal fedte, kalapját a szemébe húzta, és így társalgott, de ez még nem támaszthat gyanút. Persze jó lenne tudni, ki volt ez a fickó.

- Erre van halvány reményünk - vetette közre az elhárítótiszt.

- Remény?

A fiatalember beszámolt a kalauz ötletéről. Átadta a borítékot, amelyben a vasúti pótjegy és a lottószelvény volt.

- Ha priusza van, nyert az ügyünk - vélekedett az elhárítótiszt.

Bana zsebébe süllyesztette a borítékot.

- Lehetséges - mondta. - Mindenesetre megpróbáljuk.

- Sürgős lenne. Még ma szeretném tudni a választ.

- Mit akar tenni, ha megtudjuk az adatait?

Mintha összebeszéltek volna, egyszerre indultak a lefele vezető lépcsők irányába.

- A címét, hogy mielőbb beszéljek vele - mondta az elhárítótiszt.

- Csak óvatosan. Nem szeretem, ha úton-útfélen felfedi magát.

- Nincs kockázat, mert közvetlenül nem tartozik az érdeklődési körünkbe.

- Azt sohasem lehet tudni, hogy ki mikor lépi át ennek a körnek a határát. Ez a fickó közvetlenül valóban nem tartozik a kémkedést tekintve az érdeklődésünkhöz. A gyilkossághoz azonban igen. még ha tanú is. A kettő viszont szoros kapcsolatban áll egymással. Nem lehet teljesen egyiket kizárni a másiktól. Tehát legyen óvatos.

A fiatalember bólintott.

- Mátéval kapcsolatban fenntartjuk a baleset látszatát? - kérdezte.

- Természetesen. Gyanút keltenénk, ha ennek az ellenkezőjét terjesztenénk. Kifelé balesetnek könyveljük el az ügyet.

- Akkor a lakás nem lesz hivatalosan lepecsételve.

- Nem.

A fiatalember tudta, ha a lakást át akarja kutatni, nincs sok vesztegetni való ideje. Minden perc késés azzal a veszéllyel járhat, hogy megelőzik. A találmányt tartalmazó golyóstoll megszerzése másoknak is érdeke. A lakás átkutatása azonban egy teljes napot kíván. Az időből kifutott, mindezt kénytelen lesz holnapra halasztani. A mérnöknél nem kutathat villanyfénynél, ugyanis a szomszédból belátni a vékony függönyön. Az ablakokat nem takarhatja el, mert akkor gyanút foghatnak a házban.

- Legkésőbb holnap reggel átfésülöm a lakást - jegyezte meg.

- Kívánom, hogy sikerrel járjon.

- Nem lesz könnyű.

Bana Dénes a lépcső aljában megállt. Mielőtt a térre lépett volna, cigarettára gyújtott és fürkészően nézett kocsija felé.

- Máténak milyen hozzátartozója van? - kérdezte.

- Egy nagynéniről tudok. Azzal elég szoros kapcsolatot tartott.

- Ki fogja megkaparintani az öröklakást?

- Ha akad, akkor valami egyenesági rokon, ha nem, akkor valaki más - mondta. - De az is lehet, hogy akad végrendelet. Ez majd kiderül.

- Micsoda jogi nyelvezetet használ. Egyenesági rokon. Valami tanfolyamon tett rá szert? Tudtommal ez ideig széles ívben elkerülte a jogi egyetemnek még a környékét is.

- A Jogi esetekben hallottam - célzott az elhárítótiszt a televízió egyik népszerű műsorára.

Bana tréfásan megfenyegette.

- Csak vigyázzon, nehogy ledoktoráljon - mondta. A kezét nyújtotta, aztán komolyra fordította a szót. - Ne felejtse el késő délután felhívni. Hátha megtudunk valamit erről a pótjegyet váltó utasról.

- Ha büntetve volt, nyertünk.

- Azonnal értesítsen majd, ha a lakásban talál valamit.

- Ezt csak holnap, késő délután tudom megmondani. Bana egyetértően bólintott.

- Az lesz a mi emberünk, aki a lakásban egy golyóstollat fog keresni - szögezte le. - Ez lesz az első számú gyanúsítottunk.

- Bár már ott tartanánk - felelte az elhárítótiszt. Egyikük sem sejtette, hogy ettől milyen rövid idő választja el őket.

## 7

Kora este Hód útban volt a Lipótváros felé.

A bűnügyi szakértők kiváló munkát végeztek. Mint az várható volt, a vasúti pótjegyen két különböző ujjnyomot találtak. Egyiket azonosították a lottószelvényen levővel, a másikat viszont azonnal a nyilvántartóba küldték. Ezt összehasonlították a már büntetett előéletűek ujjlenyomataival. Megállapították, hogy a pótjegyen levő ujjnyom Bagi Béla foglalkozásnélkülitől származik. A húszas éveinek a derekán járó fiatal férfi család büntette miatt már nemegyszer került börtönbe. Nemrég szabadult nyolchónapos büntetéséből. Jelenleg albérlőként volt bejelentve a Pozsonyi út egyik bérházába.

Havas eső szitált. A délután feltámadt hűvös szél még jobban megerősödött. Aki tehetett, nem mozdult ki a lakásából, és az meglátzott a forgalmon is. A megállóban nem tülekedtek, a villamosokon bőven akadt ülőhely.

A jelzett számú lakás a harmadik emeleten volt. A csengetésre odabent mocorgás támadt. Nagysokára nyílt az ajtó szellőzőablaka, kíváncsi tekintettel egy nagyon idős nő nézett ki.

- Kit keres? - kérdezte elhaló hangon.

- Bagi úrral szeretnék beszélni.

Az öregasszony kezét a füléhez emelte.

- Mit akar a burával? - tudakolta.

Bartos tagolva a szavakat, elismételte kívánalmát.

- Bocsásson meg, nagyot hallok - közölte az öregasszony. - Mindjárt szólok neki. - Becsukta az ablakot, és elcsoszogott a lakás belseje felé.

Egy pillanattal később egy fiatal férfi arca jelent meg a szellőzőnyílásban. Mélyen ülő szemek, hegyes orr, a szemöldök összeért, és olyan egyenes volt, akár a vonal. Pislogva fürkészett a lépcsőház gyér világításában. Olyan gyanakvás áradt belőle, akár a kupecből a kehes ló láttán.

- Mit keres? - kérdezte recsegő hangon.

- Bagit keresem. Nem mondta a néni?

Amaz megrántotta a fejét.

- Mondta, csak hát szenilis már - felelte. - Nehéz szót érteni vele.

- Maga Bagi Béla?

- Én vagyok. Honnan keres? És mi ügyben?

Bartos a szellőzőablak rácsához nyomta igazolványát, és bemutatkozott, akárcsak Kara Árpádnál tette.

- Beszédem lenne magával - közölte tömören. - Beenged, vagy kijön inkább, és keresünk egy csendes helyet a környéken?

- Miről lenne szó?

- Lesz módja megtudni. Most melyiket választja? A hegyes orr oldalt billent.

- Itt a sarkon van egy kis presszó - mondta. Üljön be, mindjárt jövök. Ott nyugodtan beszélhetünk.

Bartos bólintott, és leballagott a lépcsőn. Átellenben a sarkon egy eszpresszó neonja világított. Nem ült be a helyiségbe. A járdán várakozott a kapu közelében.

Kisvártatva már jött Bagi Béla. Magas, nyúlánktörmetű volt. Szürke átmeneti kabátot viselt, széles karimájú fekete kalappal. Sál nem volt a nyakában.

A helyiségben meleg volt, a levegőben kellemes kávéillat keveredett cigarettafüst szagával. Közvetlenül az ajtónál foglaltak helyet, ahol zavartalanul beszélgethettek. Kávét, konyakot rendeltek.

Bagi nem leplezte türelmetlenségét.

- Mit akarnak tőlem? - kérdezte. - Azt hittem, vége a molesztálásnak.

Bartos megemelte konyakját, és beleivott.

- Ha mindenkit így molesztálnánk - mutatott a terítékre -, akkor versengenének a rendőri társaságért. Ehelyett maga molesztálásnak könyveli el.

Bagi elővette cigarettáját. Munkást szívott.

- Rágyújt?

Bartos a magáét választotta. Miközben tüzet adott, jól látta a másik ujjait, amelyek sárgállottak a nikotintól.

- Most hol dolgozik? - kérdezte közömbös hangon. Bagi a zsebében kotorászott igazolványa után.

- Hagyja csak - folytatta Bartos. - Hiszek magának papírok nélkül is. Tehát?

- Egy kátésznél vagyok.

- Milyen beosztásban?

- Az anyagbeszerzőnek segítek.

- Mit?

- Segítek ebben meg abban.

Bartos megszívta cigarettáját.

- Ezt meg azt segít - mondta.

Baginak kiújult a pislogása.

- Nem értem - mondta.

- Mit nem ért? Segít ebben meg abban, ezt meg azt. Ez olyan érthetetlen? Diktálja csak munkahelyének

a címét.

Bartos feljegyezte az adatokat, aztán eltette ceruzáját és noteszét. Szeme sarkából figyelemmel kísérte a másik minden rezdülését. Észrevehető volt, hogy jelenléte, érdeklődése mennyire idegesíti. A munkahely a város másik végében volt. Pesterzsébeten. A Lipótvárosban nem olcsók a bútorozott szobák. Bagi Béla miért itt húzta meg magát?

- Nem fárasztó a városon mindennap átutazni? - kérdezte azzal a reménnyel, hátha kiugraszthatja a nyulat a bokorból, és a másik elárulja igazi szándékát.

- Nem. Szeretek villamosozni.

- Csak azt ne mondja, máshol nem kapott albérletet.

Bagi a fejét ingatta, hegyes orra dárdaként meredt előre.

- Ezt a környéket szeretem - mormogta. - Itt még az emberek is mások.

- Maga miért volt büntetve?

- Csalásért.

- Konkrétan?

Baginak előbb az orra színeződött el, aztán egy pillanat alatt vörös lett az egész feje.

- Azzal szédítettem a népet, hogy valutát tudok szerezni potom árért - nyögte.

- Most már valóban magam is emlékszem az iratokra. Felvette a pénzt, innen előleget, onnan a teljes vételárat, aztán eltűnt, mint szamár a ködben. Kétszer bukott már le. Most megint olyan környezetet választott, amely kísértésbe ejtheti. Nem gondolja?

Bagi úgy rázta a fejét, mintha konnektorba nyúlt volna.

- Nem, nem - mondta. - Ilyet ne is mondjon.

Bartos elnyomta cigarettáját. Intett a felszolgálónak, és még egy konyakot rendelt. Koccintottak, ittak.

- Szeretném, ha segítene nekem - tért egyenesen a tárgyra.

- Miben segíthetnék?

- Elsősorban abban, hogy őszinte lesz.

Bagi olyan arcot vágott, mintha egy tesztvizsgán a kétszer kettőt húzta volna.

- Felügyelő úr, ebben ne is kételkedjen - mondta.

- Majd elvállik. Hát akkor elő a farbával.

Bagi nyugodtan ült, ujjai közt meg se moccant a füstölgő cigaretta.

- Nyugodtan kérdezzen, felügyelő úr - mondta.

- Mi történt tegnapelőtt a Hajdú expresszen?

Egy váratlan bombarobbanásnak nem lett volna ilyen hatása. Bagi Béla úgy megrázkódott, hogy a cigaretta elrepült ujjai közül, kis híján felrúgta a parányi asztalt, amelyen vészesen csörömpöltek a poharak. A szeme kikerekedett, tátott szájjal kapkodta a levegőt.

A zajra többen feléjük néztek, de az érdeklődés csupán pillanatig tartott. Bartos nyugodt mozdulattal cigarettára gyújtott anélkül, hogy tekintetét levette volna a megdöbbszent Bagi arcáról, aztán megismételte kérdését.

Amaz felnyögött, amikor megszólalt:

- Nem tudom, miről beszél.

- Dehogynem tudja Bagi. Utazott a vonaton?

Bagi egy villanásnyi ideig késett a válasszal, és ezzel elárulta magát.

- Debrecenben voltam - mondta.

- Akkor tudja, hogy mi történt menet közben.

- Nem tudom. Aludtam.

- Lehetetlen, hogy végigaludta volna az utat.

Bagi Béla megpróbált megkapaszkodni, mint a fuldokló a szalmaszálban.

- De igenis végig aludtam - szögezte le. - Nem tudom, minek kellett volna történnie. Fájt a torkom, örültem, ha elzsibbasztom magam.

- Mások ennek az ellenkezőjét állítják.

- Az a nyomorult törpe - fakadt ki a sovány arcú férfi. Leplezetlen indulattal rágyújtott. - Mit dumálhat az?

- Tehát tudja, kiről van szó?

- A kalauz lefetyelt magának összevissza. Az a kerti törpe.

- Nem én mondtam, hogy a kalauzról van szó.

Bagi elképedten nézett, aztán elbizonytalanodott. A dühöt felváltotta benne az óvatosság. Látszott rajta, hogy lassan visszanyeri önuralmát.

- Nem tudom, mire gondol, felügyelő úr - kezdte. - Azt már meg sem merem kérdezni, miért pont engem pécézett ki a sok utas közül. Sőt azt sem tudom, hogyan talált pontosan rám. Mindegy, nem érdekes. Annál jobban izgat, hogy egyáltalán mi ez a fontos, amiről tudnom kellene?

- Fogalma sincs?

- Egyáltalán mi történt a vonaton?

- Nem tapasztalt valami rendkívülit?

Bagi a mennyezetnek emelte arcát, mintha onnan akarná a választ leolvasni. Olyan képet vágott, akár az elsőáldozók. Kisvártatva visszahozta a tekintetét, és szemhéja rángatózni kezdett.

- Bocsánat - mondta. Zsebkendőjét vett elő, és megnyomkodta a szemét. A rángatózás megszűnt. - Olykor bekattan az idegszál egy régebbi sérülés miatt. Tehát azt állítja, felügyelő úr, hogy valami rendkívülit kellett volna tapasztalnom utazásom ideje alatt.

Bartos elnyomta cigarettáját.

- Azt állítom - szögezte le. - Ha kell, be is bizonyítom, igenis tudja, miről van szó.

Bagi a végszóra homlokára csapott.

- A nyitott ajtó - mondta. - Persze, csak ez lehet az a rendkívüli. Ráadásul a kerti törpe is jelen volt. Való igaz, nem mindennapi körülmény, mert menetközben nem szoktak ajtót nyitva hagyni. Nagyon örülök, hogy tisztáztuk, mi is érdeklí magát, felügyelő úr.

- Hát még én mennyire örülök, hogy maga kapcsolt végre, és tudja, honnan fúj a szél.

Bagi Béla mosolya vicsorgásnak is beillett volna.

- Erről a rendkívüli körülményről többet a legjobb akarattal sem tudok - mondta. - Nyitva volt és kész! A kalauz is tanúsíthatja, hogy utána érkeztem, mert a mosdóba akartam menni.

- Neki az egész ügyről más a véleménye.

- Ügyről?

- Bizony, ügyről, mert az lett belőle.

- Nem tudom, mi lehet annak a kerti törpének a véleménye, de nem is érdekel. Többet nem tudok elmondani.

Bartos a férfi mélyen ülő szemébe nézett.

- Jó, akkor menjünk egy lépéssel tovább - mondta. - Mit tud az idős emberről?

- Miféle emberről?

- Akivel egy fülkében utazott.

Bagi előbb tágranyította a szemét, aztán eltátotta a száját, és szinte megmerevedett. Még egy igénytelen amatőr társaságban sem állta volna meg a helyét színészként. Lerítt róla az erőfeszítés, amellyel a meglepettet adta.

- Kiről beszél? - kérdezte kisvártatva. - Nem emlékszem semmiféle idős emberre.

- Már hogyan emlékezne. Ennek az embernek visszamaradt a fülkében a kalapja, a kabátja és az aktatáskája.

- Mondtam már, hogy aludtam az úton, nem emlékszem semmiféle idős emberre.

Bartos cigarettájával bíbelődött, hogy gondolatait rendezze. Ahhoz kétség nem fért, hogy a börtönviselt férfi hazudik, amikor azt állítja, semmire sem emlékszik. Miért ez a magatartás? Pusztán előítélet vezérli, hogy még tanúként se legyen segítségére a hatóságnak semmilyen ügyben sem. Vagy talán más indokból teszi ezt? Egy parányi gyanú sem igazolta, hogy valami konkrét köze lett volna a történetekhez. Akkor miért a merev tagadás, a szembekötödsdi? Mérlegre tette Bagi köntörfalazását és Kara Árpád elmondását a történetekről. A jegykezelőnek adott igazat, még ha eltúlozta is a következtetéseket.

Bartos elhatározta, még egy próbát tesz, mielőbb végleg pálcát törne fölötte. Rágyújtott cigarettájára és megszólalt:

- Emlékezzen arra, amikor a kalauz becsukta a kocsiajtót, valamiben fogadott magával. Legalábbis fogadást ajánlott.

- Valami rémlik.

- Gondolkozzon.

Bagi hirtelen felélénkült.

- Óh, igen, emlékszem már! - mondta. - Nem emlékeztem rá, hogy melyik fülkében is utaztam. A kalauz azonban emlékezett, és fogadást ajánlott fel. Neki volt igaza, megnyerte volna.

Ennek éppen az ellenkezője volt az igaz. Kara Árpád egy pillanattal később már rájött. Megtévesztette őt a fülkében levő két kabát és az aktatáska, valamint a kalap, amelyet az idős férfi viselt. Bagi Béla villámgyorsan igazat adott a kalauznak. Kara azonban megnézte a hamutartót, abban egy csikket sem talált, és a függöny sem volt kitégetve. Erre csak egy magyarázat volt kézenfekvő: amikor a jegyeket kezelte, az egész társaság egy másik fülkében utazott. Menetközben fülkét cseréltek, mintha az előzőt megunták volna. Tehát egyszerűen átsétáltak a szomszédos fülkébe, amely üres volt, és áthordták holmijaikat is. Maradt a nagy kérdés: ugyan miért?

Bartos erre nem tudott magának választ adni. Mint ahogy arra sem: miért hazudik a börtönviselt férfi? Miért akarja szándékosan félrevezetni? Miért nem akar emlékezni? Ezenkívül még egy sor más egyéb kérdés is foglalkoztatta. Tisztában volt viszont azzal is, hogy nem szabad blöffölnie, a kérdésekkel hazardírozni, mert ha nem talál be, csak a lapjait fedi fel. Úgy döntött: Bagit továbbra is bizonytalanságban tartja, hadd főjön a saját levében. Megpuhítására ennél jobb módszer nem kínálkozott.

Bartos elhatározta, kijátssza a kártyáját. Elnyomta cigarettáját, és megszólalt:

- Képzeld el, hogy a vonaton gyilkosság történt.

A hatás ugyanolyan mesterkél volt, mint az előbb.



- Gyilkosság!? - tagolta a szavakat Bagi. - Kit dobtak ki a vonatból?

- Azt nem mondtam, hogy kidobtak valakit.

Bagi zavart lett.

- Hiszen a nyitva talált ajtót forszírozta - dadogta.

- Az lehet, de akkor még nem mondtam, hogy gyilkosság történt.

Bagi méltatlankodni próbált.

- Na forgassa ki a szavaimat - mondta. - Faggatózik a nyitott ajtó felől, aztán kiböki, hogy gyilkosság történt a vonaton. Maga mire gondolt volna a helyemben?

- Állandóan arra gondoltam volna, hogy a legteljesebben őszinte legyek.

- Na tessék! Mindent kétségbe von.

Bartos mélyet bólintott.

- Pontosan. Mindent kétségbe vonok, ami magával kapcsolatos, tisztelt Bagi úr - mondta. - Nem árulok zsákmacskát, amikor figyelmeztetem: magatartása nem vezet jóra. Ezt vegye figyelmeztetésnek, mert annak szántam. Nagyfokú feledékenységének konkrét okát még nem tudom, de ígérem, minden igyekezetemmel azon leszek, hogy ezt megtudjam.

- Akadnak tanúink - folytatta a fiatalember -, akik látták magát. A kalauz pontosan szó szerint megismétli, ha kell, a beszélgetésüket, de ennek még nem jött el az ideje. Ha itt lesz az idő, válaszolnia kell egy sor kellemetlen kérdésre. Ne felejtse: gyilkosságról van szó, nem holmi karalábétolvajlásról.

Bagi Béla közömbösen nézett maga elé. Az arcáról semmi sem volt leolvasható. A gyilkosság ténye nem zökkentette ki mesterkélt viselkedéséből. Az intelmek is leperegtek róla. Kisvártatva megszólalt:

- Nézze, felügyelő úr, maga tudja, hogy miről van szó. Egy biztos! Afelől nyugodt vagyok, hogy bármi történt is akkor a vonaton, azt nem fogják tudni a nyakamba varrni, mert nem csináltam semmit. Semmit, érti!?

- Mifelől nem nyugodt?

Bagi összecsapta tenyerét.

- Már megint a szavaimon lovagol - méltatlankodott.

- Kinek a szavára figyeljek, ha nem a magáéra?

- Csak ne forgassa ki.

Bartosban mindjobban elhatalmasodott az a megállapítás, hogy a börtönviselt férfinak alapos oka lehet a köntörfalazásra. Ez pedig arra utalhat, hogy valamiféle szerepet játszik az események menetében. Csak ez indokolja a hazudozását.

Bartos közelebb hajolt a férfihoz, és megszólalt:

- Árulja el, mit keresett Debrecenben. A válasz nem késett.

- Egy nőismerősömet látogattam meg. Családi ügyben két napot kértem a vállalatától. Akarja tudni a nevet és a címet?

Bartos bólintott. Az adatokat gondosan feljegyezte. Elhatározta, hogy a közeljövőben mindezt ellenőrizteti. Bagi magatartása és viselkedése ellentmondásos volt. Mások már a pusztá kíváncsiságtól is egy sor kérdést tettek volna fel a gyilkosság körülményéről. Kihasználták volna az alkalmat, hogy első kézből, hivatalos személytől értesüljenek a történetekről. Bagi azonban hallgatott, sőt adta a közömböst, de csapnivaló színész lejt volna belőle, ezt viszont nem tudta. Így hát lehetett rajta látni. Hibát követett el azonban más tekintetben is. Egy börtönviselt hasonló esetben sokkal készségesebb és őszintébb lett volna. Tartózkodna a hazudozástól és attól, hogy feleslegesen magára haragítsa az eljáró rendőrtisztet.

Bartos intett a felszolgálónak, és a számlát kérte. Miután ezt rendezte, Bagihoz fordult.

- Olyan érzésem támadt, hogy kettőnk között ez a menet még nem ért véget - mondta.

- Állok rendelkezésére.

- Arra a szakállas férfira emlékszik?

Bagi alaposan meglepte a kérdés. Most másodízben látszott rajta őszinte megdöbbenés.

- Igen, igen - dadogta. - Rá emlékszem valamelyest, rövid ideig együtt utaztunk a fülkében.

- Tud valami közelebbit róla?

- Semmit, akkor láttam életemben először.

- Érdekes.

Bagi mélyen ülő szemében gyanakvó fény villant.

- Mi ebben az érdekes? - kérdezte. - Talán ismernem kellett volna?

- Azt nem mondtam, de a kalauz megjegyezte, hogy nem is olyan rövid ideig utaztak együtt abban a fülkében. Hiszen a vonat döcögött.

Bagi elvesztette a türelmét és felcsattant:

- Már megint annak a kerti törpének hisz.

- Halkabban, Bagi úr. Az a kerti törpe egyelőre igazat beszél.

- Nekem azért nem hisz, mert sitten voltam. Aki büntetve volt, annak már nem lehet igaza.

Bartos legyintett.

- A kalauz is volt már börtönben, és mégis hiszek neki - mondta.

Bagi sovány arcán őszinte csodálkozás ült.

- Milyen balhét tudott az a kerti törpe csinálni? - kérdezte.

- Bigámiát. Ült is miatta.

- Ezt nem hittem volna. Egy hülye, ha nem emlékezett az előzőre, és beugrott a másiknak.

- Nem akart emlékezni. Úgy tett, mint maga. Maga sem akar emlékezni.

Bagi dühösen legyintett.

- Mindenre emlékszem, ami történt - mondta. - De a gyilkosságról semmit sem tudok mondani.

- A szakállas útitársáról beszéljen.

- Mit mondjak róla? Állandóan macerálta a kalauzt valami részeg pasassal, aki nyitogatta az ablakokat.

- Nem tűnt fel a ruházata?

- Miért? Fel kellett volna, hogy tűnjön?

Bartos megvakarta az állát. Most bánta meg, hogy nem bújt ki kabátjából, amikor bejöttek. A meleg kezdett elviselhetetlen lenni. Ebbe nem kis mértékbe belejátszott a két konyak is. Mindenesetre kigombolta, amennyire csak tudta a felöltőjét.

- Gondoltam, hátha feltűnt magának - mondta. Bagi a fejét ingatta.

- Nem vettem rajta észre semmi különöset - mondta.

- Arra emlékszik, amikor befutottak a pályaudvarra?

- Persze hogy emlékszem.

- Ki hagyta el utolsóként a fülkét? Maga vagy az a másik? Mert ugyebár a harmadik már régen nem volt a fülkében.

Bagi a száját csücsörítette, és a mennyezetet nézte. Látványosan csinálta, a kívülállók azt hitték, töpreng valamin.

- Én maradtam utolsónak - mondta. - Az a másik olyan hirtelen tűnt el, hogy szinte észre sem vettem. Egyszer csak látom, nincs a fülkében, de akkor már lassan gördült a vonat, a kabátja is hiányzott. Csak az a másik kabát lógott ott. Nem vártam meg, amíg a vonat teljesen megáll, mozgott a vonat, már le is léptem.

- Azt a szakállast nem látta?

- Nem.

- Azt mondta, maga előtt hagyta el a fülkét.

Bagi egyetértően bólintott.

- Előbb ment ki a fülkéből, de mégsem láttam sem a kocsiban, sem a peronon.

- Ezek szerint elnyelte a föld, vagy pedig jóval maga előtt lelépett a vonatról, ami teljességgel lehetetlen. Ezzel egyetért?

Bagi szemhéja rángatózni kezdett.

- Előremehetett a szerelvényen is - vélekedett. - Aztán később szállt le. Nem baktatott végig a peronon.

- Akkor is látnia kellett volna. Nem volt olyan sok utas a vonaton, az állomás forgalmáról nem is beszélek. Csak néhányan lézengtek ott.

- Nem láttam.

Bartost az is érdekelte, hogy Bagi milyen jelentőséget tulajdonított a fülkében visszahagyott holmiknak. Nem tartotta furcsának, hogy a kabát gazdáját nem látja? Bagi mindezekre kitérő választ adott. Azt bizonygatta, hogy egyáltalán nem érdekelték ezek a kérdések. A szakállas férfival sem törődött, még csak szót sem váltottak. Bartost úgy irányította faggatózását, hogy Bagit kétségek között hagyja, és érzékeltesse vele: nem hiszi egy szavát sem.

Késő este volt, amikor kijöttek a presszóból. Bagi Béla lapos pillantást vetett órájára.

- Készül valahová? - kérdezte Bartos.

- Ágyba bújok. Holnap munkanap.

- Rövidesen találkozni fogunk.

Bagi megvonta a vállát. A tettett közömbösségét csak akkor adta fel, amikor Bartos búcsút vett tőle.

- Felügyelő úr, a kalauz tényleg bigámiáért volt büntetve? - kérdezte.

- Valóban azért.

- Ilyen hülye volt?

- Nem kellett hozzá sok ész.

Bagi Béla a fejét ingatta.

- Nem néztem ki belőle - állapította meg. - Egy ilyen kerti törpe és a bigámia?

Bartos hosszan nézett a magas férfi után. Mindenre gondolt, csak arra nem, hogy már másnap hallani fog felőle.

A Citadella étteremben kevés volt a vendég; a fizetésnap előtti szokásos pangás. A pincérek megszokták már és felkészülten várták, mint tengerészek a tájfunnt, de még így is érték őket csalódások. Az előre szervezett külföldi turistacsoport közül csupán az egyik érkezett meg a vacsorához, a másik kettőnek egyszerűen nyoma veszett.

A bejárat közelében lévő asztalok egyikénél magányos férfi ült. Kifogástalan szürke öltönyében úgy festett, mintha éppen légyottra készült volna. Gondosan nyírt szakálla volt. A fejét kissé lehajtotta és lapos pillantásával pásztázta a helyiséget. Előtte kis üveg bor árválkodott. Nem úgy nézett ki, mintha a zajos cigányzene rabul ejtette volna. Inkább tépelődőnek látszott, mint aki azt találgatja, hogy miért késhet szíve választottja.

A népviseletbe öltözött pincérnő gyakran rajta felejtette a szemét vendégén. Volt rá bőven ideje, hiszen alig akadt dolga. Formás alakú, csinos nő volt, gondosan berakott fodros barna hajjal. Tartása elárulta, hogy mindezzel tisztában van. A korát tekintve már jól benne volt a kanyarban, amely harminc és negyven között olyan türelmetlenné teszi a nőket. Minden mozdulata sejtette, hogy nagyon is tudja, "mitől döglük a légy".

A pincérnő a szakállas férfit nézte, az pedig a bejáratot, mintha valakinek a bevonulását várná. A konyhaajtóból viszont egy bajuszos szakács a népviseletes formákon legeltette a szemét. Nem volt elragadtatva, amiért a csinos kolléganő figyelme elterelődött. Már hónapok óta csapta a szelet az elvált asszonynak, sikertelenül. Ez azonban nem csüggesztette el, munkaidő alatt árgus szemmel figyelte, ha tudta, és féltékenykedett. Az étteremben nyílt titok volt, hogy mennyire bukik az elvált Szamosinéra. Nem ő volt az egyetlen. A csinos nő mindezt elkönyvelte, és élte megszokott napjait, amelyekben nem volt helye a szakácsnak.

Egy tanulófiú adta le a rendelést.

- Nem tudod, ki az a szakállas manusz? - kérdezte a szakács.

- Nemrég jött, nem ismerem.

Egy pincér meghallotta az érdeklődést.

- Gézukám - fordult a szakácshoz -, az a manusz már tegnap is itt volt.

- Vali érdekelheti.

- Ugyan - legyintett a pincér -, hiszen szót sem váltottak.

- A placcára ült a bejáratához.

- Abban még semmi sincs.

- Látom, amit látok. Valit akarja fűzni.

Újabb pincér érkezett, és a vita okát tudakolta.

- Géza megint bepörgött - közölte az előbbi. - Ismét feleslegesen. Vali majd jól kiosztja.

Harsányan nevettek.

- Tűnjetek el - vicsorgott a szakács.

A szakállas vendég lassú mozdulatokkal rágyújtott. Mintegy jeladásra az asztalához lépett a pincérnő, és kicsérélte a hamutartót. Egy szót sem váltottak, csupán a tekintetük keresztezte egymást.

Az étterem bejáratában egy magas, sovány arcú férfi bukkant fel. Megállt, és benézett a helyiségbe. A tekintete inkább közömbös volt, széles karimájú fekete kalapját a kezében lógatta. Kisvártatva sarkon fordult, és eltűnt.

A szakállas megnézte karóráját, majd fizetett, és a ruhatárhoz indult. A kis üveg bort még félig sem itta ki. A tanulófiú, aki az asztalt leszedte, nyomban biztosította magának az italt.

Kint sötét éjszaka volt, hűvös szél fújt. Csillagtalán volt az égbolt, de az eső már nem esett. A hegy alatt

elterülő város homályos fényeit villogtatta.

A magas férfi az étterem előtt sétált fel s alá, a szájánál cigaretta parazsa izzott. Kabátjának a gallérját felhajtotta, kalapját mélyen a szemébe húzta, nehogy a szél elsodorja. Mikor észrevette az étteremből kilépő szakállas férfit, eldobta a cigarettát, és eléje sietett.

- Sikerült megszerezni a dohányt? - kérdezte mohón. Amaz bólintott.

- Mára ígértem - mondta. - Azt hiszi, itt talál, ha nincs nálam?

- Pontos voltam, ahogy megbeszéltük.

- Még szép, hogy pontos. Ennyi pénzért, amennyit ma beseper, érdemes pontosnak lennie. Most már elárulhatja, hogy miért ragaszkodott ehhez a helyhez? Miért itt kell átadnom azt a csomó pénzt? Jobb lett volna egy csendesebb helyen.

Bagi Béla fülig húzta a száját, fogai szinte világítottak.

- Hülyének néz engem? - kérdezte recsegő hangján.

- Sőt. Kalapot emelek maga előtt.

- Ne gúnyolódjon.

Szabó egyáltalán nem gúnynak szánta a megjegyzést. Minden elismerése a magas férfié volt, akivel jó darabig egy fülkében utazott Debrecenből jövet a kérdéses éjjel. Nem hitte, hogy jó megfigyelő és még jobb színész, mint amilyennek látszott. Becsapta, amikor alvást színlelt. Így aztán észrevette, hogy Máté Lajos nyomába eredt, amikor az idős ember elhagyta a fülkét. Azt is látta, hogy később összefogja a fülkében levő holmikat, és átköltözik a szomszédos fülkébe. Minderre azért volt szüksége, hogy egyedül maradjon, és nyugodtan átkutassa a mérnök holmiját, táskáját. De ezt nem tudta megtenni, mert a folyosóra az egyik fülkéből többen kijöttek. Sejtette, hibát követett el azzal is, hogy sietve próbálta visszacsukni a kocsiajtót, amit a léghuzat később sarkig tárt. Ezek alapján a magas férfinak nem volt nehéz dolga kikövetkeztetni, hogy hová tűnhetett a harmadik fülketárs, mi történhetett azzal.

Szabó sietett elhagyni a pályaudvaron a szerelvényt. Volt menyasszonyának kölcsönként személygépkocsija a pályaudvar mellett levő parkolóhelyen várta. Itt állította le reggel, amikor elutazott Debrecenbe, hogy útban vissza, a vonaton végezzen a mérnökkel. Közbejött az időjárás, az expressz kérése. Úgy festett, csak másnap tudja végrehajtani a tervet. Mikor megtudta, hogy a vonat mégis indul, az eszpresszóban megkereste Máté Lajost, és egy adott pillanatban, amikor senki sem volt körülöttük, igazolta magát a megbeszéltek titkos jelszóval. Kérte, jöjjön azonnal vissza vele Pestre, mert hajlandóak magasabb összeget fizetni, tehát teljesíteni a kérést a megszerzett találmányért. Bagi hangja térítette magához.

- Azért választottam ezt a helyet, mert itt a város közepén vagyunk - magyarázta. - Nem életbiztosítás éjszaka egy csendes helyen találkozni egy gyilkossal. Egy esetleges szándékát akartam keresztülhúzni. Sikerült is, így hát nyugodt vagyok.

- Milyen csúnya kifejezéseket használ.

- Ténykérdés. Az öreget hazanyeste, de láthatja, hogy rendes vagyok magával, mert még csak azt sem forszíroztam, vajon miért vágta ki az öreget, mint a taknyot.

Elballagtak az étterem bejáratától, nehogy szem előtt legyenek. Kissé távolabb a parkolóban egy csomó gépkocsi állt. Arrafelé vették útjukat, aztán a parkoló szélén, a hegyoldalt szegélyező korlátnál megálltak.

- Marha rendes hozzám, ennyi pénzért.

- Nézze, az az ötven rongy kiránt engem a szarból. Ennyit megszereztem magamnak.

- Ez nem szerzés. Zsarolás!

Bagi Béla elhúzta a száját.

- Nem kell ilyen nyersen fogalmaznia - mondta. - Megszereztem az ötven rongyot. Mint ahogy eltaláltam volna négy számot a lottón. Szerencsém volt, nem számokat találtam el egy szelvényen, hanem a maga

ügyeskedését ott a vonaton. Nem azt kell nézni, hogyan jön a pénz, hanem: honnan!

Szabó a fogát csikorgatta. Emlékezett arra a pillanatra, amikor észrevette, hogy a nyomában vannak. A pályaudvar előtt látta meg a fülketársát. A nyakát nyújtogatta a parkoló irányába. Mikor észrevette, hogy kocsiba száll, leintette a taxit. Lemke emberének hitte. A legnagyobb hibát csak ezután követte el. A Citadella étteremhez jött Valiért, nyomában a taxival. Azt akarta, hogy Lemke megtudja, és bosszankodjon, amiért találkozott volt menyasszonyával.

Szabó elővette cigaretáját. A férfi gyorsan megragadta az alkalmat, és kiemelt a dobozból egy szálát. Tüzet adott, rágyújtottak.

- Mi a biztosíték, hogy megszabadulok magától, és többet nem fog zsarolni? - kérdezte.

Bagi szája előtt felizzott a cigaretta parazsa.

- Van bennem becsület - mondta komolyan. - Tudom, mi illik és mi nem.

- Még hogy tudja? És pont magába kellett botlanom.

- Azt sem tudom, kicsoda, micsoda. A nevét sem kérdeztem. Vagy igen?

Szabó keserűen mosolygott. Még Lemkét gyanúsította, hogy valakivel figyeltette! Aztán arra tippelt, hogy mások is kiszagolhatták a mérnök golyóstollának a titkát. Egyik sem jött be. Egyszerűen rosszul számított, amikor a vonaton cselekedett. Egy zsaroló akaszkodott a nyomába. Még szerencse, hogy egy hétpróbás gazfickó előtt lepleződött le, mert egy becsületes ember maga a katasztrófa lett volna. Sima úton jutott volna a rendőrségre.

Megszívta cigaretáját, és megszólalt:

- Nem kell tudnia a nevemet. Elég, ha a patak útját követi és a forráshoz jut. Az tehát nem jelent semmit, hogy engem nem ismer.

- Hölgyekkel, szemben mindig is udvarias voltam, és ami a legfontosabb, szótartó! Tehát Valikáját hagyjuk ki a játékból. Affelől biztos lehet, hogy nem molesztálom többé.

- Remélem is.

Bagi a mellére tette kezét.

- Higgyen nekem - mondta.

Szabót villámcsapásként érte, amikor Vali beszámolt a fura idegenről, aki beszélni akar vele. Minél hamarabb beszélni akar, s ezért mondott a nőnek annyit, hogy a vonatból kirepült madárról lenne szó. Tudta, mit értsen "madár" alatt. Máté Lajost, aki szárnysegettékként zuhant ki a vonatból. Tegnap aztán találkoztak, és a magas férfi röviden közölte ajánlatát, ötven darab ezres a hallgatásért, máskülönben egyenesen a rendőrségre megy. Lemke minderről semmit sem tudott. Jobbnak vélte, ha a puhány németet kihagyja a dolgokból, és az nem tud a történetekről. Így aztán később sem veri nagydobra ballépését, abban a hitben marad, hogy a legjobb terv szerint járt el a mérnökkel szemben.

Szabó nem félt az újabb zsarolástól, hiszen tartózkodása csupán napok kérdése volt. A magas férfi bottal ütheti a nyomát, az életben nem találja meg. De Vali itt marad, őt meg akarta kímélni a hasonló kellemetlenségektől, a kiszolgáltatottságtól.

Egy személygépkocsi érkezett a parkolóba, és beállt a többi közé. Két pár szállt ki, és viháncolva bementek az étterembe.

Szabó megsimogatta szakállát.

- Nem volt könnyű egy nap alatt előteremtteni a pénzt - jegyezte meg.

- Biztos voltam benne, hogy megszerzi.

- Ugyan miért?

- Akinek felszolgálónő a babája, annak nem gond ötven rongy.

Szabó megszívta cigarettáját, és a csikket messzire pöckölte. Az izzó parázs piros pontként zuhant le a hegyoldal sötétjében és kihunyta a hófoltoktól tarkított nedves földön.

Azon az éjszakán, mikor megjött Debrecenből, sikerült útban Vali lakásához lerázni a taxit és utasát. Mindenki azt tette volna, amit a férfi. Becserkészte a nőt az adott helyen. Előbb a személyleírás alapján érdeklődött Vali után. Megtudta a személyzettől, amit akart, aztán nem teketóriázott tovább. "Mondja meg a barátjának, beszélünk kell, méghozzá sürgősen." - üzent, és hozzátette még, amit akart.

Bagi Béla torkát köszörülte, és eltaposta a csikket.

- Azt hiszem, felesleges a szót tovább szaporítanunk - mondta recsegő hangján. - Térjünk rá a lényegre.

Szabó körbenézett.

- Itt? - kérdezte.

- Most pont minden csendes, egy lélek sem zavar minket.

- Talán meg akarja számolni.

- Jogom lenne hozzá, de nem töltöm azzal az időt. Fogásra megsaccolom a köteget. Talán pár darab ezrest, ha tévednék, de ez sem biztos.

- Tehát van gyakorlata.

Bagi mekegve felnevetett.

- Hát persze, valamikor pénztáros voltam - mondta. - De elmúlt már az az idő, hogy kecskére bízzák a káposztát.

Szabó elővette felöltője zsebéből a pénzt. Vastag kötet volt, mind ötszázasokból. Lapos pillantást vetett körbe. A parkoló csendes volt, az út kihalt, sehol egy járókelő. Egy ostoronyeles lámpa halvány fénykörében álltak. Szabó a bal kezét kabátjának zsebében tartotta. Ha ismerősei látták volna, régen elhúzódnak már a közeléből. Tenyerén érezte a törkés hideg nyelét.

A magas férfi hasának nyomta a köteget.

- Itt a pénz - mondta. - Számolja meg, ha akarja.

Amazt megbabonázta a bankjegyköteg. Előregörnyedt, úgy bámult. Óvatosan nyúlt a pénzhez, mintha félne attól, hogy érintésére elillan, akár a délibáb.

Szabó erre a pillanatra várt. Kabátja zsebéből kirántotta bal kezét, a penge megvillant. Alulról felfelé szúrta erős mozdulattal a meghajolt férfi mellébe. Olyan hang hallatszott, mint amikor a nyers tök megreped; a bordák recsegték. A szúrás a szívet érte, a férfi ajkát mély sóhaj hagyta el, és máris zsákként omlott volna előre. Szabó felfogta a jobb karjával, és a biztonság kedvéért még kétszer beledöfött, aztán egy mozdulattal előrelökte a tehetetlen testet, amely átesett a korláton. A szürke felöltő néhányszor megvillant a sötétben, ahogy a nehéz test lefelé gurult a hegyoldalon. Recsegve törtek a bokrok száraz ágai, aztán csend lett.

Szabó eltette a pénzt, és gyors léptekkel megindult az úton lefelé a hegyről. Gondolata már azon járt, honnan fogja tudni felhívni Valit. Az még csak meg sem fordult a fejében, hogy nemcsak ők ketten voltak a parkolóban.

A sötétben megbúvó személygépkocsik egyikében fiatal pár csókolózott már egy órája veszett dühvel. Félig elnyúltak a hátsó ülésen. A lány, akit a fiú szinte magára húzott, váratlanul erősebben kezdett mocorogni, hogy szabaduljon a csókból.

- Várjál már egy kicsit, te butus - lihegte, amikor sikerült elszakadnia a fiú ajkától.

Amaz fátyolos tekintettel nézett.

- Most mi történt veled? - kérdezte.

- Láttam valamit.

A fiú dühösen fújtatott néhányat.

- A fene egye meg az egészet - mondta. - Majd kiharapod a nyelvem, miközben nézdegepsz. Még jó, hogy nincs világos, mert közben olvasnál. Tőled ez is kitelik.

A lány a nyakát nyújtogatta, és a hátsó ablakon át leleselkedett.

- Hallgass - mondta. - Az előbb itt volt két férfi, alig néhány lépésre.

- Meg vagyok veled áldva. Nemcsak bámulgatsz közben, hanem kagylózol is. Mondd csak, egyáltalán mire koncentrálsz csokolódzás közben?

A lány arca ijedt volt.

- Az egyik ütött, erre a másik átesett a korláton - mondta.

- Ezért kértem el a kocsit a fatertől?

- Az a férfi legurult.

- Kellett nekem egy ilyen tyúk. Inkább képzelődik, mint arra koncentráljon, ami a keze ügyében van. Leleghetem az ajkáról a maxfaktorját, az arcáról meg a fabulont. Ez csak bámulgat körbe, kagylózik és ráadásul képzelődik.

A lány megfogta a fiú vállát, és megrázta.

- Nem érted, hogy mit beszélek? - kérdezte dühösen. Amaz kinézett a hátsó ablakon, aztán előrehajolt, és az első ablakon át is kibámult.

- Nincs itt senki, te féleszű - csattant fel.

- A másik férfi már elment.

- Ez az én formám, kifogok egy féleszűt, és elkunyerálok a fatertől a kocsit, amit egy hónapban csak egyszer ad ide. Most várhatok megint három hétig a kocsira.

A lány mozdult, hogy kimenjen a kocsiból.

- Én megnézem, mi a helyzet - mondta.

A fiú egy rántással visszahúzta.

- Várj, előbb körülnézek - mondta. Kiszállt, és nagyot nyújtózott, miközben körbe forgatta a fejét, aztán kinyitotta sarkig az ajtót. - Mássz ki, és bámulj, hogy hol a két pasasod.

A lány óvatosan kibújt, majd felegyenesedett. Előbb lesimította haját, és eligazgatta ruháját, amelyet a hosszú küzdelem eléggé megviselt.

- Fázom - mondta tömören.

A fiú elővette az első ülésre dobott kabátokat. Mindketten felvették, és tétován álldogáltak. A lány elismételte, amit látott. A fiú csak bólogatott, lerítt róla, hogy egy szavát sem hiszi, inkább azon töpreng: mi készíthette a lányt a képzelődésre.

A lány a parkoló szélén levő korláthoz lépett, és intett a fiúnak.

- Pontosan itt álltak - mondta, és a személykocsit nézte, amellyel jöttek. - Gyere ide, és győződj meg, hogy látni a hátsó ablakot. Tehát bentről ide láttam.

Amaz kelleetlenül jött, és meggyőződött a másik állításáról. Tekintete véletlenül a fehér korlátra esett, amelynek tetején sötét folt éktelenkedett tenyérnyi-nagyságban. Közelebb hajolt, és ujjával óvatosan megérintette a foltot. Úgy kapta el a kezét, mintha megégette volna. A gyér világítás felé tartotta ujját és a hegyén levő nedvességet nézte.

A lány közelebb lépett, és megpróbálta kivenni az ujjbegyen levő elszíneződést, de ez nem sikerült.

- Mi ez? - kérdezte. - Mire jöttél rá?

A fiú dermedten bámulta ujjbegyét.



- Nem hallasz? - folytatta a lány. - Mi az a szennyeződés, amit a korláton találtál?

Amaz elfúló hangon megszólalt:

- Vér. Friss vér!

A lány megrémült, és elszaladt a korláttól az úttest közepére. Ott megállt, és a fiú felé fordult, aki még mindig ott állt a parkoló szélén, lecsüngő karokkal, tétován.

- Mindent láttam - kiáltotta. - Gyerünk innen, meneküljünk, mert itt valami szörnyű történt. Egy szakállas férfi lelökte azt a másikat. Leütötte, és lelökte. - Két kezét füléhez kapta, és vadul a fejét kezdte rázni élesekét sikongatva.

A fiú gyorsan magához tért. A lányhoz lépett, és két hatalmas pofont kevert le neki. A sikongatás félbeszakadt, a fejrázásból szipogó sírás lett.

Egy gépkocsi reflektorfénye csapódott rájuk. Taxi fékezett.

- Pont az úttest közepén csináljátok - szólt ki a sofőr a letekert ablakon. - A fél hegy már nem elég nektek.

A fiú felesattant:

- Rendőrt kell hívni. Hol van itt a közelben telefon.

- Mi az isten? Talán a kisasszony huligánkodik veled?

- Rendőrt kell hívni azonnal - makacskodott a fiú.

A sofőr elkomorult.

- Mi történt?

A fiú karját a parkoló felé lendítette.

- Ott véres a korlát - mondta. - Friss vér van rajta. A csajom látta, hogy egy pasas átlökött valakit. Azért van ennyire kiborulva.

A sofőr bekapcsolta a kocsiban levő rádiót, és értesítette a központját mindenről. Egy pillanattal később a központ jelezte, hogy értesítették a rendőrséget.

Percekkel később egy URH-s kocsi érkezett két rendőrrel. A taxis fogadta őket, és elmagyarázta miről van szó. A fiatal pár az úttest szélén várakozott összefonódva. A lányt a hideg rázta. Dadogva elismételte a két rendőrnek, hogy mit látott a személygépkocsiból. Azok megvizsgálták erős fényű lámpájukkal a korlátot, és ugyanarra a megállapításra jutottak, mint a fiú.

Egyikük átmászott a korláton, és óvatosan megindult lefelé a hegyoldal bokrai között, miközben lámpájával a terepet pásztázta. Kisvártatva megállt, toporogni látszott, aztán a társát szólította.

A másik rendőr áthajolt a korláton, és lekiáltott:

- Mi van? Megtaláltad?

- Igen.

- Él?

- Több szúrás van a mellén.

A taxis a feje búbjára tolt a sapkáját.

- A szentségit - mondta. - Akkor ezt valóban hazavágták. A rendőr visszahívta társát, aztán az URH-s kocsihoz ment, és jelentette az ügyeletnek a történeteket. Mikor végzett, a fiatal párhoz lépett.

- Meg kell várniuk a rendőri bizottságot - közölte.

- Miért? - kérdezte a fiú.

- Önök a felfedező tanúk. Itt kell tartsam magukat, míg a bizottság meg nem érkezik, ők is meghallgatják, hogyan vették észre a dolgokat. Főként a kisasszony elmondása az érdekes arról a szakállas férfiről. Megismerné, ha ismét látná?

A lány a fejét rázta.

- Még az arcát sem láttam - mondta. - Csak oldalról annyira, hogy a szakállát észrevettem. Mást nem tudok róla elmondani.

- Ez a kevés sem lebecsülendő - vélekedett a rendőr.

- Jól ellátták a baját - jegyezte meg a társa, és azon volt, hogy cipőjét letisztítsa a sártól, amelyet a hegyoldalban szedett fel.

Közben jó néhányan összegyűltek a parkolóhelynél. A Citadellából is érkeztek vendégek, akik messziről látva a csődületet, ennek okát jöttek megtudni. Kisvártatva két rendőrségi gépkocsi érkezett. Egyikben civil nyomozók jöttek. Kis ideig susogtak a helyszínt biztosító két rendőrrel, majd egyikük a fiatal párhoz lépett. Udvariasan köszönt, majd bemutatkozott.

- Tehát önök voltak a szemtanúi ennek a gyilkosságnak. A fiú erőteljesen megpaskolta a lány hátát, és megszólalt:

- Egyedül ő a szemtanú. Én mással voltam elfoglalva, és semmit sem láttam.

## 9

Máté Lajos öröklakása a Víziváros egyik patinás bérházának az első emeletén volt. Közvetlenül a lépcsőháza nyílt az ajtaja. A kétszoba-összkomfortos lakás antik bútorokkal volt berendezve. A nagyobbik szobát egyben dolgozónak is használta. A díszes kolóniál íróasztal az ablak közelében terpeszkedett, az egyik falat teljesen elborította a zsúfolásig megtelt könyvespolc, míg a közfalakon festmények lógtak. Mindenütt tisztaság, rend uralkodott, amely ellentétben állt a mérnök agglegény életével.

Bartos már kora reggel felsurrant a lakásba. Az ajtót könnyűszerrel kinyitotta hamis kulcsával. Már régebben sikerült másolatot szereznie az eredeti kulcsokról. Most ennek hasznát vette. Amint bejutott, nem vesztegette az idejét, hanem azonnal munkához látott. Elsőnek természetesen a téli tájat ábrázoló festményhez sietett, és félretolta helyéről a keretet. Ide volt beépítve a rejtett lemezszekrény. Nem vesződött a bonyolultnak látszó kombinációs számtárcsával, csavarhúzóval megemelte a szekrényajtó sarkát, a nyelv máris kicsúszott helyéről, és az ajtó kinyílt.

Két kisméretű bélyegalbum, három takarékbetétkönyv, papírszalaggal átkötött, kétujjnyi vastagságú bankjegyköteg százasokból.

Az itt talált bélyegek a mérnök gyűjteményének legértékesebb darabjai voltak. A többi album egy faragott szekrény lehajtható részében volt. Itt kaptak helyet különféle iratok, kezdve a magánlevelezéstől a hivatalos számláig, beadványoktól a különféle műszaki dolgozatokig, amelyek régebben Máté Lajost foglalkoztatták.

Bartos az íróasztalt is alaposan átnézte. A fiókokban egy csomó régi levelet talált, feljegyzéseket a tudományos munkához, fényképeket tartalmazó dobozokat. Vigyázott, hogy mindent, amihez hozzányúlt pontosan rakjon a helyére, attól függetlenül, ami történt, hiszen a mérnök figyelmét már nem kellett megtévesztenie. Itt volt azonban a bejárónő, aki lényegében felügyelt a rendre, a tisztaságra. Nem lett volna célszerű gyanút kelteni benne, hogy kutatás folyt a lakásban.

A fiatalember még a bútorokat is elhúzta a faltól, és mögéjük pillantott, hogy nincs-e valami elrejtve ott. Előfordult már, hogy fontos iratot rejtettek ragtapasszal felerősítve a szekrény hátlapjára. Mindezt óvatosan végezte, nehogy zajt okozzon, és ezt a szomszédok netán meghallják. Bár ettől nem kellett félnie, mert az öreg falak kellő vastagságúak voltak. Az elővigyázatosság azonban nem ártott. A lakásajtót is bezárta, és a kulcsot a zsebébe süllyesztette.

Az idő múlásával, ahogy haladt a kutatással, úgy érezte a fáradtságot minden porcikájában. A kudarc is előrevetítette az árnyékát. Mikor a hálószobát fésülte át, már tudta, hogy minden igyekezete, amely a golyóstoll megtalálására irányult, zátonyra futott. Elkeseredetten nézte a falat beborító könyvespolcokon sorakozó köteteket. Majd mindegyik alkalmas volt egy vékony golyóstoll elrejtésére. Ezt hagyta utoljára.

Odakint szürkülni kezdett. A közeledő kora este beöntötte tompa fényét a szobákba.

Bartos sietve haladt a könyvekkel. Tudta, hogy villanyt nem gyűjthat, és egy óra múlva már nem lát jól. Később így is arra kényszerült, hogy tapintással győződjön meg: a könyvlapok közé nem csúszhattak semmit.

Kint már sötét volt, égtek az utcai lámpák.

A fiatalembernek az volt a szerencséje, hogy már a kabátjába bújott, és az előszoba sötétjében matatott, amikor a kulccsörgést meghallotta. Mire észbe kapott, már a zárnál motoszkáltak. Ismerte jól a lakás beosztását, elrendezését, hiszen nem egyszer jött fel látogatóba bélyegnézés ürügyén a mérnökhöz. Éppen az előszobában volt a falmélyedés, amely vastag függönnyel volt takarva. Takarító eszközök heverték itt. Gyorsan idebújt.

Nyílt az ajtó, kapcsoló kattant, fény öntötte el az előszobát.

Bartos kilesett a függöny résén. Az ismeretlen nő akkor vetette le kabátját, és akasztotta a fogasra. Fiatal, húszegynéhány éves lehetett. Karcsú, nyúlánk alakja, hosszan leomló fekete haja volt. Még soha nem látta, és nem tudta elképzelni, hogy ki lehet. Mivel kulcsa volt, feltételezhetően ismerte Máté Lajost. A fiatalember viszont nem tegnap ismerte meg a mérnököt, és a munkakapcsolaton kívül sikerült megfelelő kontaktust teremtenie a bélyeggyűjtés ürügyén. Ennek során feltérképezte Máté ismeretségi körét, kapcsolatait. Ugyanezt végezték Beleznay őrnagy emberei is a figyelésük során. A fekete hajú lány azonban náluk sem bukkant fel. Most a mérnök halála után került elő pont itt a lakásban. Kénytelen volt arra a következtetésre jutni, hogy a lány minden valószínűség szerint a bejárónő ismerőse vagy hozzátartozója, és innen a lakáskulcs.

A lány égve hagyta a villanyt, és bement a nagyszobába. Kigyulladt a csillár, az erős fény a nyitott ajtón át kivetődött az előszobába.

Egy bő negyedóra telt el. Kihallatszott a lány matatása. Bartos elszánta magát, hogy mozduljon. Nem tudta, hogy az idegen mi célból érkezett. Ha ugyanaz a szándék vezérelte, amely őt idehozta, akkor csupán idő kérdése és rátalál. Ezt pedig el akarta kerülni. Belevillant egy lehetséges ötlet, amelynek kiviteléhez csupán pár másodperc kellett. Óvatosan kilépett a függöny mögül, és az ajtónál termett. Egy örökkévalóságnak tűnt, míg lenyomta a kilincset és lassan kitarta a bejárati ajtót, anélkül hogy zajt okozott volna. A küszöbön állt, megperdült a sarkán, és megnyomta a lakás csengőjét.

A lány szélesebben jött, amikor meglátta, megtorpant, mintha falnak ütközött volna. A meglepetés az arcára volt írva.

Bartos megköszöri a torkát.

- Jó estét - mondta. - Nem volt az ajtó kulcsra zárva, és akaratlanul is lenyomtam a kilincset.

- Jó estét. Kit keres?

Bartos magában mulatott, mert tudta, hogy ezt ő is kérdezhetné volna. Most látta, hogy a lány különösebben nem szép, talán még csinosnak sem mondható. Az arca kissé széles, az orra valahogy túlságosan pisze volt. Tökéletes alakja azonban még a haldoklót is visszatérítette volna néhány percre az életbe. Az ilyen formáért hagynak ott családokat, rúgnak fel egzisztenciákat, lemondanak vagyonról, vagy éppen kötnek kötelet a nyakukra.

- Kit keres? - ismételte a lány.

- Mondhatom, hogy Máté Lajosnak vagyok a barátja, illetve voltam, mivelhogy egy a munkahelyünk is. Önt viszont nem ismerem.

A lány egy mozdulatával félbeszakította. A kezét felemelte, és tenyerét mutatta szorosan összezárt ujjakkal. Mereven állt, akár a tilalomfa a paradicsom bejáratánál.

- Lajos bácsinak a rokona vagyok - mondta pattogó hangon, ahogy az őrmesterek mutatkoznak be az újoncoknak az első sorakozónál. - Konkrétan az unokahúga. Ezek szerint maga is tudja, mi történt szegénnyel.

Bartos a száját nyitotta volna, de a lány belefajította a szót.

- Nos, az a helyzet, hogy végrendeletileg egyedüli örökös vagyok - folytatta a lány. - Ugyebár ez öröklakás, tehát az enyém lett minden tartozékával és berendezésével együtt. Minden ingó és ingatlan vagyon, ha pontosan akarok fogalmazni. Most jöttem az ügyvédtől, a kulcsot is tőle kaptam meg. Mindezt nem voltam köteles magával közölni, csak azért mondtam el, nehogy valami jöttmentnek nézzen. Érthető?

- A legteljesebb mértékben - vágta rá a fiatalember, örült, hogy szóhoz jutott. - Most már tudom, hogy kivel állok szemben.

- Most felteszem a kérdést, hogy miért jött?

- Az utcáról láttam, hogy ég a villany a szobában. Tudtam, hogy Lajos bácsi meghalt, azt hittem. Emma nénit találom itt.

A lánynak leesett az álla, valamelyest lazított merev tartásán.

- Maga ismeri Emma nénit? - sziszegte. Az arcán olyan kifejezés jelent meg, mintha egy marék kukacot toltak volna az orra alá. - Honnan ismeri?

- Hát a hobbink hozott össze, csakúgy, mint Lajos bácsival.

- Miféle hobbi?

Bartos belépett a küszöbről az előszobába, és csendesen becsukta maga mögött az ajtót. Zsebéből cigarettát vett elő.

- Rágyújthatok? - kérdezte.

- Nyugodtan - mondta a lány, és elhárította a kínálást. - Nem dohányzom, de szeretem a jó cigaretta illatát.

- Örülök.

- Minek örül, ha szabad kérdeznem?

Bartos megvonta a vállát, aztán rágyújtott.

- Hogy mégsem olyan acélkemény, mint amilyennek látszani akar - mondta, és szélesen elmosolyodott. - Így aztán nem fog beletörni a vidiám, ha összemérjük az erőnket.

A lány hűvösen mosolygott, és moccanatlanul állt. A fiatalembert arra a Fabulon-reklámra emlékeztette, amely ősz óta a November 7. tér egyik hirdetőoszlopán ázott.

- Miért kellene összemérni az erőnket? - kérdezte a lány.

- Ismét a hobbinkhoz érkeztünk. Az a helyzet, hogy bélyeggyűjtők vagyunk. Az ön rokona, Máté Lajos, valamint Emma néni is.

- Emma néni?

- Igen, ő is.

A lány arcán zavar tükröződött.

- Ez lehetetlen - mondta. - Emma néni az életben nem gyűjtött bélyeget. Lajos bácsi mondogatta, hogy foglalkozik bélyegekkel, de Emma nénit nem említette. Most először hallom. Biztos vagyok benne, hogy valami félreértés lehet.

Bartos a fejét ingatta.

- Nem hiszek a félreértésben - mondta. - Magának rosszak az információi.

- Nekem?

- Bizony, magának. Lajos bácsitól tudom, hogy a sógornője, tehát Emma néni már régóta bélyeggyűjtő. Ráadásul ezt nem valami amatőr alapon űzi, hanem profiként. Még valamit! Lajos bácsit is Emma néni oltotta be, bocsánat, vette rá. a bélyeggyűjtésre. Mikor az előbb megpillantottam lentről a villanyfényt, azt hittem, Emma néni van itt. Gondoltam, feljövök és elviszem néhány bélyegemet, amelyek itt maradtak legutóbb. Nem egy alkalommal cseréltünk Lajos bácsival.

A lány összehúzta szemöldökét. Az arca szigorú lett.

- Miért hagyta itt azokat a bélyegeket? - kérdezte.

- Mert Lajos bácsi megígérte, hogy megmutatja valakinek, akit konkrétan olyan bélyegek érdekelnek.

A lány arcán a szigorúság enyhülni látszott.

- Aha - mondta.

Bartos megszívta cigarettáját, és a hamut jobb híján a tenyerébe verte. A lány erre a karját lendítette a nagyszoba felé.

- Fáradjon beljebb - mondta. - Bár Lajos bácsi nem dohányzott, akad itt hamutartó.

- Tudom.

- Sajnos nem értek a bélyegekhez.

Bartos ismerősként mozgott a szobában. Elvette a hamutartót a könyvespolcra, és elfoglalta az egyik fotelet szemben az íróasztallal. A lány úgy helyezkedett, hogy szembekerüljön vele. Háttal az íróasztalnak dőlt, két karjával támaszkodott rá. Ha az volt a célja, hogy megmutassa a testét, akkor ez sikerült neki. Pompás alakja íjként megfeszült.

Bartos vidáman végiglegette a szemét a lányon. Főként a formás mell és a keskeny csípő nyerte el tetszését. Nem kellett különösebb szakértelem ahhoz, hogy észrevegye a melltartó hiányát. A szoknya anyagának lágy esése nyúlánk combokat sejtettek. Esküdni mert volna, hogy a lánynak még barátnője sincs, mert ha lenne, nem viselne hosszú hajat szögletes arcához. Egy barátnő már régen felvilágosította volna ennek a hátrányáról.

- Gondolja, hogy egy bélyeget lát? - kérdezte a lány nem éppen örömteli hangon.

- Ezt honnan veszi?

- Ahogyan bámul.

Bartos elnyomta cigarettáját a hamutartóban.

- Mit tehetek, ha maga is úgy akarta, hogy mustra legyen - mondta.

A lány leeresztett, mint a kilyukadt léggömb. Gyorsan leült a másik fotelba, szorosan összezárt lábbal. Még arra is volt gondolja, hogy szoknyája a térdét takarja.

- Fogalmam sincs, hol lehetnek a maga bélyegei - mondta pattogó hangján.

Bartos előredőlt a fotelban.

- Maga nem tornatanár? - kérdezte.

- Miből gondolja?

- Mert olyan a hanghordozása, mintha vezényletűzéshez szokott volna. Bár, hogy őszinte legyek, nem erre gondoltam. Kicsit erősebb akartam lenni, de szemtelenségnek vette volna.

A lány legyintett.

- Apám hivatásos katona volt - mondta. - Szerette a világos, rövid beszédet. Tőle örököltem.

- Kiképzőtiszt volt?

- Egyáltalán nem. Térképész.

- Értem.

A lány szája szegletében durcás vonás jelent meg.

- Látom magán, hogy nem érti - mondta. - Maga csak udvariasságból mondott tisztet, holott őrmesterre gondolt. De tévedett, mert apám alezredesként ment nyugdíjba.

- Gratulálok.

- A következtetésem majd mindig helytállóak.

Bartos hátradőlt a fotelban, és körbehordozta tekintetét a lakásban. Nyomban észrevette, hogy a téli tájat ábrázoló festmény kerete kissé elmozdult helyéről. Nem úgy állt, ahogyan ő hagyta.

- A gratulációt nem magának szántam, hanem az édesapjának, mivel ilyen magas rangot ért el - mondta egy szuszra.

- Lekötelezne, ha megmondaná, milyen bélyegekről van szó, és hol találom őket.

Bartos ismerte a mérnök gyűjteményét, ha nem is részleteiben, de eligazodott azon. Nem akart olyan bélyeget vagy bélyegeket megnevezni, amelyek megtalálhatók voltak. Sohasem lehet tudni, vajon ki tud még ezekről. Lehet, pontosan felsorolt lista fekszik az ügyvédnél, ahol a végrendelet is volt. Ez aztán részletesen tartalmazza a különféle bélyegsorokat, értékesebb darabokat, az egész gyűjteményt. Ha most megtalálható bélyeget jelöl meg, akkor el kell vinnie, és ezt nem akarta. Űrügynek jó volt, hogy magyarázatot adjon feljövételének. Mindenesetre valamit mondania kellett, hogy a lány gyanúját eloszlassa.

- A legértékesebb egy szingapúri lila bélyeg a múlt század végétől - kezdte. - A többi dél-afrikai sor a búr háború idejéből, természetesen az angolok adták ki, de a gyűjtők között ezzel a megjelöléssel fut.

A lány mélyet bólintott, mintha tökéletesen tisztában lenne ezekkel a bélyegekkel.

- Csak azt nem tudom, hol találom meg - tárta szét kezét.

- A lila bélyeget a pánccsaszekrényben, a többit pedig a lehajthatós szekrényben a második album első lapján.

A lánynak leesett az álla.

- Ilyen pontosan tudja? - kérdezte.

- Igen, mert előttem helyezte oda a bélyegeket.

- Hol van itt pánccsaszekrény?

- Nem tudja, hol a rejtett szekrény?

A lány megvonta a vállát, és körbeforgatta fejét. Arra vigyázott, hogy még csak véletlenül se ejtsen egy pillantást se a téli csendéletet ábrázoló festményre.

- Hol kellene lennie? - kérdezte.

- A falban.

- A falban? Az ügyvéd egy szót sem szólt erről.

- Biztos nem tudott róla.

A lány előrebillentve a fejét lapos pillantást vetett.

- Maga tudja, hol az a rejtett szekrény? - kérdezte. Bartos bólintott.

- Hol van? - kérdezte ismételtén a lány.

- Egy festmény rejti el.

A falon több kép volt. A lány végigsöpörte őket pillantásával, de a téli tájkép felé nem fordította a fejét.

Úgy látszott, a felfedezés örömét átengedi a fiatalembernek.

Bartos lassú mozdulatokkal cigarettára gyújtott, aztán felállt helyéről, a képhez ment, és félrevonta a festményt, hogy a lemezszekrény ajtaja látható legyen. A lány felpattant, és kíváncsian mellé lépett. Semmi színészi képesség nem volt a vénájában, az első felvételi vizsgán kivágták volna. Mindenesetre azt játszotta, amit tudott.

- Ez lenne a rejtkehely? - dadogta.

Bartos bólintott. Fíji kölni csapta meg az orrát. Már másfél éve, hogy nem lehetett kapni, csak a dollárboltban. Feltehetően a lánynak sem Guy Laroche küldte egyenesen Párizsból.

- Igen, ez a rejtkehely - hagyta helyben a megállapítást. - Itt kell lennie a lila bélyegnek. Két kisebb albumot tartott itt.

- Nem tudjuk kinyitni. Nincs kulcsom hozzá.

- Megy ez anélkül is.

- Hogyan? - ámuldozott a lány.

Bartos az íróasztalról elvett egy ceruzát. A hegyét a kulcslyukba dugta, és megemelte az ajtót, így sikerült körmével alányúlnia. Ezt követően kifelé húzta. Halk kattanas, a zárnyelv kipattant az ósdi és kitágult zárból.

- Íme itt a két album, amit mondtam - mutatott a szekrény belsejébe. Kivette a két albumot, és az íróasztalra helyezte. A lányt nem érdekelte a szekrény tartalma, holott jól látható volt a százforintosokból álló köteg. Az albumot nézegette. A fiatalember minden lapját átforgatta. Persze tudta, hogy minden hiába, az említett bélyeget nem fogja megtalálni, mert az nem is létezett.

Bartos elnyomta cigarettáját, és félretolta a két albumot.

- Nincs itt - jegyezte meg. - Ezek szerint a dél-afrikai sort is hiába keresném.

- Hol lehetnek?

- Lajos bácsi már biztos továbbadta az illetőnek. Tudom, kiről van szó, majd megkeresem. Nem fogja letagadni, hogy megkapta.

A lány megfogta az albumokat, és egy mozdulattal visszatette a helyére, majd a lemezszekrény ajtaját becsukta. Ugyanazzal a módszerrel aztán, ahogy az előbb látta, kinyitotta az ajtót.

- Hát ez minden, csak nem biztonságos - állapította meg kesernyésen.

Bartos kíváncsi lett volna, vajon mivel nyitotta ki, amikor egyedül volt. Mert ahhoz kétsége nem fért, hogy a lány első útja a szekrényhez vezetett, a titkos rejtkehelyhez. Ki is nyitotta, de mivel? A saját kulcsával? Ebben az esetben az ügyvédtől kaphatta. Ezek szerint annak is tudnia kellett a rejtkehelyről. Ha nem az ügyvédtől kapta meg a kulcsot, akkor hogyan juthatott hozzá? Azt vajon nem tudta, hogy a szekrényajtót kulcs nélkül is ki lehet nyitni? Máté gyakran ezt tette, semhogy a kulcsot keresgélje.

- Nem számolja meg a pénzt? - fordult a lányhoz. Amaz elhúzta a száját.

- Tudom, hogy mennyi - mondta.

- Honnan, ha az ügyvéd nem ismerte a rejtkehelyet?

A lány nem jött zavarba.

- A végrendelethez mellékelte jegyzőkönyvben pontosan feltüntette a nagybátyám, hogy mennyi készpénzt található a lakásban - sorolta egyszuszra. - Csak ennek helyét nem jelölte meg, úgy látszik, elfelejtkezett vagy annyira természetesnek vette, hogy mindenki tud a szekrényről, így sürgősen tartotta megemlíteni. Lám, még maga is tudott erről, sőt képes volt kulcs nélkül kinyitni.

- A nagybátyja nem csinált ebből titkot.

- Én mégsem tudtam erről.

Bartos a legkevésbé esküdött volna erre.

Váratlanul csengettek. A lány megrezzent, mint akit nyakon vágtak. Érthetetlenül nézett. Bartos megvonta a vállát. Egyszerre indultak az ajtóhoz, mintha összebeszéltek volna.

A küszöbön szakadt pulóverben egy nagydarab férfi állt. Lerítt róla, hogy más látványra volt felkészülve, mert a mosoly nyomban lefagyott az arcáról. A helyét hivatalos és fontoskodó kifejezés foglalta el.

- Szép jó estét - mondta.

Bartos ismerte a házfelügyelőt, hiszen nem egy alkalommal találkoztak már Máténál.

- Jó estét - viszonzta a köszöntést.

A házfelügyelő csupán futó pillantásra méltatta a lányt, aztán benyomakodott az előszobába. A kis helyiség szinte megtelt.

- Örülök, hogy itt találom, Bartos úr! - kezdte. - őszinte legyek, nem számítottam magára, amikor láttam, hogy ég a villany a lakásban.

- Magam is így jártam az előbb. Schullernéra számítottam.

- Akárcsak én, úgyszintén Emma nénire gondoltam. Maga mit szolt a szerencsétlenséghez? Majd kinyúltam a meglepetéstől, amikor megtudtam.

Bartos megköszöri a torkát és oldalt fordult, hogy a lány teljes egészében látszódjon.

- Engedje meg, hogy bemutassam a megboldogult Méta Lajos úr unokahúgát, aki egyben az örökös, így a lakás új tulajdonosa is - hadarta.

A nagydarab férfi csak bámult. Kisvártatva megszólalt:

- Máté úr soha nem említette, hogy van unokahúga.

- Az a lényeg, hogy a végrendeletben annál beszédesebben emlékezett meg róla.

- Tehát végrendelet is volt?

Bartos mélyet bólintott.

- Volt bizony - szögezte le.

A lány elégedett pillantást vetett a fiatalemberre, aztán mély lélegzetet vett.

- Természetesen meg kell várni a hagyatéki eljárást - mondta a már ismert pattogó hangján. - Ez persze csupán formalitás. Birtokomban van a végrendelet másodpéldánya, de ezt önnek szükségtelen megmutatnom, mert nem sokat okoskodhat ki belőle. Mindenesetre örülök, hogy megismertem. Engem Bácskai Klotildnak hívnak. Remélem, hogy jó kapcsolatban leszünk, gondolom, az unokabátyámmal sem volt sok baja, így hát velem sem lesz. Az ügyvédem azt mondta, hogy a hagyatéki eljárás befejezése után hivatalos értesítést kap az összes érdekelt, hogy az örökséget megkaptam. Csak ezt követően fogok úgymint beköltözni. Jelenleg csak szétnézni jöttem, egy-két dolgot számba venni. Még egyszer örülök, hogy megismertem. A vizontlátásra !

A házfelügyelő leesett állal nézett a feléje nyújtott kézre, aztán elfogadta, és kilépett az ajtón. A tekintete olyan volt, mintha éppen mély álomból rázták volna fel, és nem tudná felfogni, hogy vajon mit is akarhatnak tőle.

A lány villámgyorsan becsukta az ajtót, és ráfordította a kulcsot.

- Ezen túlestünk - sóhajtott. - Hogy milyen veszélyes a csillárfény, azt most tapasztalom. Mint a lepkék, úgy gyűlnek rá.

- Na látja. Legalább tudja mihez tartani magát. A csillárt csak akkor gyűjtsa fel, ha egyedül lesz. Nemcsak az erős fény ronthat el sok mindent, ha netán vendége lenne, hanem az újonnan érkezők is.

- Nekem vendégem?



- Miért, ez olyan lehetetlen? Ide aztán jöhetnek vendégek, szép nagy lakás. Még gyógytornát is tarthat.
- Gondolja, hogy gyógytornászom?

Bartos vigyorogva megvonta a vállát, és újabb cigarettára gyújtott.

- Ki tudja - mondta. - Az emberekbe nem lehet belelátni. Visszamentek a nagyszobába. A lány szótlanul tett-vett a

polcoknál, ahol a könyvek voltak. Lehajolt, forgolódott, formás teste hol megfeszült, hol elernyed, de mindig úgy mutatta magát, hogy előtérben legyen.

Bartos sejtette, hogy itt a pillanat, amikor ki kellene nyúlnia. Lett is volna kedve hozzá, csak nem Máté lakásában és nem ebben a pillanatban. Néhány dolgot tisztázni akart. Nem akarta sem a balek szerepét, sem az állhatatosnak ígérkező szeretőt játszani. Ha ugyan a móka erre ment. De mi másra mehetett volna? Bácskai Klotild személyével akart tisztában lenni. Nem az örökség miatt, hanem mert még nem hallott felőle.

A lány váratlanul felegyenesedett és megszólalt:

- Maga mikor jött fel Pestre?
- Mikor jöttem fel? Nem értem a kérdését.
- Mikor jött fel Pestre lakni? Ha jobban tetszik, mikortól a fővárosunk lakója?

Bartos elképedt.

- Mióta eszemet tudom, pesti lakos vagyok - mondta. - Itt születtem. Miből gondolta, hogy azelőtt vidéken lakhattam?

- A viselkedéséből.
- Hogyan?

- A viselkedéséből gondoltam, hogy vidéki lehet, mivel ez ideig be sem mutatkozott. Talán tévedtem volna?

Bartos megszívta cigarettáját, aztán illedelmesen bemutatkozott, megmondta munkahelyét, beosztását.

- Mentségemre szolgáljon, hogy már többször a nyelvemen volt a bemutatkozás, de mindig félbeszakított - fejezte be.

A lány nevetett. Szép, szabályos fogai voltak.

- Sajnálom, hogy nem találtuk meg a bélyegeit - mondta. - Biztosan visszakapja majd attól az illetőtől?
- Igen, mivel itt nincs, csak nála lehet. Ha megengedi, megkérdezném, hogy mikor lesz a temetés?
- A jövő héten. Értesítem a vállalatot is. Emiatt beszélnem kell Emmával is, de nem hiszem, hogy akadékoskodna a kívánsággal szemben.

Bartos elnyomta cigarettáját.

- Miféle kívánsággal szemben? - kérdezte.

A lány hátrasímította homlokából hosszú haját, és ismét nekitámaszkodott az íróasztalnak. A telt mellek szinte kibuggyanni látszottak a megfeszülő blúzból. A tekintetében azonban nem volt kihívás.

- A családi sírbolt - kezdte -, mert ilyen is van, már Sződligeten található évtizedek óta. Minden Máté odabújt, hogy ott is együtt legyenek. Lajos bácsi a végrendeletében kikötötte, hogy Farkasrétre akar kerülni, tehát Sződliget szóba sem jöhet.

- Schullernének mi köze mindehhez?

- Remélem, egyetért a kívánsággal. Köze csak annyi van hozzá, mint általában a rokonnak. No, de ez nem téma kettőnk között. Elvégre maga nem tartozik a családhoz, legfeljebb az ismeretségi köréhez. Bartos

elmosolyodott.

- Még szerencse - mondta.

A lány felkapta a fejét.

- Ha a barátja volt, akkor szerette Lajos bácsit - pattogott. - Akkor miért hivatkozik a szerencséére?

- Már nem illik Lajos bácsira hivatkozni. A családot pedig nem ismerem, csak Schullernét, illetve Emma nénit, ha úgy tetszik, és most volt szerencsém magát is megismerni. No, de rokonságba egyáltalán nem szeretnék kerülni egyikükkel sem. Amilyen közlékenyek és beszédeseek, annyi mindenbe beavatnának, hogy ki sem látszana a fejem ezekből. Ez ugyebár érthető.

A lány szája elé kapta kezét, és elnyomott egy ásítást.

- Késő van már - mondta. - Maga nem találja annak? Vajon mennyi lehet az idő?

Bartos a fémláncon függő női karórára pillantott, aztán óráját csuklójával együtt a lány orra alá dugta.

- Ha netán nem járna, itt az enyém - mondta.

Amaz rá sem nézett az órára. Eltolta a fiatalember karját maga elől, felegyenesedett, és elsétált a falat borító könyvespolcig. Úgy tett, mintha lázasan kutatna a valami után, de tudta, hogy mivel hívja fel magára a figyelmet.

Bartos nyugodtan kibámulta magát. Nem volt zavarban, tudta, hogy a műsor kinek a számára készült. Kisvártatva azonban indult haza, mint aki értett a szóból. Elköszönt, de az előszobaajtóból visszafordult.

- Ha netán beszél Emma néivel, említse meg, hogy találkozott velem - mondta. - Az sem titok, hogy kerestem néhány bélyegemet.

- Miért nem maga beszél vele?

- Elsősorban, mert nem szoktam, eddig is csak véletlenül találkoztunk, amikor itt voltam Lajos bácsinál. Másodsorban, nekem nem rokonom, és nincs semmi okom. a vele való beszélgetésre.

Bácskai Klotild elmozdult a könyvespolctól, és pár lépést , tett az előszoba felé. Úgy tűnt, mintha kezét a fiatalember karjára tenné, aztán meggondolta magát, és haját babrálta. Tekintetében fény gyúlt, amikor megszólalt:

- Azt hittem, hogy nagyon jóban vannak.

- Miért lennének? Csupán ismerem Lajos bácsi által, teljesen véletlenül.

A lány félbehagyta hajának babrálását.

- Igaz is, nem említette magát, amikor beszélgettünk, és számba vettük, hogy kiket értesítsünk - mondta.  
- A vállalat szerepelt a listán, talán Emma néni is úgy gondolta, erről maga is értesül majd. Ezért voltam olyan bizalmatlan, amikor megjelent. Nem tudtam hova rakni.

Bartos elmosolyodott.

- Most már tudja? - kérdezte. A válasz könnyű mosoly volt.

- Most persze siet - állapította meg a lány.

- Természetesen.

- Mind ilyenek.

Bartos nem tudta, mire vélje a lány hirtelen változását. Az előbb még szabadulni akart tőle, hogy minél előbb menjen el, most pedig ennek ellenkezőjét kívánja. Mindennek oka Schullernéhez feltételezhető viszonyában keresendő. Talán azért csábította őt a lány, hogy a bizalmába férkőzzön, és megtudja, milyen kapcsolat fűzi Emma nénihez. De ez vajon mit nyom a latban és hol? A két nő között egyetértés vagy ellentét van? Mire megy az a játék, amelynek fokmérője kapcsolata a mérnök idős sógornőjéhez?

- Milyenek vagyunk? - kérdezte.

- Minden férfi sértődős. Maga sem kivétel, így hát felhúzta az orrát. Menjen hát haza, bújjon az ágyába, és mihamarabb aludjon el.

- Egyáltalán nem sietek haza, csak elmegyek, és magára hagyom. Inkább szürcsölök a Casanovában egy száraz martinit, mint itt magával csipcsipcsókát játszadozzak, hogy kinek fáj jobban. Fogadja részvétem, ha a vállalatunk kap majd értesítést a temetésről, találkozunk. Viszontlátásra.

Lent a kapualjban a házfelügyelő matatott a kukáknál.

- Mit szól hozzá, hogy felvágták ennek a kis rüfkének a nyelvét? - kérdezte.

- Kemény dió.

- Kis híján kirúgott. Majd megtudja, mire számíthat nálam, ha ide költözik. Piszok mázlija van, hogy belecseppent az örökségbe.

Bartos cigarettára gyújtott, és a nagydarab férfit is megkínálta.

- Ezek szerint mindent ő örökölt - állapította meg a házfelügyelő.

- Ezek szerint igen.

- Ezt a gyönyörű öröklakást berendezve mindennel. Aztán ott van a nyaraló Csobánkán. Az is teljesen berendezve. Akárhogy is számolom, megvan vagy másfél millió.

Bartosnak most jutott az eszébe a vikendház. Ezt teljesen figyelmen kívül hagyta. Igaz, hogy Máté Lajos csak nyáron járt ki Csobánkára. Ezek szerint a felderítők, konkrétan Beleznay őrnagy sem tudott erről, mert az embereit nem vezette ki Máté nyaralójához. Kíváncsi volt, hogy az elhárítófőnök dossziéjában szerepelt-e a mérnök vikendháza.

- Komoly összeg - mondta hangsúllyal.

A házfelügyelő mélyet bölintott, és cigarettájával felfelé bökött.

- Pont egy ilyennek jut - mondta szemrehányóan. - Várhatja, hogy mikor csengetek be ismét hozzá. A múltkor is pofára estem, úgy látszik, káprázott a szemem, de az is lehet, csak a sör volt mebuggyanva, ami télen elég ritka. Előtte ugyanis felhajtottam két korsóval. Átellenben a sarkon dobtam be, aztán usgyi haza. Hát ahogy jövök át az úttesten, mintha fényt láttam volna az öreg nagyszobájában. Még arra gondoltam, hogy kiment a biztosíték, és most vakoskodik. Gondoltam, keresek egy pár forintot, mert mindenben gáláns volt, és a borra valóért mélyen nyúlt a zsebébe. Vettem magamhoz biztosítékot, és irány az emelet. Hát én bizony nyomhattam a csengőt, senki sem volt odahaza. Az történt, hogy a szemem káprázhatott, mert amint leértem, eszembe jutott a lényeg. Bartos mélyet szívott cigarettájából.

- Mi volt a lényeg? - kérdezte.

- Aznap a mérnök úr elutazott vidékre, így nem is lehetett itthon. Akkor még ki tudta, hogy az életben nem fog többé visszatérni, és egy ilyen rüfke telepszik be a lakásba, mint amilyen most ott fent koslat.

- Milyen volt az a fény, amit látott?

A házfelügyelő a szemét forgatta. Látszott, hogy a gondolkodás fásasztja. Kisvártatva megszólalt:

- Mintha valaki gyertyával bóklászott volna a szobában. Azért hittem, hogy kiment a biztosíték. Azóta figyelem magam, de nem vettem észre, hogy a szemem káprázott volna. Ez valami rendkívüli eset lehetett.

Bartos tudta, hogy a férfinak nem a szeme káprázott. A kérdéses este valóban fényt látott a lakásból kiszüremelni. Valaki kutatott pontosan akkor, amikor a mérnök a Hajdú expresszen éppen útban volt hazafelé. Az iránt sem volt kétsége, hogy a hivatlan látogató, mit kereshetett. A golyóstollat, amelyben a mikrofilm lapult.

Mindez újabb kérdéseket vetett fel.

Elsősorban azt, hogy ki lehetett ez a látogató. Logikusan pergetve az eseményeket, semmi esetre sem

Mátét beszerző ügynök, illetve összekötő. Mivel ez a személy akadálytalanul megkaphatta volna a golyóstollat. Tehát csak egy olyan jöhetett számításba, aki nem tartozik a Máté-féle kémszervezet láncolatába, ellenben tudhat a mérnök megbízatásáról, arról, hogy az anyagot megszerezte, sőt azt is: milyen úton sikerült. Ismeri a golyóstoll titkát.

Bartos ezt a felvetést kénytelen volt elvetni. Ebben az esetben ugyanis ez a harmadik személy az egész megbízást pontosan ismerte, amit képtelenség feltételezni. A Máté Lajost beszerző ügynök és kémszervezet, amely a találmányt meg akarta kaparintani, nem követhet el olyan hibát, amely kiszolgáltatta volna az egész tervet szőröstül-bőröstül egy harmadik érdekeltnek. A házfelügyelő hangja térítette magához.

- Magát is kirúgta? - kérdezte amaz.

Bartos a fejét rázta.

- Inkább azt mondanám, finoman eltanácsolt.

- Persze most kutat, felforgatja az egész lakást. Ezért akart egyedül maradni.

Bartos kidobta a csikket az utcára.

- Mit kereshet? - kérdezte.

- Pénzt, ékszert. Volt ott mit a tejsbe aprítani, csak rá kell nézni az antik bútorokra.

- Az ő dolga.

A házfelügyelő a fejét ingatta.

- Így belesöpenni egy örökségbe - ámuldozott. - Felér egy ötössel a lottón.

Bartos elbúcsúzott, és kilépett az utcára. A szél enyhült és a hideg is csökkent. Az égbolton felszakadoztak a felhők, látni lehetett a csillagokat. Az aszfalt száraz volt. Beült kocsijába, és a közelben levő Casanova bárhoz hajtott. Fáradt volt, de nem álmos. Elhatározta, megnyugtatja az idegeit, ilyenkor a zene mindig jó hatással volt rá. Az egész napos kutatás feszültsége teljesen kiszigerelte minden porcikáját. A bárpulthoz telepedett, és száraz Martinit rendelt jéggel.

A hivatlan látogató azonban nem hagyta nyugton.

Gondolataiban ismét a lehetőségeket kutatta. Tény, hogy a mérnök éppen útban volt vissza, amikor lakásában keresgéltek. A nagy kérdés: vajon megtalálták-e a golyóstollat? Ezt Máté nem vitte magával Debrecenbe. Biztonságosan elhelyezte valami rejtékhelyre. Szem előtt nem hagyhatta. A gondolatokból egy alapos feltevés lehetősége bontakozott ki. Máté útban vissza már halálra volt ítélve. A gyilkosság előre kitervelt és pontosan végrehajtott akció része volt. Az akció másik feladata a golyóstoll megtalálása és megszerzése volt.

Bartost alaposan megzavarta a házfelügyelő észlelése. Ha ez nincs, akkor most első számú gyanúsított Bácskai Klotild, az örökös. Az elhárítófőnök is azon a véleményen volt, hogy aki elsőnek kutat a lakásban, az a golyóstollat keresi. A lány most este lázasan keresgélt, és első útja a festmény mögött rejtőző lemezszekrényhez vezetett. Magatartását elárulta az elmozdult keret. Ráadásul Bácskai Klotild hazudott, még hozzá otromba módon. Azt állította: nem tud a rejtett szekrényről. Nem izgatta a takarékbetétkönyvekben elhelyezett érték, sem a készpénz. Ezekhez hozzá sem nyúlt. Vajon miért? Mert előzőleg már megnézte, és kielégítette kíváncsiságát.

Ezek alapján az első számú gyanúsított nem a lány, hanem az az ismeretlen személy, aki azon az estén, amikor a mérnök Debrecenből visszautazott volna Pestre, illetéktelenül behatolt a lakásba. Bácskai Klotild azonban mégis tud a golyóstollról. Honnan? Mi mást kereshetett volna a kép mögött? Miért hazudott?

Bartos belekortyolt italába, és cigarettára gyújtott. A bárpult tükréből látta, hogy mögötte felbukkan egy hosszú sötét haj zuhatag.

Bácskai Klotild mély sóhajjal huppant rá a bárszékre.

- Tudtam, hogy itt megtalálom - mondta pattogó hangján. Látva a mixer kérdő tekintetét, a fiatalember poharára bökött. - Egy ilyen adagot.

- Miért jött?

A lány tökéletes fogsorát villantotta.

- Tudtam, hogy ez lesz az első kérdése, szép szőke hercegem - mondta.

- Óriás léptekkel halad.

- Hajszolom az élet örömeit.

- Előbb még kis híján kirúgott, akár a házfelügyelőt, most meg szép szőke hercege vagyok.

A lány; kíváncsian körbetekintett, látszott rajta, hogy először van itt.

- Közben volt időm gondolkozni, és rájöttem, maga az igazi, ezért idefutottam - mondta. - Ez nem szégyen talán. Mióta az emancipációt kiharcolták, mi is lehetünk rámenősek, nemcsak maguk, a teremtés koronái. Persze nagyon ritka, amely koronának nevezhető. - Előbb belekortyolt italába, aztán egy hajtásra eltüntette.

Bartos jól megszívta cigarettáját, és a füstöt mintegy véletlenül a lány orra alá fújta. Annak arcán egy izom sem rándult, intett a mixernek a második adagért.

- Még mindig nem mondta meg, hogy minek köszönhetem érkezését - kérdezte.

- Most már sokkal udvariasabb az érdeklődése, mint az előbb volt. Még egy kevés idő, és igazi úriemberként fog viselkedni.

- Gondolja, hogy az vagyok?

A lány félfordulatot tett a bárszéken, és egyik karjával a pultra könyökölt. Telt melle a fiatalember karját érte, a blúz kivágásából féhéren villant ki a bőre. A mixer szeme kocsányon lógott.

- Biztos vagyok benne - mondta.

Csúnyán nézhetett a mixerre, mert az félbehagyta a bámulást, és kelletlenül elhúzódott a közelükből.

- Bízom benne, hogy segíteni fog nekem.

Bartos hosszan bíbelődve elnyomta cigarettáját a hamutartóban, azután megszólalt:

- Hátmosásban tudok segíteni. A lány nem lepődött meg.

- Nagyszerű - mondta. - Ez egy óriási segítség, mi több, a teljes bizalom megnyilvánulása, őszintén megmondom, hogy ilyen nagy segítségre nem számítottam, beértem volna kevesebbel is. De maga az iparos. Ha így látja jónak, ám legyen.

Bartos nem akart semmilyen kapcsolatot kezdeményezni Máté örökösével, míg nem tisztázódik helyzete és esetleges szerepe az ügyben. Nem tudta, mire megy ki a játék. Milyen indokok vezethették a lányt, hogy feladva korábbi magatartását, ilyen hamar ennyire az ellenkezőjére váltson? Elhatározta, mindenképpen leszereli kezdeményezését, persze valahogy oly módon, nehogy végleg elidegenítse. Nem tudhatta, mire lesz jó a későbbiekben, ha a kapcsolat nem szakad meg köztük.

- Mikor kezd fürösztetni? - kérdezte a lány, mintha ez lenne a legtermészetesebb. - Ma éjszaka is lehetne, így mihamarabb belejönne. Nos?

- Ha őszintén elmondja, miért jött utánam, és mit akar tőlem. ;

Bácskai Klotild belekortyolt italába, aztán letette poharát. A szeme nedvesen csillogott, szája szegletében mosoly bujkált. A hangja nyugodt volt, amikor megszólalt:

- Egy golyóstollat akarok megtalálni. Ezüstszínű, fekete pont van nyomógombja tetején. Ebben kérném a segítségét, mert a rejtélyek megoldásához nem értek, és egyedül semmire sem jutok. Azért voltam undok magával, mert feltételeztem, hogy jó viszonyban van Emma nénivel is. Az öregasszony gyűlöl engem, én pedig ki nem állhatom.

Bartos nem emlékezett, hogy mi volt az, amelyen utoljára meglepődött. Most azonban még a szája is

tátva maradt és hihetetlen tekintettel nézett a lányra.

- Ígérem, nem leszek szerelmes magába - folytatta amaz -, így nem kell attól tartania, hogy netán a nyakán maradok. Mindenesetre hátmosás közben fecsegő leszek, és mindent elmondok cserébe a segítségéért. De Schullernének semmit sem szabad sejtenie. Ígérje meg, hogy nem szól neki.

Bartos olyan pillanatba került, hogy mindent megígért volna. Azt sejtette, hogy nem várt szerencse pottyant az ölébe, csak abban volt bizonytalan: kinek a szerencséje lesz ez!

## 10

Lemke fogcsikorgatva hallgatta Szabót, amikor az beszámolt a Gellérthegyen történekről.

A rakparton sétáltak, olykor megálltak, és a Duna piszkos szürke vizét bámulták, amelynek szintjét a levonuló árhullám alaposan megemelte. Messziről békésen beszélgetőknek tetszettek, akik késő délutáni sétájukat végezték. Senki sem zavarta őket, a közelükben még csak járókelő sem bukkant fel.

A testes német arca piros volt az indulattól.

- Mit mondtam magának még idejében - szúrte foga között a szavakat. - Senkit ne keressen meg a régi ismerősök közül, főként a nőket kerülje. A nőket! Erre maga mit tesz? Fittyet hány az utasításra, és megkeresi a volt menyasszonyát. Miért éppen őt?

- Eső után köpönyeg. Most már bánhatom.

Lemke megállt, és átnézett a pesti oldalra. Az alsó rakparton egy kamion vesztegelt, a két sofőr kereket cserélt.

- Ki volt ez a manusz? - kérdezte.

Szabó cigarettára gyújtott, és mohón megszívta.

- Nem tudom - mondta. - Nem mutatkozott be, így aztán semmit sem tudok róla. Érdekes lenne?

- Nem érdekes. Honnan szerzett ötven darab ezrest?

- Csupán ezer forint volt.

- Hogyhogy?

Szabó kilökte magából a füstöt.

- Két darab ötszáz - mondta. - Ennyi volt a pénz, egy vassal sem több. Úgy vágtam össze a köteget papírból, aztán alulra és felülre egy-egy ötszázast tettem.

- Még szerencse, hogy nem számolta meg.

- Nem lett volna rá ideje.

Lemke megigazította a kabátját, aztán indultak tovább. A német nem győzött káromkodni, amiért Szabó nem nyomban tájékoztatta a történekről. Természetesen még akkor, amikor az ismeretlen megszarolta.

- Egy nap állt a rendelkezésére, mégsem, értesített - méltatlankodott.

Szabó gyors egymásutánban megszívta cigarettáját, aztán a csikket a vízbe dobta.

- Mondtam már, Herr Lemke, hogy kerestem magát reggel is, délben is, de nem kapcsolták, mivel nem találták - hadarta egy szuszra.

- A délután, meg az este? A rendelkezésére állt. Addig hív, míg nem kapcsolnak és kész.

- Mennyivel lennénk okosabbak, ha megtalálom magát?

- Talán valamit kiokoskodhattunk volna.

Szabó dühösen legyintett.

- Talán fizetett volna? - kérdezte.

- Azt már nem.

- Hát akkor?

Lemke felfújta kerek arcát.

- Mindenesetre bőven lett volna idő kitervelni hathatós ellenintézkedést, ami kockázatmentes - mondta.

- Lehet - vélekedett beletörődve Szabó.

A tehetetlenség még jobban feldühítette a testes németet.

- Most bezzeg fogja a fejét, és betojt, hogy mi lesz - nyomta meg a szavakat. - Mindent elkapkodott. Semmi körültekintés, semmi óvintézkedés. Előrántja a kést, és gyűrünk bele a vakvilágba.

Szabó tehetetlenül ingatta fejét. Arra nem számított, hogy még azon éjjel felfedezik az ismeretlen férfi holttestét a hegyoldalban. Azt hitte, beletelik egy-két nap, míg valaki arra jár. Az pedig szinte pánikba ejtette, amikor megtudta, hogy szemtanúi is voltak tettének. Egy fiatal pár, aki valamelyik személygépkocsiban csókolódzott.

Volt menyasszonya hozta a hírt hajnalban. Az eset a Citadella személyzetének is tudomására jutott. A helyszínen tevékenykedő nyomozók jól számítottak, amikor betértek az étterembe, és szimatolni kezdtek az áldozat személyleírása alapján. - Több pincér elmondta, hogy előző este a magas férfi együtt volt egy szakállal. Kolléganőjük, Vali asztalánál ültek. Sőt az is a nyomozók tudomására jutott, hogy Vali előzően hosszú ideig tárgyalt ezzel a magas férfival. A tanulófiú és az egyik szakács még azt is elmondta, hogy a kérdéses este ott ült Vali egyik asztalánál, és olyan gyorsan távozott, még a fél üveg bort is visszahagyta. Nem csoda hát, hogy a nyomozók máris keresnek egy szakállas férfit, és Valit már két esetben is alaposan kifaggatták.

Szabó tudta, hogy minden Valin múlik, aki tisztában van azzal, mi is történt. Ismerte volt menyasszonyát, tudta, van ereje és kitartása, ha akar, a végsőkéig fog hallgatni és fedezi őt. Erre azonban nem volt kellő biztosíték. Mi lesz, ha beszélni fog? Talán rákényszerül a vallomásra, hiába nem akar beszélni. Lehet, a szomszédok közül valaki észrevette, hogy Valinál tartózkodott, hiszen alig lakott a bérelt szobájában. Ehhez elég, hogy a nyomozók körbeszimatolják Valit, és máris kényszerhelyzetbe kerül. Valamit mondania kell, hogy ki volt az a szakállas férfi, aki megfordult nála.

Szabó átkozta azt a pillanatot, amikor szakállt növesztett. Most már nem vághatta le, hiszen így szerepelt útlevelében is. Lemke hangja felrázta a gondolataiból.

- Mit saccol, hallgatni fog a nő? - tudakolta a testes német.

- Tűzbe teszem érte a kezem.

Lemke lapos pillantást vetett, aztán pergő nyelvvél megszólalt:

- Csak pár napról lenne szó, aztán befejeztük a munkát. Ugyanis, ha maga bukik, hozzám is eljutnak. Azt hiszem, ezzel egyetért. Nem bízhatunk meg a nőben. Egy nő kiszámíthatatlan és szeszélyes. Magának még esküszik, közben már fecseg, és feladja.

- Mondom, hogy tűzbe teszem érte a kezem.

- Maga igen, de én nem.

Szabó gyorsan cigarettára gyújtott.

- Mit akar ezzel mondani? - kérdezte.

Lemke nem válaszolt azonnal. Megállt, és átnézett a túlsó partra. A két sofőr már kicserélte a kamion kerekét, és éppen bemásztak a vezetőfülkébe. Máris füst csapódott ki az égnék álló kipufogócsőből, és a

kocsi megindult.

- Egyikünknek el kell tűnnie - jegyezte meg a testes német. - Meg kell a szálat szakítani, nehogy ezek végiggombolyíthassák. Maga lesz az, aki köddé válik. Holnap délután valamilyen géppel elrepül.

Szabó vadul megszívta cigarettáját.

- Biztos egy csomó gép indul, és kapok jegyet - mondta. - Így lesz helyes. Vali is tehermentesítve lesz a felelősség súlya alól.

- Nem kell tőle tartanunk. Beszélhet magáról az illetékeseknek, legfeljebb megállapítják az iratokból, hogy valóban beutazott és itt volt, aztán elrepült.

- Jó lesz, ha elmegyek, mert a veszély elsősorban rám leselkedik. Ha túl vagyok árkon bokron, gyanúsíthatnak Máté ügyével is, nem mennek semmire sem velem.

Lemke elfordult a túlsó parttól, és ismét megindult. Szabó követte.

- Gondolja, Máté esetében is magára tippelnek majd? - kérdezte.

- Ha a pasasunknak hiszek, és miért ne hittem volna, őt is megbolygatták. Valahogy rátaláltak, faggatták. Most, hogy hazavágtam, a pasas útját próbálják megállapítani. A szakállról nem lesz nehéz következtetniük, hogy a két eset szorosan összefügg egymással.

- Talán - vélekedett a német. Szabó a fejét rázta.

- Nem talán - mondta. - Biztos vagyok benne, hogy rá jönnek. Mit mond az ügynöke? - kérdezte Szabó.  
- Miért nem adja már át az anyagot? Akkor pucolhatnánk.

- Napok kérdése az egész. Meg kell várni, amíg elcsitulnak kissé a dolgok. Én a találmány nélkül nem mehetek vissza. Mindenemet erre tettem, és meg kell szereznem.

Szabó elővett egy cigarettát, és rágyújtott a csikkről. Nagyon restellte, hogy szinte balek módjára járt el, és hagyta magát becserkészni az ismeretlen zsarolótól. Mintha saját akaratából dugta volna a fejét a hurokba. Nem hitte, hogy a hátrahagyott nyomból a zsaroló rátalál. Megleste, hogy a Citadellánál felvette Valit. Az asszony kocsiját használta. Hiába rázta le útközben, másnap a Citadellánál megtudta, ki volt útítársnője, kié a Skoda, aztán előállt a farbával Valinak. Hát persze, hogy ezek után személyesen beszélt vele.

- Nincs márkám a repülőjegyre - közölte a némettel.

- Majd én elintézem, és reggel megveszem.

Szabó bólintott. Vonattal utazott Budapestre, míg társa kocsiával jött, egy kopott BMW-vel. Eredetileg úgy volt, hogy mindketten kocsiával utaznak vissza.

- Hol találkozunk? - kérdezte. Lemke lehajtott fejjel lépkedett.

- Amondó vagyok, hogy már ma éjjel se aludjon abban az IBUS-szobában - javasolta.

- Keressek más helyet, vagy menjek szállodába?

- Szállodába semmi esetre sem. Most már minden óra számít. Lehet, hogy a nő beszélt, és már a maga nyomát kutatják.

Szabó felcsattant:

- Értse meg, hogy Valiban bízhatok. Abból egy szót sem szednek ki.

- Ha sarokba szorítják, valamit mondania kell.

- Nem fogják tudni sarokba szorítani. Kapcsolatunkra semmi konkrét bizonyíték nincs. Ugyan mivel szoríthatnák sarokba? Semmivel.

- Ezt így előre nem lehet tudni. Mindenesetre számoljunk a legrosszabbal, és minden jó, ha mégsem következik be.



Szabó hallgatott. Belevillant, hogy nagyon is találhatnak adatot kapcsolatukra. Elég Vali lakhelyén érdeklődniük, ha a szomszédok közül netán látta volna valaki, a sarokba szoríthatják volt menyasszonyát. Valinak pedig mondania kell valamit.

- Éppenséggel eltölthetem az éjszakát máshol is - jegyezte meg.

Lemke felrezzent gondolataiból.

- Hol tölthetné el? - kérdezte.

- Valamelyik bárban, amely nyitva van reggelig, azután bevetem magam egy gőzfürdőbe, ahol alszom néhány órát. Többre nincs is szükségem.

A német kerek arca elárulta, hogy az ötlet nem nyerte el tetszését.

- Nincs ebben semmi különös - állapította meg Szabó. - Kár bújócskázni. Ugyanis, ha tudnának rólam, akkor már mindegy, hol töltöm az éjszakát, legfeljebb a repülőtérrel kapcsolnak le vagy a határnál, mielőtt átjutnék a sorompó túlsó oldalára. Ha meg nem tudnak rólam, akkor nyugodtan aludhatok bárhol, bejelentkezhetek, de maradhatok az IBUSZ-lakásban is. Nem értem, miért most ez a sok variáció a maga részéről?

- Az elővigyázatosság sohase árt.

- Nem azt mondtam, hogy...

Lemke egy kézmozdulatával félbeszakította.

- Ne oktatgasson - mordult fel. - Mindent magának köszönhet. Ha betartotta volna az utasítást, most nem lenne tele a nadrágja. Mit gondolt, mi célt szolgált, hogy ne vegyen fel kapcsolatokat ittléte alatt régi ismerősökkel, ne találkozzon nőekkel? A biztonságát szolgált. A maga biztonságát az enyémmel együtt. És erre mit tett? Lecsinált minden óvintézkedést, és ficánkolni kezdett. Íme, itt vannak a következmények. Most aztán bújjunk ki belőle!

- Egyelőre csak én lehetek szarban. Magáról semmit sem tudnak.

Lemke égne emelte arcát, és fogát csikorgatta.

- Herr Szabó, maga ráadásul hülye is, vagy csak nem akar megérteni - tagolta a szavakat. A tekintete visszatért. - Nyilvánvaló, hogy maga után én következem. Amint elkapták, becserkésznek engem is.

- Egyelőre szó sincs ilyesmiről. Bennem bízhat, ha meleg lenne a helyzet. Még sohasem köptem.

Lemke erőltetve felnevetett.

- Bízni! - mondta. - Ezek után magában bízni? Kétszer tökön rúgják és azt is elmeséli, amit még az apja követett el.

Szabó a földhöz vágta a csikket.

- Ha ilyen bizalmatlan, miért engem választott ki? - kérdezte ingerülten. A testes német kezdett az idegeire menni. Torkig volt hibájának a felhánytorgatásával. Belátta, a helyzetükön nem javít, ha hajbakapnak. - Most már kár siránkozni, eső után köpönyeg. Inkább arra koncentrálna, hogy mihamarabb megkapja az anyagot. Mogyorózza meg az ügynökét, hogy serénykedjen, és feleslegesen ne óvatoskodjon.

Lemke legyintett.

- Közel van a tűzhöz, várnia kell - mormogta.

- Mi a francért vár?

- Soha sem lehet tudni, hogy az illetékesek mit szagoltak meg, mert gyanút fogtak. A zsarolója is ezt hangoztatta.

Szabót elutazásának az ideje izgatta.

- Nekem is volna miért szemrehányást tennem - jegyezte meg.

- Ugyan micsoda?

- Hogy még mindig itt kell lennem. Felfogadott, hogy a mérnököt indítsam útnak a másvilágra. Kész! Ennyi volt az egész. Sem több, sem kevesebb. Miután ezt megtettem, visszatartott. Hogy miért, azt nem tudom, de nem értem, mi indokolta.

Lemke megállt, nyújtózott egyet. Mindketten visszafordultak.

- Azért tartottam vissza, hátha szükségem lesz még magára - magyarázta a német. - Persze nem ingyen és hosszú felemeltapidíjjal honorálom.

- Úgy gondolja...

- Most már nem gondolom sehogy - szakította félbe Lemke. - Herr Szabó, magának holnap mindenképpen el kell hagynia az országot. Feleslegesen kockáztatnánk, ha itt maradna egy nappal is tovább.

- Akkor ma éjjel mit csináljak, hol aludjak?

Lemke megtorpant, és ujjával megmasszírozta az állát. Aztán megnézte karóráját. Mégkora délután volt.

- Látta már azt a benzinkutat itt a szállodánál? - kérdezte.

Szabó bólintott.

- Még sötétedés előtt legyen itt - folytatta Lemke. - Mondjuk pontban négykor. Van egy nagyon jó ismerősöm, ellátogatunk hozzá. Ha úgy alakul, ott nála megalhat. Az útlevele itt van?

- Természetesen.

- Ne menjen vissza a lakására. Milyen holmija van ott?

- Csupán a legszükségesebbek. Fogkefe, váltás fehérnemű, törülközők.

Lemke legyintett.

- Tehát semmi értékes - állapította meg.

- Hagyjam ott őket?

- Igen. Lehet, hogy ott várnak magára. Előbb meg akarják hallgatni és még nem adtak ki semmiféle körözést.

- Akkor nem megyek vissza. A benzinkútnál várom négykor.

Még lent a rakparton elváltak. Lemke hosszan nézett távolodó társa után, aztán visszasietett a szállodába. Magához vette a kocsit indítókulcsát. A BMW a közeli mellékutcában állt. Több helyen folyt itt építkezés, emiatt alig lehetett közlekedni.

Lemke tudta, mire lesz szüksége. Már napokkal előbb felfigyelt két rövid vasdarabra, amelyek a járdaszélen heverték. Formájukat tekintve gerendavégek lehettek, úgy szabták le vágópisztollyal. Előző nap kis híján rájuk hajtott, amikor a járda mellé kormányozta kocsiját.

A vasdarabokat ott találta a BMW mellett.

Lemke körbenézett. Az építkezésen már nem dolgoztak, egy járókelő sem volt a közelben. Felnyitotta a csomagtartót, és a két súlyos vasat villámgyorsan behelyezte. Elégedett pillantást vetett a hóláncokra, aztán becsapta a csomagtartó fedelét, és visszament a szállodába.

Lemkének gondja volt másra is. A főportással közölte, hogy kora estére vendégeket vár, addig is lepihen a szobájában. Amint azok megérkeznek és keresik, azonnal csengessen fel. Amaz precízen feljegyezte a kívánságot, és jó pihenést kívánt. Persze esze ágában sem volt felmenni a szobájába, kivárta azt az időpontot, míg a főportás elfoglalt lesz, aztán kisurrant a hallból az eszpresszóba. Ott töltötte az időt. Pontban négy órákor kocsiján a benzinkúthoz hajtott, és felvette társát.

- Remélem, nem ment el a holmijáért - mondta. Szabó cigarettára gyújtott előbb.

- Azt mondta, ne menjek, hát nem mentem - közölte. - Elvégre maga a főnök.

Lemke gyors tempóban hajtott kifelé a városból. Nem volt kedve beszélgetni. Szabó nem szólt, töppedten ült és kibámult az üvegen. Csak arra volt gondja, hogy egyre-másra gyújtsa meg cigarettáit és füstölje el.

Már a balatoni autópályán jártak, amikor Szabó megszólalt:

- Vidékre megyünk?

- Oda.

- Ezt nem mondta. Hol lakik a barátja?

- Agárdon a tó partján. Nincs messze.

- Marhaság egy éjszakáért lejönni.

Lemke nem válaszolt a megjegyzésre.

- Figyelmeztessen, ha Agádra érünk - mondta. - Nem illik üres kézzel beállítani. Legalább egy üveg konyakot, pezsgőt veszünk valahol. Remélem, találunk üzletet.

- A kocsmában mindig kapunk.

- Nagyszerű.

Szabó, amennyire a heveder engedte, oldalt fordult, és könyökével megtámaszkodott az ülés támláján.

- Megkérdezhetem, hogy ki ez a barát? - kérdezte.

- Majd megismeri.

- Megbízható?

Lemke dühös oldalpillantást vetett.

- Azt hiszi, majd az orrára kötöm, hogy igazából mi járatban is vagyunk? Aztán elmondom, miért hagyom magát náluk, és lefestem ittlétem indokát?

- Ezt azért nem tételezem fel.

- Na látja, akkor ne feszegetse a megbízhatóságot. A lényeg: az illető nem mondja be a rádióba, hogy nála jártunk, és maga ott töltött egy éjszakát. De az is lehet, hogy nem egyedül tölti el az éjjelt.

- Hogyan?

Lemke felkapcsolta a reflektort, mert már sötétedett.

- Több, mint valószínű, én is ott maradok - mondta. - Így nem kell reggel visszajönnöm magáért.

Szabó válasz nélkül hagyta a német szavait. Szeretett volna már egy nappal idősebb lenni. Ott fent, a magasból nézni a gép kerek ablakán át a tornyosuló felhőket, tudni azt, hogy vége küldetésének, és immár biztonságban érzi magát. Nem tudta, hogy társa pánikja ragadt rá, vagy a lebukástól való félelme hatalmasodott el rajta, de már nem bízott volt menyasszonya hallgatásában. Tudta, hogy minderre választ csak holnap kap, ott kint a repülőtéren. Akkor dől el, hogy Vali hallgatott-e vagy sem.

Lemke lekanyarodott az autópályáról. Az út összeszűkült, forgalom már alig volt. Tábla jelezte, hogy Agárdnak tartanak. A testes német óvatos lett, csökkentette a sebességet.

Szabó cigarettára gyújtott, és megpróbálta gondolatait rendezni. Átkozta magát, amiért vaskos hiba csúszott a számításába. Az egyik a vonaton, amikor alvást színlelve megtévesztette a magas férfit. A másik, hogy hebehurgyán cselekedett a gellérthegyi parkolóban. Előbb alaposan szét kellett volna néznie, aztán cselekedni. Akár egy dilettáns kezdő, egy zöldfülű, úgy viselkedett.

Szabó elgondolkozva bámult maga elé, szinte észre sem vette, hogy a BMW félrehúzódott egy parkolóba és megállt. Arra ocsúdott fel, hogy kigyulladt a kocsiiban egy pillanatra a belső világítás. A testes német

kikászálódott az ülésről, és becsapta az ajtót.

Szabó a sötétben semmit sem látott, csak Lemke körvonalait vette ki, amint a kocsit körül matat. Kinyitotta az ajtót, és kiszólt:

- Mi történt?

- Defekt.

Szabó kiszállt, az orrát vízszag csapta meg. Közel lehetünk a tóhoz - gondolta, és társa felé fordult, aki a hátsó keréknél guggolt.

- Segítek - mondta és lépett volna előre.

Piciny, tűzpiros láng villant szisszenő zaj kíséretében.

Szabó megtorpant, mintha láthatatlan falnak ütközött volna. Látta a lángot, hallotta a hangot. Tudatáig még elért, hogy mi történt, és ezzel vége mindennek. A szeme a csodálkozástól kerekre tágult. Nem a halál közelségének ténye döbentette meg, hanem a puhánynak ismert német bátorsága. Érezte a forróságot a mellében és a zsibbadást tagjaiban. Még ment volna előre abban a tömör sötétségben, amely körülfogta, amikor még egy ütés érte. Már nem látta a tűzpiros lángot, nem hallotta a hangtompító fegyver jellegzetes szisszenő zaját. Üres zsákként omlott le.

Lemke villámgyorsan cselekedett. Megragadta a tetemet, és a sötétben a vízpartra vonszolta. Pár méterre a parttól a nád között üres horgászállás volt. Két korhadt deszka vezetett hozzá. Visszajött a kocsához, és a csomagtartóból kiemelte a két vasdarabot a hóláncokkal. Gyorsan és nesztelenül végezte munkáját. A vasakat a holttestre helyezte, és a láncokkal többször áttekerte. Pillanatok múlva vízbe gurította a horgászállásról. Szabó porhüvelyre halk csobbanással merült el.

- Guten abend, mein kamerád - mormogta a testes német, és visszasietett kocsijához.

Percek múlva már útban volt vissza Budapestre az autópályán. Egyetlen reménye az volt, hogy Szabó holttestével a titkuk is a Velencei-tó mélyére szállt. Még gondolni sem mert arra, hogy társa netán fecsegett róla pincérmő ismerősének.

## 11

Fent a Szabadság-hegyen találkoztak szokott helyükön a Normafa melletti parkolóban. Az elhárítótiszt elsőnek érkezett. Leállította kocsiját, kiszállt, és rágyújtott. Egyedül volt a parkolóban. Még félig sem szívta el cigarettáját, amikor befutott az ezredes, fekete Mercedesén.

Kora délelőtt volt. A hűvös szeles idő már napok óta tartott, mintha a lagymatag télnek nem akart volna vége szakadni.

Bana Dénes nem szállt ki, egy kézmozdulattal kocsijába parancsolta beosztottját. Az arca gyűrött volt, szeme alatt sötét árok húzódott, mintha az egész éjszakát talpon töltötte volna. Pedig csak éjfélkor riasztották, amikor az ügyelet értesítette a rendkívüli eseményről.

- Ezredes elvtárs, jelentkezem - mondta a fiatalember és lehuppant az ülésre.

- Üdvözlöm, Hód. Kezet ráztak.

- Valami baj történt? - érdeklődött a fiatalember.

- Miből veszi, hogy baj történt?

- Elég ezredes elvtársra néznem. Bana legyintett.

- Ugyan mi baj történt volna? - kérdezte. A hangja gúnyosan csengett. - A minap voltam orvosi felülvizsgálaton, és egészségesnek találtak, mármint a koromhoz képest jó bőrben vagyok. Ezenkívül a nyugdíjig még három évem van, ezt már fél lábbal is kibírom. Ügyebár alacsonyabb beosztásba nem

helyezhetnek még akkor sem, ha agyam megköt, akár a portland-cement. A lányom befejezte egyetemi tanulmányait, és kenyérkereső lesz. Ezek után mit minősíthetnék bajnak? Semmit!

Az elhárítótiszt ismerte főnökét. Tudta, hogy egy kitörni készülő vihar veti előre árnyékát.

- Még jó, hogy reggel felhívott az irodámban, Hód - folytatta emelt hangon az ezredes. - Máskülönbem nyomozhattam volna maga után. Mi a fészkes fenét csinált egész éjszaka és kora reggel, hogy nem volt otthon? Hiába hívtam. Majd kapcsolja be az üzenetközvetítőjét, ha hazaér, hallani fogja hányszor próbálkoztam. Hol volt és mit csinált?

A fiatalember kerek perec megmondta, mivel telt az éjszakája.

Bana megmerevedett, mintha nyakon ütötték volna. Sebtében rágyújtott, aztán kifakadt:

- Nem mondom, szépen vagyunk. Mi dolgozunk, maga meg etyepetyézik. Ezt nevezem munkamegosztásnak. Ki az a boldogtalan, aki még hisz magának, pocskolja az idejét és az energiáját?

- Máté unokahúga.

Mintha bomba robbant volna. Az elhárítófőnök arca megnyúlt, a szeme kikerekedett.

- Kicsoda? - kérdezte.

- Most már az örökös, egyedüli örökös.

- Ne vicceljen. Nem is tudtuk, hogy van unokahúga. Erről a sórgornőről tudtunk, Sumekné vagy kicsoda.

- Schullerné, vagyis az Emma néni.

Bana néhányszor megszívta cigarettáját. A füstöt úgy lökte ki magából, akár a mozdony hirtelen fékezésnél.

- Hogy került össze vele? - érdeklődött.

- Éppen lázasan kutatta át a falba épített rejtékhelyet. Bana felélénkült.

- Ez az - csattant fel. - Tehát elsőnek ő kutatott. Akkor a mi emberünk.

A fiatalember lassan ingatta fejét, és ez elvette az ezredes kedvét a további találgatásoktól.

- Talán nem így van? - folytatta Bana. - A következtetésünk helytálló volt. Aki elsőnek kutat, keres, főként a rejtékhelyen, az a gyanús elsődlegesen. Mi másért lenne az igyekezet, ha nem a golyóstollért?

- Kizárhatjuk a lányt, habár tud a golyóstollról.

- Na tessék, még tud is róla. Akkor miért zárjuk ki? Végre van egy személyünk, aki ismeri a golyóstoll titkát. Ráadásul, aki a titok tudója, egyben a mi emberünk. Erre kijelenti, hogy kizárhatjuk.

- Mert nem tudja a golyóstoll titkát. Nem is sejti, mit rejt a toll.

Bana érthetetlenül nézett, aztán türelmetlenül felcsattant;

- Hód, lekötelezne, ha összefüggően beszámolna erről a maga különös pásztorórájáról, és alaposan megindokolná álláspontját.

Az elhárítótiszt részletesen elmondta a lánnyal folytatott beszélgetését.

Bácskai Klotild már régebben tudta, hogy Máté Lajos végrendeletben örökösének nevezte ki. Szoros kapcsolatot nem tartottak, de a mérnök szerette kiskora óta, és gyakran anyagilag is segítette. A lány korán elvesztette szüleit, és árván nőtt fel. Laboránsként dolgozott, és albérletben lakott, bár Máté többször felajánlotta, hogy költözzön hozzá, mert a nagy lakásban kényelmesen elférnének. A lány viszonya akkor romlott meg a mérnök sógornőjével, Schullernéval, amikor az értesült a végrendeletről. Bácskai Klotild legalábbis ennek tulajdonította az elhidegülésüket.

Máté hetekkel előbb értesítette a lányt, hogy a végrendelettel megbízott ügyvédjéhez egy újabb levelet mellékelte lezárva, amely csak akkor bontható fel, ha netán baja történne. A balesetet követően az ügyvéd

azonnal értesítette a lányt, és ismertette a végrendeletet, valamint átadta a lezárt levelet. Ebben a mérnök tudatta Bácskai Klotilddal, hogy a lakásban a legbiztosabb helyen talál egy ezüstszerű golyóstollat, melynek a nyomógombján egy fekete pont van. Arra kérte, ezt a tollat a legsürgősebben semmisítse meg, dobja a Dunába vagy tűzbe.

Óvta attól, hogy bárkinek is említést tegyen erről, még sógornójének sem.

A lány azonban nem ismerte a lakás legbiztosabb helyét, a festmény mögötti falba épített szekrényt. Talán Máté hitte azt, hogy a lány tud erről. Bácskai Klotild mindenesetre felkereste Schullernét. A golyóstollról nem tett említést, csak érdeklődött, mi lehet az a biztos hely a lakásban. A sógornó tudott a rejtett lemezszekrényről, és elmondta a lánynak, hol találja azt. Bácskai Klotild most már tudta, miért lapult az a kis kulcs a levél mellett a borítékban. A titok birtokában aztán este elment Máté lakásába, és kinyitotta a kép mögött levő szekrényt. Ott azonban semmiféle golyóstollat nem talált.

Bartos ezt követően lepte meg.

Bana Dénes bekapcsolta a kocsii szellőzőberendezését, hogy a cigarettafüstöt eltávolítsa.

- Ha nem találta ott, akkor ki vihette el? - kérdezte. A fiatalember megvonta vállát.

- Ez a nagy talány - mondta. - Ahhoz kétség nem fér, hogy a lányt csak az előzhette meg, aki tudta, mit rejt a falba épített szekrény. Legalábbis sejtette, hogy mit találhat ott.

- Erről a rejtett szekrényről, bármilyen naiv is biztonság szempontjából, csak olyan személy tudhatott, aki szoros kapcsolatban állt a mérnökkel.

A fiatalember a fejét rázta.

- Ehhez nem kellett valami szoros kapcsolat Mátéval - vélekedett. - Ahogyan nekem is volt módom erről tudomást szerezni, úgy másoknak is. Máté nem csinált titkot a kép mögött rejtő szekrényről. Elöttem is belenyúlt, sőt tőle láttam, ha éppen nem volt a kezében a kulcs, hogyan nyitotta ki. Csak megzavarna minket, ha ennek alapján kutatnánk baráti, ismeretségi körében. Meggyőződés, hogy a mérnök sejtette, veszélybe került. Ezt alátámasztja a végrendelethez csatolt levél, amelyben a rejtett szekrény kulcsát és kívánságát közölte örökösével. Sejtette, hogy a golyóstoll, amely a fontos találmányt mikrofilmen őrzi, veszélyt rejt másokra is, konkrétan Bácskai Klotildra. Az az álláspontom, hogy a lány vétlen az egész ügyben, felesleges lenne vele foglalkoznunk. Ellenben itt van Schullerné, az Emma néni. Vajon mit tudott a szekrény tartalmáról? Aztán itt van Máté levele, amelyben óva intette a lányt, hogy Emma néninek még csak említést is tegyen a levélben foglalt kéréséről, a golyóstoll megsemmisítéséről. Ezt mi indokolhatta? Remélem, sor kerül ennek kiderítésére is, ha ennek az ügynek a végére pont kerül.

Bana elgondolkozva nézett maga elé. Kénytelen volt egyetérteni beosztottjával a meglepő fordulat értékelésében. Az események különböző időpontjai azonban fejtörést okoztak. Máté Lajos ugyanis nem Debrecenbe történő elutazása előtt juttatta el a kívánságát tartalmazó borítékot ügyvédjéhez, hanem ezt megelőzően jóval két héttel előbb. Tehát ebből következően a mérnök már számolt a reál eséllyel. Ezért gondoskodott arról, ha valami baja történne, a golyóstollat Bácskai Klotild semmisítse meg.

- Valahol itt van a kutya eltemetve - bizonygatta beosztottjának. - Vegyük sorjába a dolgokat. Máté megszerzi a találmányt. Vitán felül áll, hogy ezt megbízói minél előbb szeretnék már a markukban érezni. Erre mi történik? Semmi! Csak a nagy csend. A mérnököt állandóan figyeljük, senkivel sem találkozik, aki számításba jöhetne. A megszerzett találmány ott lapul a mikrofényképezőgépet rejtő golyóstollban, és senki sem mozdul. De aztán hirtelen felgyorsulnak az események. Máté egy kitervelt és jól megszervezett gyilkosság áldozata lesz, a golyóstoll eltűnik a mérnök lakásából. Méghozzá nem is egyszerű helyről, hanem egy rejtett szekrényből. És most itt állunk megfűródve. A golyóstollat nyilvánvalóan az ügynök, illetve a mérnök megbízója megszerezte, a nyomát pedig bottal üthetjük. Mert akkor lennének erőnyerők ebben a fordulóban, ha sejténénk, ki ez a személy. Figyelhetnénk, hogy vajon mit csinál, mit tesz és kikkel találkozik, akiknek átadhatja a mérnök által megszerzett találmányt. Van ilyen célpontunk?

A fiatalember kis ideig hallgatott, aztán megszólalt:

- Egyelőre nincs.

- Na látja.

- Két elképzelés motoszkál bennem ezzel kapcsolatban, és állítom...

Bana egy kézmozdulatával félbeszakította az elhárítótisztet.

- Hód, hagyja az elképzeléseit - mondta. - Legalább ne bosszantson velük. A maga zsákutcájából nincs kiút, és bármennyire is bonyolódnak az események, a lényeges kérdésben, hogy ki az összekötő, aki most megszerezte a golyóstollat, egy tapodtat sem jutottunk előrébb.

A fiatalember cigarettára gyújtott.

- Azért akad remény, hogy kikerüljünk a zsákutcából - jegyezte meg.

- Tényeket és konkrétumokat kérek.

- Meglesz.

Bana követte beosztottja példáját, és a füstöt hosszan maga elé fújta.

- Nem is érdeklí, mi történt az elmúlt éjjel? - kérdezte.

- Ha eljön az ideje, ezredes elvtárs amúgy is kirukkol.

- A maga felfedezettjét az elmúlt éjjel átküldték az örök vadászmezőkre.

A fiatalember felkapta a fejét.

- Bagi Bélát? - kérdezte.

- Méghozzá elég csúnyán meglékeltek.

- Hol történt?

Az elhárítófőnök pontosan beszámolt a rendőri jelentés és a tanúk elmondása alapján. Mivel a volt bűnözőt az elhárítás érdeklődési körébe vonta, a nyilvántartóban ennek nyoma maradt. Mikor a rendőri bizottság azonosította a holttestet, majd priuszát is megkérte, az eseményről értesítették a Belügyminisztériumot.

- Tehát a tanúk látták a gyilkost - jegyezte meg később a fiatalember. - Ezek szerint személyleírás is készült. Gondolom, használható.

Bana Dénes letekerte az ablakot, mert párásodtak az üvegek.

- Van egy rossz hír és egy jó.

- Előbb a jó hírt. Ha lehetne.

Bana egy pillanatra meglepődött.

- Maga mindent fordítva csinál, Hód? - kérdezte. - Azt hittem, elsőnek a rosszra lesz kíváncsi.

- A rosszal nem megyünk semmire.

- Nos, a jó hír, hogy a tettes szakállas volt.

A fiatalember ökölbe szorított kezével a tenyerébe csapott.

- Ezek társak voltak - kiáltott fel meglepetten. - Bagi és a szakállas. - A homlokára csapott, és a fejét csóválta. - Most már értem, miért viselkedett olyan furcsán velem szemben amikor faggatóztam.

Bana figyelmeztetően emelte magasba ujját.

- Mindenesetre óvakodjunk attól, hogy ezt az egy lehetőséget vegyük kiindulónak, és csak erre alapozzunk - mondta. - Nem egyetlen szakállas szaladgál ebben a városban. Minden valószínűség szerint magának van igaza. Magam is erre gondoltam, amikor meghallottam ezt a biztos tényt. De csak az egyik tanú látta.

- Ezredes elvtárs kettőt említett.

- Úgy van. Egy szerelmes pár volt. A lány határozottan állította, hogy az ismeretlen, aki leszúrta Bagit, szakállt viselt. A fiú semmit sem látott, mert közben mással volt elfoglalva.

- Mi a rossz hír? Ha már a híreknél tartunk.

- A szakállasról semmi egyebet nem tudunk, úgyhogy személyleírás nincs, csak ismertetőjel. Viszont, ha levágja a szakállát, ez a csekély nyom is odavész. Tehát kicsattanó jókedvre nincs sok alapunk.

- Most az illetékes szakcsoport foglalkozik az ügygel?

Az elhárítófőnök bólintott. Elmondta azt is, hogy Pintér alezredes szoros kapcsolatot tart a nyomozás vezetőjével, és szinte óránként tájékozik. Ugyanis sikerült még a helyszínen nyomot találni. Mégpedig a közeli Citadella étteremben. A személyzet tagjai láttak egy szakállas férfit a kérdéses estén. Állítólag ez a szakállas férfi előző este az étteremben találkozott és hosszan beszélgetett az áldozattal. Még olyan adatot is beszerettek a nyomozók, miszerint ez a szakállas férfi megpróbált volna kikezdeni az egyik pincérnővel.

- Természetesen ezeket az adatokat mind tisztázni, ellenőrizni kell - fejezte be tájékoztatását az ezredes.  
- Nincs még tisztázva, hogy a Citadellában tartózkodó férfi azonos-e azzal, aki leszúrta Bagit. Elsősorban ezt kell tisztázni.

A fiatalember elgondolkozva bámult ki az üvegen, aztán a fejét ingatta.

- Most mi az, ami nem tetszik magának, Hód? - tudakolta az ezredes.

- Egyszerű a feladvány, csak nehéz megfejtani.

- Éspedig?

- Vajon a két társ miért esett egymásnak? Két olyan társ, mint amilyen ez a Bagi és a szakállas volt? Végrehajtanak egy tökéletesen kitervelt gyilkosságot, aztán egyszer csak egymásnak esnek és kész. Vajon hol és miben támadt köztük kibékíthetetlen ellentét?

- Az anyagiakban - vetette közbe az ezredes. - Ha elfogadjuk azt a feltételezést, hogy ezek ketten összedolgoztak Máté ellen ott a vonaton, akkor az anyagiakat pontosan Bagi részéről nem zárhatjuk ki. Róla tudjuk, hogy büntetett előéletű, börtönviselt volt. Feltételezhető, hogy pénzért került bele a buliba, és vállalt rész vagy főfeladatot. Akkor pedig pénz kell hogy üsse a markát.

- A szakállas viszont lehetett maga az ügynök, a megbízott - folytatta az ezredes -, aki felfogadta Bagit. A vérdíj pedig mikor esedékes? Természetesen az akció végrehajtása után. Az időpont is erre utalhat.

A fiatalember nem osztotta főnöke véleményét. Azzal érvelt, ha a Máté Lajos ellen elkövetett gyilkosság egy pontosan kitervelt akció következménye volt, akkor lehetetlen azt feltételezni, hogy ebben komoly feladatot bíznanak egy volt bűnözőre. Márpedig egy sor tény arra mutatott, hogy alaposan kitervelték minden részletét a mérnök elleni gyilkosságnak.

- Ez az akció óhatatlanul megbízható végrehajtót követelt, és ez nem lehetett még csak tettestársi minőségben sem Bagi Béla - szögezte le az elhárítótiszt.

- Maga szerint tehát nem volt benne a buliba?

- Éppenséggel benne lehetett, csak nem mint végrehajtó, illetve gyilkos. Esetleg részfeladatot vállalhatott, mondjuk a figyelést vagy valamiféle jeladást, tehát ezekhez hasonló dolgot. Előfordulhat, hogy éppen a kalauz félrevezetése volt a feladata. Bana elégedetlenül csóválta fejét.

- Ezt a szerepet inkább a szakállasra osztanám - mondta. - Hiszen több alkalommal egy részeg utasra hívta fel a kalauz figyelmét.

- Ez is lehetséges.

- Miért zárja ki teljesen Bagit a gyilkosok köréből?

- Mert személyesen találkoztam vele, faggattam, és az utazásának a körülményeit igyekeztem tisztázni. Nos, az a véleményem, hogy Bagi nem volt egy különösen dörzsölt, mondhatni kvalifikált személy. Még bűnözőnek is csapnivaló volt, hiszen mindannyiszor megbukott. Vajon miért bukott meg mindig vészes



gyorsasággal? Mert olyan intellektuális bűncselekményeket követett el, amelyekhez egy bizonyos szint után nem volt meg a maga személyiségének az intellékualitása.

- Tehát nem volt annyira dörzsölt, mint amilyen fába belevágta a fejszóját? - vetette közbe az ezredes.

- Pontosan. Ha Bagi végzett volna a mérnökkel, nem bírta volna leplezni magát, amikor kifaggattam. Nem állítom, hogy semmi köze nem volt hozzá, társa lehetett a szakállasnak. Egy biztos, többet tudok sokkal, mint amennyit nekem elárult a beszélgetés során. Ezt nem tudta leplezni előttem.

Az elhárítófőnök nem tagadta, hogy sok reményt fűz az illetékes szakcsoporthoz, akik Bagi Béla gyilkosát, az ismeretlen szakállast próbálják felderíteni, kilétét megállapítani. Az eredmény gyanban megkönnyítené az elhárítás munkáját és egy sor kérdést tudnának tisztázni.

- Az idő sűrű - jegyezte meg az ezredes. - Egyelőre nincs meg a golyóstoll, így elmulasztottuk fölállítani a legdöntőbb csapdát, amelyben a megbízót, a nagy ismeretlent becsalogathattuk volna. Ezt a lányt, Matildot teljesen kizárja a gyanúsítottak köréből?

A fiatalember elmosolyodott.

- Klotildnak hívják - mondta.

- Legyen.

- Kizárom. Csak összegubancolna, ha vele is törődnöm kellene. Máté halálával csupán belecseppent a dolgok közepébe.

Bana Dénes lapos pillantást vetett beosztottjára.

- És villámgyorsan lecsapott magára - mondta. - Csak azt ne higgye, hogy királyfinak nézte magát, aki fehér lovon jár. Mindenesetre elég rámenős volt, hogy azonnal bebújt az ágyába.

- Én bújtam az ő ágyába.

Bana nevetett.

- Ha jól néz ki a lány, nem kellett magát olyan nagyon noszogatni - mondta, aztán komolyra fordította a szót. - Mi az a két elképzelés, amelyet említett?

- Ezredes elvtársnak a könyökén jönnek már ki az elképzelések. Miért még több?

- Ki vele?

- Főként az egyiknek tulajdonítok jelentőséget.

Bana cigarettára gyújtott, és beosztottját is megkínálta.

A fiatalember Schullernét hozta szóba. Máté sógornője nagyon is tisztában volt a mérnök magánéletével is. Ismerte apró-cseprő ügyeit, sok esetben besegített a hivatalos ügyek intézésébe is. Nehezen feltételezhető, hogy Máté Lajos titkolódzó viselkedése nem keltette fel kíváncsiságát. A bélyeggyűjtésüket is rendszerint megtárgyalták. Míg Máté nyíltan üzte ezt a szenvedélyét, Schullerné nem verte nagydobra. Bácskai Klotild sem tudott arról, hogy Schullerné bélyegeket gyűjt. Igaz, a két nő csak nagy ritkán találkozott, akkor is csak legtöbbször véletlenül Máté Lajos lakásán. Schullerné ezenkívül ismerte a rejtett szekrény helyét is. És természetesen egyike azoknak, akik kulccsal rendelkeztek a lakáshoz - fejezte be a fiatalember.

- Tehát akármikor bemehetett.

- Igen.

Bana Dénest más is érdekelte.

- Kinek volt még kulcsa a lakáshoz? - kérdezte.

- A bejárónőnek, aztán alkalmakként a házfelügyelőnek, hogy ha valami történne, bejuthassanak a lakásba.

- A lánynak honnan van kulcsa?

- Egy sorozat az ügyvédnél volt letétbe helyezve, még a pincekulcs is.

Bana elgondolkozva vakarta meg az állát, aztán mélyet szívott cigarettájából. Az elhárítótiszt letekerte a maga oldalán az ablakot, hogy a huzat kivigye a füstöt, amely már a szemét csípte.

A csendet az ezredes törte meg:

- Ezek az apróságok azt mutatják, hogy ez a Máté Lajos bizonyos tekintetben előrelátó ember volt - állapította meg. - Mi erről a maga véleménye, hiszen együtt dolgoztak a vállalatnál?

- A precizitás jellemezte.

- Az lehet precíz, aki széles látókörű.

A fiatalember bólintott.

- Igen - mondta. - Rá lehet fogni, hogy előrelátó ember volt.

- Akkor miért nem tudta felfogni, hogy micsoda veszély fenyegeti? Elsősorban kiderülhet kémtevékenysége, másodsorban tudnia kellett, hogy gátlástalan szmélékkel kerül kapcsolatba.

- Talán bízott abban a személyben, aki beszervezte.

Bana tenyerével a kormányra csapott.

- Ez az - mondta. - Ez nekünk az érdekes, mert az biztos, hogy Máté Lajost nem kényszerítették a kémkedésre, nem valamiféle presszió alapján szervezték be, hanem önkéntes alapon. Rábeszérték, és vállalta. Nos, aki rábeszélte, abban Máté nagyon bízhatott. Tehát jól ismerte, és ez az ismeretség nem lehetett valami új keletű. A bizalmat is magának az időnek kellett megalapoznia. Ha ebből indulunk ki, akkor Schullernét nem hagyhatjuk számításán kívül. Futó ismerős vagy alkalmi kapcsolat itt szóba sem jöhet. Máté tudta, mit vállalt, egyben tudta azt is, hogy bízhat a beszervezését végrehajtóban. A bejárónó mióta dolgozik neki?

- A listánkra kerülhetne, ha csak az időt és a kontaktust vennénk figyelembe. Viszont az idős bejárónó igen primitív, mármint Mátéhoz viszonyítva. Képtelenségnek tartom, hogy a nő beszélte volna rá a mérnököt a találmány megszerzésére. A bejárónó hozzártatózóiról, kapcsolatairól ugyanaz a véleményem. Bana elnyomta cigarettáját.

- Akkor kizárjuk, de Schullerné egyelőre marad - szögezte le. - Persze jó lenne mihamarabb dülőre jutni ebben a kérdésben is. Belezna három csoportja készen áll arra, hogy figyelésre bárkit is felvegyenek. Számítok rá, hogy a gyilkossági szakcsoport nyomozása a felszínre hoz gyanúsítottat, akit aztán figyeltünk. Maga már nem jár be dolgozni?

- Szükségtelen az otlétem. Kértem fizetés nélküli szabadságot. Minden alkalmat megragadok, hogy Máté Lajos lakását ismételten átnézzem. Jó alkalom, hogy a lány velem együtt keresi a golyóstollat. Valami nyomra rá kell bukkannunk.

- Mi az a másik elképzelés, amelyet nem említett?

A fiatalember legyintett, és a körmére égett csikket kiejtette az ablakon.

- Erről jobb nem beszélni, mert csak megézésen alapszik - ütötte el a kérdést.

Bana megértően bólintott. A hátsó ülésről egy diplomatatáskát húzott elő és átadta beosztottjának.

- Ebben van, amit kért - mondta. - Szám szerint ötszázhusz darab. A szeme kocványon fog lógni, mire a végére ér.

A Máté Lajosról készített fényképek voltak. A felderítőosztály emberei vették fel titokban a figyelés során. Nemcsak a mérnök mozgását örökítették meg rajta, hanem azt a pillanatot is, amikor valakivel találkozott vagy éppen szóba állt. A kapcsolatot tisztázták, és megállapították, kiknek mi köze lehetett Mátéhoz. Gyanús személyt nem találtak a fényképeken szereplők között.

A fiatalember megsimította az ölében heverő táskát.

- Talán szerencsét hoz - jegyezte meg.
- Kit remél a képeken megtalálni?
- Én senkit. Talán a jegykezelő.

Bana hirtelen felélénkült.

- Megspórolhat magának egy utat és egy csalódást, ha hisz nekem - mondta. - Ezt a Bagit vagy valami szakállast ne keressen a fényképeken, mert egyiket sem találja. Pintér végignyálazta már a képeket, bandzsított is. .

- Ha ebben reménykedem, hiú ábrándot kergettem volna. Az ilyesmi túl szép ahhoz, hogy beigazolódjon.
- Akkor mi a fenét vár a kalauztól?

A fiatalember mélyet sóhajtott.

- E kettőn kívül valaki mást is - mondta. A hangja kényszeredetten csengett, mintha titkos álmáról kellene számot adnia. - Tehát sem Bagit, sem valami szakállast. Egy olyan személyt, aki ismerte Mátét, a kapcsolatához tartozott, ami a titokban készített fényképeken dokumentálva van. Lehet, még más is utazott a duón kívül, talán trió volt, ki tudhatja. A kalauz viszont éles eszű fickó. Neki gyanús volt Bagi is, olyannyira, ha rajta múlt volna, letartóztatja gyilkosság elkövetése miatt. Jó, hogy ebben belejátszik kisebbségi érzése, de jól tippelt, mert valamennyire megközelítette az igazságot.

- Nem megvetendő az ötlet.
- Rövidesen elvállik, mert valóban nincs sok időnk.

Váratlanul berregő zaj hallatszott.

Az elhárítófőnök felvette a műszerfal alatt lévő telefont. A fiatalember a jelentkező férfihangban ráismert Pintér alezredesre.

- Mi van, Béla? - tudakolta az ezredes.

- Jelentem, a gyilkossági csoporttól értesítettek, hogy jelentkezett a pincérnő, és önkéntes vallomást tett. A szakállas férfi egy régi ismerőse. Tizenöt éve disszidált, Szabó Károly. A minap hazalátogatott és felkereste. Szükséges azonban azonosítani, mert nem biztos, hogy ez a férfi volt Bagi gyilkosa.

- Ez min múlik?
- Elsősorban a tanúkon, hogy ráismernek-e.
- A lány, aki a gyilkosságot látta, nem fog ráismerni.

Pintér hangja izgatottan csengett:

- Nem a felfedező tanúról van szó, hanem a Citadella személyzetéről, elsősorban azokról, akik a kérdéses estét megelőzően együtt látták az áldozatot a szakállással beszélni. Ez a döntő. Ezenkívül a bejelentő útján próbálják megtudni Szabó címét, hogy kihallgathassák. Ezután dől el, hogy tanú vagy gyanúsított lesz belőle.

- Más nincs?
- Most kaptam meg a jelentést a Csobánkán járt csoporttól, amely az akciót lebonyolította a megbeszélrtv szerint.

Bana befogta a telefonkagylót, és beosztottjához fordult.

- Nyert, mert nem szerepelt a dosszióban a mérnök nyaralója - mondta. - Beleznay emberei titokban átkutatták, hátha valaminek a nyomára találnak. - Elvette tenyerét a kagylóról, és beleszólt. - Milyen eredménnyel járt?

- Semmit sem találtak, ami minket érdekelt volna. Bana aprót bólintott.

- Félórán belül bent vagyok, szervusz - mondta, majd miután Pintér elköszönt, a helyére tette a kagylót. - Nos, Hód, jól hallott mindent?

- Nem lebecsülendő az a nyom, amelyet a gyilkossági csoport nyomozói kibányásztak.

- Rövidesen elvállik, hogy meddig jutnak el ezen a nyomon.

A fiatalember felnevetett.

- Olyan ez, mint a második világháborúban a szövetségesek partraszállása - mondta.

- Mennyiben hasonlít ez arra?

- Hogy az ellenség végre két tűz közé került. Akit a gyilkossági csoport hajszol, azt kergetjük mi is.

Bana a fejét ingatta.

- A példa nagyon sántít - szögezte le. - Ugyanis a leglényegesebb dologban óriásit tévedett.

- Éspedig?

- Akkor jól ismerték az ellenséget, tudták, kicsoda. De sem mi, sem a gyilkossági csoport nyomozói nem ismerik az ellenfelet. Mikor kapok választ a fényképek eredményéről?

- Még a mai napon jelentkezem.

Az elhárítófőnök elbúcsúzott. Miután a Mercedes elhajtott, a fiatalember órájára nézett. Remélte, otthon találja a kalautz. A számítása szerint szabadnaposnak kellett lennie. Beült a kocsijába, a hátsó ülésre dobta a diplomata táskát, és indított.

## 12

A csengetésre a házból Kara Árpád bújt elő. Fürdőköpenyben volt, a nyaka körül sál, a fején vastag sísapka. Állt és a nyakát nyújtogatta a kapu felé, hogy előbb meggyőződjön az érkező kilétéről. Maga volt a megtestesült bizalmatlanság. Egyszer csak megindult, mintha puskából lőtték volna ki.

- Ó, maga az, százados úr! - áradozott már messziről. Az orra piros volt, a szemhéja duzzadt. - Ne fogjon velem kezét - szabadkozott. - Letepert egy nyavalyás vírus. A vonaton mindent kaphat az ember. Kinyitotta a kulcsra zárt kertkaput.

- Fáradjon be. Napokkal előbb a fogam, most a vírus, teljesen kripli vagyok, úgy látszik, egy teljes széria pechet kifogtam. Az a nyomorult Létai. Tudja, kicsoda, az ügyeletes tiszt volt akkor éjjel. Nos, ez a szarházi fegyelmi eljárást kezdeményezett velem szemben, hogy szolgálatban ittas voltam. Rohadjon meg ott, ahol van. Nem érdekel, ha szívóskodnak, szegre akasztom a táskát. Nos, mi járatban?

- Elsősorban jó napot kívánok és jobbulást.

- Magának is, de jobbulás nélkül, mert látom, kutyabaja.

Bartos meglendítette a kezében tartott diplomata táskát.

- Lenne itt valami, amit szeretnék megmutatni magának - mondta.

- Mi az?

- Képek. Fényképek.

A sovány férfi erőltetve próbált kuncogni.

- Valami szexfotók, százados úr? - kérdezte.

- Eféle csemegékben ne reménykedjen.

Kara felemelte karját, mintha megadná magát.

- Rendelkezésére állok, százados úr - mondta. - Parancsoljon befáradni. Tudom: nem iszik, a rendetlenség nem zavarja.

Miközben befelé mentek a kertben, Bartos lapos pillantást vetett a szomszéd ház üvegezett verandájára. A függöny mozdulatlan maradt. Úgy látszik, a vírus ragályos, és az ágyba teperte az idős házaspárt, gondolta.

Ismét a konyhában foglaltak helyet. A sovány férfi gondosan megtisztította az asztalt, és felkapcsolta a világítást, hogy jobban lásson.

- Gondolom, még nem találták meg az emberüket - vélekedett Kara. - Mert nem hívtak, hogy azonosítsam.

Bartos kinyitotta a táskát, és sorjában az asztalra helyezte a levelezőlap nagyságú képeket. Kara Árpád összecsapta a tenyerét.

- Úristen! - mondta. - Mit vár tőlem?

Bartos elmondta kívánságát.

- Különben ne azt a magas férfit keresse a képeken, mert az nincs rajta - mondta. - Hátha mást is látott a vonaton, és az eszébe jut, ha a fényképen megtalálja.

- Azt ne firtassam, honnan ezek a képek, ugye?

Bartos elmosolyodott.

- Tudtam, hogy nagyon tapintatos és előrelátó - mondta.

- Akkor az érdeklődést leveszem a napirendről.

- Köszönöm.

- Hát akkor lássuk ezt a kiállítást.

Kara sorban egymás után nézte meg a képeket. Bartos az elkövetkezendő órában jó néhány cigarettát elszívott. A szája oly keserű volt, mintha bagót rágott, volna. Ahogy a képek fogytak, úgy apadt a reménye.

Kara felemelte tekintetét.

- Őszintén megmondom, hogy nagyon kevés utas arcára emlékszem - szögezte le. - Akiket magamban felidézek, és egyáltalán emlékszem rájuk, azokban is teljesen bizonytalan vagyok. Így nem tudom, mennyire veheti megalapozottnak, ha valakit felismernék a képeken mint a vonat utasát.

- Ezt majd eldöntjük, ha akad ilyen.

- Ez a szerencsétlen pofa, akit kivágtak a vonatból, majd mindegyiken szerepel.

- Kivétel nélkül valamennyi képen.

- Nagyon érdekelhette magukat. Na, de mindegy, nem az én dolgom.

Bartos elmélázva nézte, hogyan fogynak a fényképek a sovány férfi elől. Hirtelen felvillanyozódott, amikor az egyik képet meglátta. Kara éppen a többihez rakta. Elvette a többi közül, és hosszan vizsgálta.

A Filatélia kiállításán készült titokban, amint Máté Lajos éppen szót váltott egy beesett arcú férfival. Később kiderült, hogy az egy bélyegkereskedő.

Bartos figyelmét a kép sarkában látható nézelődők kötötték le. Egy ismerős arcot vélt felfedezni. A fénynek tartotta a képet, hogy jobban lásson. Most már semmi kétsége nem volt, hogy a nézelődők között, aki felkeltette a figyelmét, egyike volt Máté ismerőseinek. Külön tette a képet, és olyan fotókat keresett, amelyek ezen a kiállításon készültek. Még talált néhányat, de azokon nem volt látható az előbb felfedezett

ismerős.

Kara Árpád váratlanul halk füttyentést hallatott.

- Talált valamit? - érdeklődött a fiatalember.
- Mintha már láttam volna valahol.
- Mutassa.

A sovány férfi a fényképre bökött. A mérnök véletlenül a sógornőjével találkozott az utcán.

- Ez a nő az - mondta.
- Schullerné?
- Honnan tudjam a nevét? Mindenesetre ismerősnek tűnik.
- Hol találkozott vele?

Kara tenyerébe hajtotta fejét.

- Várjon, hadd gondolkozzam - mondta. Kisvártatva felemelte tekintetét. - Megvan!
- A vonaton volt? - vetette közbe izgatottan a fiatalember.
- Dehogyan volt a vonaton. Ott állt a peron végén, amikor befutottunk. Most már határozottan emlékszem rá. Mintha várt volna valakire.
- Miért emlékszik rá?

Kara csodálkozva nézett.

- Hogy miért emlékszem rá? - kérdezte. - Mert egyedüli civil volt az egész csarnokban. Egy lélek sem volt már ott.
- Mennyit késett a vonatuk?
- Vagy öt órát.

Bartos a fényképén lévő Schullernéra bökött.

- És ez a nő ott állt, várt valakire - szögezte le.
- Úgy festett, mintha várna, de mikor érkezett a pályaudvarra, azt nem tudom. Képtelenség feltételezni, hogy álltőhelyben öt órát eltöltött volna. Látni rajta, hogy már megette a kenyere javát, és ősz a haja.

Bartos biztosra akart menni.

- Miről ismerte fel? - tudakolta.
- Elsősorban a gondosan kontyba csavart hajáról. Manapság ritka az ilyen, főként az időseknél. Igényes, sok gondot okozó viselet. Ezenkívül a turcsi orráról és hajának ezüst színéről. Megesküszöm, hogy azonos a két személy.
- Elhiszem.

Kara megvakarta feje búbját, és folytatta a fényképek átvizsgálását.

- Megkérdezhetem, hogy ki ez az öreglány? - tudakolta.
- Az áldozat sógornője.
- Akkor mit problémázik? Tiszta sor, hogy kit várt.

Bartos gondolata Schullerné körül kevergett. Vajon mi indította arra, hogy kijöjjön a pályaudvarra a mérnök elé? Mit akart azzal közölni, ami ennyire halaszthatatlan volt? Mert a nőnek nyomós indoka lehetett, ha nem csüggesztette el a vonat több órás késése.

- Előfordulhat, hogy ezt a vallomását és a felismerést jegyzőkönyvezni kell - közölte a sovány férfival. - Számíthatunk ebben is magára?

Kara széttárta a karját, mintha szabad utat jelezne egy képzeletbeli gyorsvonalnak.

- Természetes, állok a rendelkezésükre, százados úr - mondta katonás hangon.

Még egy órát tartott, míg a sovány férfi az összes fényképet megnézte. Nem bukkant olyanra, aki utas lett volna a kérdéses este a Hajdú expresszen.

- Hát sajnálom, hogy nem jutottam valami egetverő eredményre - mondta.

Bartos eltette a fényképet.

- Nagy segítség volt, hogy Schullernére rátalált, és felismerte - mondta.

- Csakhogy az öreglány nem volt a vonaton. Magát pedig olyan személy érdekelte volna, aki együtt utazott az áldozattal.

- Ez már részletkérdés. A lényeg, hogy volt értelme a fényképeket átnyálazni. Megkérem, senkinek egy szót se erről.

Kara szívére tette kezét.

- Százados úr, tudok titkot tartani - mondta. - Bennem bízhat.

Bartos útban vissza a városba egész idő alatt Schullernére gondolt. Ott motoszkált benne a kérdés: miért várta sógorát? Később az ütött szöveget a fejébe, hátha a nő nem is a találkozás miatt ment ki a pályaudvarra. Talán csak arról akart meggyőzni, hogy Máté Lajos megérkezik-e vagy sem? Ide vágott a mérnök levele Bácskai Klotildhoz, amelyben kérte a golyóstoll megsemmisítését, és azt, nehogy erről Schullerné tudomást szerezzen.

Az Attila utcába hajtott, lakásához. A fényképeket tartalmazó diplomata táskát gondosan lezárta szekrényébe, aztán bekapcsolta az üzenetközvetítőjét. Elsőnek a lány kereste. Meghallgatta az elhárítófőnök hívását is. Lerúgta cipőjét, aztán cigarettára gyújtott, és elnyúlt a fotelban.

Megpróbálta sorjában rakni gondolatait.

Ahhoz kétség sem fért, hogy Máté Lajost beszerző ügynök igen jó ismerőse lehetett a mérnöknek. Inkább engedett a rábeszélésnek, mint valamiféle kényszernek, amikor vállalta a találmány illegális megszerzésének a módját, valamint annak átadását.

Tény utalt arra, hogy ez az ügynök igen jól ismerte Máté lakásának elrendezését, a titkos szekrényt, és talán kinyitásának egyszerűségével is tisztában volt. Minden arra mutatott, hogy a lakáshoz kulccsal rendelkezett, hiszen amikor a golyóstollat elvitte, a bejárati ajtón semmi rendellenesség nem volt tapasztalható. Valószínű, hamis kulcsot készíthetett az eredetiről, ismerős lévén nem volt nehéz mintát vennie adott pillanatban.

Barta felugrott a fotelból, és fel s alá kezdett sétálni a szobában.

Nem hagyta nyugton Schullerné várakozása a pályaudvaron. Megpróbálta időrendben sorjába rakni az eseményeket, kezdve, amikor gyanút fogtak Máté Lajos tevékenységéről és beépült a vállalathoz, hogy közelről tartsa szemmel a mérnököt. Akkor már Máténál volt a golyóstoll, amelyet nap mint nap látott hol köpenyének, hol pedig zakójának a zsebébe tűzve.

Az időpontok sorában következett Máté rejtett figyelése, amelyet a felderítő osztály végzett Belezna irányításával. Ismerősök, kapcsolatok kerültek napvilágra, amelyeket ellenőriztek. Sehol semmi gyanús körülmény, amely az ügynök kilétére utalt volna. Közben a mérnöknek sikerült a teljes találmányt rögzítenie a golyóstollba rejtett mikrofényképezőgéppel. Ezután sem történt semmi. Nem bukkant fel Máté kapcsolatában olyan személy, aki gyanússá válhatott volna. Mi lehetett ennek a magyarázata? Nem találkozott az ügynökkel? Ha helytálló az a feltételezés, mely szerint az ügynöknek és Máténak a beszerzést megelőzően is jó kapcsolata volt egymással, akkor a felderítők figyelése nem sok eredményt hozhatott. A mérnök lakására továbbra is feljártak az ismerősök, feljárt Schullerné és a többiek. Ezek között

kellett hogy legyen az ügynök.

Az eseményeken is átrágtta magát.

A házfelügyelő a kérdéses este fényt látott kiszűrődni az első emeleti lakásból. Hitte, hogy a mérnöknel elromlott a biztosíték, és alkalmilag mással világít. Felment, hogy segítsen, de csengetésre nem nyitottak ajtót. Azzal nyugtatta magát, hogy a szeme káprázott, mert előtte ivott.

Holott biztos, hogy ekkor vitték el a titkos szekrényben lévő golyóstollat. Ki más tehetette ezt, mint az ügynök? Bácskai Klotild is hiába kereste.

Bartos hirtelen félbe hagyta a járkálást, és megállt, mintha lába földbe gyökeredzett volna. Úgy érezte, mint akinek világosság gyúl az agyában. Váratlanul összeállt egy kép egy csomó mozaikból, és minden világos lett. Olyan tökéletesen világos, hogy az szinte már hihetetlennek tűnt.

Egy perc alatt előkereste azt a fényképet, amely a Filatélia bélyegkiállításán készült. Pontosan emlékezett erre a napra. Máté Lajossal együtt mentek egyenesen a munkahelyükről. E nap délutánján jelentette az elhárítófőnök, hogy a mérnök éppen most készítette el az utolsó felvételeket a találmányról a golyóstollba rejtett mikrofényképezőgéppel.

Az ismerős pedig ott volt Mátéval együtt a kiállításon.

Bartosban a megoldás ötletet szült. Felvette a kagylót, és tárcsázott. Kisvártatva megszólalt az ezredes ismert, rekedt hangja:

- Hód, jelentkezem - szólt a kagylóba az elhárítófőnök.
- Tehát van eredménye a fényképeknek, mert hívott.
- Nem sok, de annyi igen, hogy egy jó ötlettel párosulva kiugrasszuk a nyulat a bokorból.

Bana Dénes izgatottan felcsattant:

- A gyilkosra gondol?
- Azt még nem tudom pontosan.
- Hód, beszéljen világosan!

Bartos cigarettára gyújtott előbb.

- Mindenesetre az ügynökről van szó, aki beszervezte Máté Lajost - mondta. - Az majd aztán elvállik, hogy egyben gyilkos is vagy sem.

- Biztos a tipp, vagy csak blöffölni akar? Mert ha az utóbbi, akkor rám ne számíton, sőt nem engedélyezem.

- Előtte amúgy is megbeszéljük, ezredes elvtárs.

Bana hangja elképedést árult el.

- Minek előtte? - kérdezte.
- Az akció előtt mindenről tájékoztatom. Biztos vagyok, hogy egyetért velem.
- Szent ég! Már akciót tervez.
- Jelentem, biztos a tipp.

Bana hosszan hallgatott, aztán megszólalt:

- Akciót akar végrehajtani ennek a tippnek az alapján?
- Egy kis hazardírozással kiugraszttjuk a nyulat a bokorból.

Bana ismét megemelte a hangját.

- Ha olyan biztos a tippje, mi a fészkes fenének kell az a kis hazardírozás? - kérdezte.



- Jelentem...

- Egy szót se szóljon - folytatta az ezredes. - Tudom, mire kell. Hogy kiugrassa a nyulat a bokorból. De ha olyan biztos az a tipp, mi szükség van hazardírozásra, nyúlkiugratásra. Egyszerűen nyakon kell csípni és kész.

- Csakhogy nekünk a meglepetésre kell alapoznunk, mert nincsenek közvetlen bizonyítékaink, csak közvetettek. Lépre kell csalnunk hát az ügynököt.

- Hol történne ez a leleplezés?

- Schullernénál.

Bana Dénes meglepetésében nyögésszerű hangot hallatott.

- Mi kellene ehhez? - kérdezte.

- Két csoport rejtett figyelésben, valamint lehallgatás, hogy rögzítsük az elhangzottakat. Mint már említettem, az akció előtt mindenről személyesen tájékoztatom ezredes elvtársat. Egyet fog velem érteni.

- Ha ez sikerül, beiskolázom magát.

Bartos megszívta cigarettáját és elmosolyodott.

- Hová? - kérdezte.

- A Színház és Filmművészeti Főiskola rendezői szakára. Ugyanis beosztottamtól nem fogadhatok el utasítást, no de egy rendezőtől, az merőben más kérdés. Ezért senki sem szólhat meg. Mikorra tervezi az akciót?

- Holnap délelőttre. Azonban fel kell készülnünk még az éjjel.

Megbeszélték még, hogy mikor találkoznak, aztán az elhárítótiszt letette a kagylót. Elszívta cigarettáját, megnézte óráját és ismét tárcsázott.

Bácskai Klotild volt a vonal végén.

- Azt ígérted, még a délelőtt felhívsz - méltatlankodott.

- Mit csinálsz ma este?

A lány kuncogott.

- Ha ráérsz, akkor úgyis tudni fogod - mondta. Bartos torkát köszörülte, aztán megszólalt:

- Szeretném, ha segítenél nekem egy nagyon fontos dologban. Ezért boldog lennék, ha félretennéd kis időre pajzánágodat, és rám koncentrálnál.

- Számíthatsz rám, csupa fül vagyok.

- Nem telefontéma.

- Jaj, de jó. Tehát személyesen kell a segítségemet megbeszelnünk?

- Pontosan eltaláltad.

- Mit kell majd segítenem? Csak úgy nagy általánosságban mondd. Hogy addig se izguljak.

Bartos egy pillanatig gondolkozott, aztán azt mondta:

- Te fogod a nyulat kiugratni a bokorból.

Schullerné a Krisztina körúton lakott egy harmadik emeleti garzonlakásban. Miután férje meghalt, és leánya férjhez ment, elcserélte a nagy lakást kisebbre.

A házhoz közel eső mellékutcában egy zárt Barkas mikrobusz állt. Látszólag elhasznált, ütött kopott kocsis volt, amelyet már csak kiló számra értékelnek. Vezetőfülkéjének az üvegét vastagon megszáradt porréteg fedte, az egyik ablaktörlő lapát hiányzott. A félig letört rádióantennát rozsdás borította, a hiányzó rész helyébe egyszerű drótot dugtak.

A kocsis belseje azonban merőben más volt. Egy csomó műszer foglalt helyet benne több rádió adó-vevő készülékkel. Itt ütött tanyát az elhárítás vezérkara, hogy a Hód által kezdeményezett akciót lebonyolítsa. A rádiót kezelő elhárítótiszt és Belezna Gábor őrnagy, a felderítők osztályvezetője várakozott a kocsiban. A készülékeket behangolták, a lehallgatás is tökéletesnek ígérkezett az idős asszony garzonjából.

Hideg, nyirkos este volt, ónos eső szemerkélt.

Belezna éppen óráját nézte, amikor halk kopogtatás hallatszott a kocsis lemezén. Kinyitotta az ajtó zárját, és beengedte az érkezőt. Pintér alezredes volt az.

- Mindent előkészítettünk - tájékoztatta Belezna.

- Ellenőrizted?

- Természetesen. Két helyen infrakészüléket alkalmazunk. Pintér egyetértően bólintott, és helyet foglalt a kocsis oldalán húzódo padkán. Tömött bajuszán kövér esőcseppek csillogtak. Tudta, hol az a két hely, ahol a figyelők ezt a sötétben is látó készüléket használják. Még délután pontosan kitervelték az elhárítófőnök irányításával minden lépésüket, a várható intézkedéseket. Egyik hely a ház bejáratával szemben levő üres üzlethelyiség volt, amelyet amúgy is zárva tartottak átépítés miatt. A másik egy bérház padlásán volt, ahonnan néhány tetőcserép félrehúzásával pontosan a szemben levő ház harmadik emeleti nyitott folyosójára lehetett látni, Schullerné lakásának bejáratú ajtajára.

Ezenkívül a ház pinchehelyiségében, egy használaton kívüli részen négy ember bújt meg, akik egy pillanat alatt fent lehetnek a harmadikon, ha a helyzet megkívánja.

A helyszíntől távolabb egy bútoroskocsisban még több ember várakozott tartalékként. A figyelőpontok és a csoport között rádióon tartották a kapcsolatot.

Minden az elhárítófőnökre várt. Fenntartotta magának a jogot, hogy ellenőrizze személyesen a felkészülést. Az előzetes terv szerint a készenlét este kezdődött. Az akció kezdeti időpontját másnap délelőttre várták, de az előzetes megbeszélésen nem zárták ki azt a lehetőséget, hogy ez éjszaka fog lebonyolódni.

Azon múlnak a dolgok, hogy az illető mikor határozza el magát a cselekvésre - jegyezte meg Pintér.

Az alezredes első pillanatban ellenezte, hogy cselvetésüket légből vett dologra, blöffre alapozzák. A gyakorlat bebizonyította nem egyszer, hogy az elhárítómunkában igen csínján kell bánni az ilyenekkel. Soha nem lehet tudni, mikor sülnék el visszájára a dolgok, amelyek aztán beláthatatlan következményekkel járnak. Miután azonban az elhárítófőnök részleteiben ismertette az összes körülményeket, megmaradtak Hód ötlete mellett. Az akció járható útnak bizonyult ahhoz, hogy az ismeretlen ügynök kényszerüljön, felfedni kilétét, mert cselekednie kellett.

Belezna nevetett.

- Azóta biztos sikerült annak a lánynak alaposan megrázni a bokrot, hogy a nyúl kiugorjon - mondta.

- Az öregtől megtudjuk, ha megérkezik.

- Hogyan jött rá Hód a megoldásra?

Pintér cigarettára gyújtott, mire az őrnagy bekapcsolta a Barkas szellőzőjét.

- Logikusan kikövetkeztette, és ez nagyszerű munka volt - mondta az alezredes. A hangjában elismerés csengett. - Pedig a megoldás ott volt a mi orrunk előtt is.

- Hát igen. Fel kellett volna, hogy tűnjön nekünk is az a nagy mozdulatlan Máté körül. Hiszen

figyeltük minden lépését. Azt hittük, nincs kapcsolatban megbízójával.

- Holott ez szinte állandó volt. Csak annyira közel volt a mérnök környezetéhez, hogy elkerülte a figyelmünket.

Beleznay kissé távolabb húzódott, mert a cigarettafüst ingerelte.

- Persze mindehhez más adatok is kellettek - állapította meg. - És Hódnak módja volt ezeket az adatokat besöpörni, és következtetéséhez felhasználni.

Pintér megszívta cigarettáját, aztán a csikket elnyomta a rádiós által nyújtott hamutartóban.

- A mérnököt beszerző ügynök akkor követte el a legnagyobb hibát, amikor a rejtett szekrényből elemelte a golyóstollat, amely a mikrofilmen rögzített találmányt tartalmazta - mondta egy szuszra.

- Persze azt nem tudta - folytatta az alezredes -, hogy Máté az örökösének levélben a tudomására hozza, mit is rejt a szekrény. Így kiderült a jellegzetes golyóstoll létezése, de az is, hogy szórén-szálán nyoma veszett. Még a dilettáns is gyanút fog, mert gondolkozni kezd: miért fontos vajon egy egyszerű toll megsemmisítése. Sőt annyira fontos, hogy a gazdája végrendeletként bizza meg ezzel az örököst. Kicsi furcsa! Ez tehát okkal figyelmet keltett.

- Legalább tett volna a helyére egy másik golyóstollat, amely ártalmatlan.

- Biztos vagyok benne, hogy csinált volna valami ilyet, ha tud a külön boríték tartalmáról, amely az ügyvédhez érkezett. De nem tudott. Ezenkívül még sok más egyebet is elárult magáról. Elsősorban azt, hogy bejáratos volt a lakásba. Másodsorban, tudta a rejtett szekrény helyét, sőt azt is, hogy az ajtó zárja laza, ezért ki lehet nyitani, ha megemeli az alját az ajtónak. Ezek olyan részletek, amelyek árulkodnak.

Csipogó hang hallatszott, a rádiós bekapcsolta az egyik készüléket. Bana Dénes rekedtes hangja csendült fel:

- Úgy készüljete, hogy minden valószínűség szerint az akció ma éjjel lezajlik. A helyeteken vagytok?

Pintér kezébe vette a mikrofont.

- Jelentem, igen - mondta. - Gábor szerint minden a legteljesebb rendben van: emberek a helyükön, a készülékek kiválóan működnek, az összeköttetés állandó.

- Útban vagyok, valamelyiktek jöjjön elém a presszóba.

- Ott leszek - felelte Pintér. Miután kattant a készülék, visszaadta a mikrofont a rádiósnak.

Beleznay egy termoszt nyújtott át.

- Légy szíves egy kis friss kávéval meglepni - mondta. - Az emberek megitták. Az éjszaka pedig hosszú lesz. A legborzasztóbb, hogy ebben a nyavalyás dobozban egy jót nem tudok nyújtózni. Csak ülni és ülni, állandóan ülni. Ha felállók, a nyakam marad úgy.

- Feküdj hanyatt, ha már ilyen magasra nőttél.

- Pedig már megígérték, hogy kényelmesebb rádióskocsit kapunk. Annak is már egy éve.

Pintér nevetett.

- Ha az öreg marad, és elgémberedik ezen a kis helyen, kérdezd meg tőle, hogy mi van már az új kocsitokkal. Hátha kihajtja nektek, mert a bőrén érezte, hogy mennyire szűk ez a vacak pléhdoboz.

Mikor az akciót megbeszélték, az egyik közeli eszpresszóban jelölték ki a rendkívüli találkahelyet. Mentésíteni kívánták a Barkast, nehogy valakinek feltűnjön a sok mászkálás, a kopott mikrobuszba történő beszállások. Persze csak késő estig, míg az eszpresszó be nem zár.

A helyiségben kevesen voltak. Pintér már ott találta az elhárítófőnököt egy félreeső asztalnál. Kávét rendeltek kis konyakkal. Az alezredes a felszolgálónőnek átnyújtotta a termoszt.

- Töltesse tele kávéval, a cukrot is beletehetik - mondta.

- Lesz vagy tizenöt adag - vélte a nő.

- Csak jó legyen.

Bana Dénes cigarettát kínált, rágyújtottak.

- Mennyire várható, hogy az akcióra még az éjjel sor kerül? - tudakolta Pintér.

- Kilencven százalék.

Pintér elgondolkozva fújta ki a füstöt maga elé.

- Akkor ma nem alszunk - jelentette ki.

- Veletek maradok.

- Időpont körülírható?

- Éjfél és hajnali három között. De az is lehet, hogy öt perc múlva.

- Hód mikor érkezik meg? Bana órájára pillantott.

- Jól mondtam, hogy öt perc múlva bent lesz a lakásban - mondta.

Pintér a bajuszát simogatta. Az ezredes észrevette, és elmosolyodott. Ismerte jól helyettesét, tudta, mit jelent ez a mozdulata.

- Hová akarsz kilyukadni? - tudakolta. - Gyerünk, elő a farbával, mi nyomja a begyedet.

Megérkezett a rendelés. Bana megemelte a konyakos poharat. Tudták, hogy mindketten a sikerre gondolnak, amikor összenéztek és koccintottak. Miután letették a poharat, Pintér megszólalt:

- Nem tudom, miért nem pergetjük végig le a szálát a gombolyagról. Két legyet ütünk egy csapásra. Lelepleznénk magát az ügynököt és azt is, aki átveszi tőle a találmányt.

- Gondoltam, sejteni fogod azt az okot, hogy ez miért nem járható út a részünkre.

- Lehet, már felesleges lenne? Bana mélyet bólintott.

- Lehetséges bizony - mondta. - Várhatnánk erre a pillanatra nyugdíjazásunkig, ha az ügynök már előbb átadta a golyóstollat.

- Ezek szerint feltételezhető, hogy elkéstünk?

- Minden feltételezhető, biztosat nem tudunk. Minden törekvésünk most az, hogy az ügynököt leleplezzük. Kényszerítsük arra, hogy felfedje bűnös tevékenységét és kapcsolatait. Aztán majd elvállik, mit teszünk. Ez nagymértékben függ a golyóstoll hollétéről.

Megízlelték kávéjukat, majd az alezredes kifizette a számlát. A termosz is visszakerült színültig töltve forró feketével. Egy alacsony, kopasz ember jött be a helyiségbe, leült a zongorához, és játszani kezdett.

Bánát érdekelte, hogy milyen tájékoztatás érkezett a gyilkossági csoporttól. Pintér hangjából nem volt kiolvasható valami nagy eredmény, amikor megszólalt:

- Megtalálták azt az IBUSZ-lakást, ahol Szabó Károly be volt jelentkezve, öt napra fizette ki a szobát, most járt le, de nem újította meg, és azóta nem is látták. Holmiját is otthagya, bár nem volt sok cucca.

- Nem értem.

- Nem jelentkezett a holmijáért sem.

- Tehát köd előtte, köd utána.

Pintér elnyomta tövig szívott cigarettáját.

- A gyilkossági csoport nyomozóinak az a véleménye, hogy Szabó Károly követte el Bagi ellen a gyilkosságot - mondta.

- Ennek oka?

- Ismeretlen. Egyelőre.

Bana nem titkolta elégedetlenségét.

- Tele van a padlásunk véleményekkel - állapította meg kesernyésen. - Mit érünk vele? Semmit! Szabó kellene, hogy tisztázzuk a szerepét. Mind a gyilkosságban, mind pedig abban, hogy a kérdéses napon vajon utasa volt-e a Hajdú expressznek.

- Ezt honnan tudnánk megállapítani?

- A kalauztól. Többször beszélt útközben a szakállas utassal.

- Tehát tudná azonosítani.

- Nekünk ez lényeges mozzanat lenne. Mert nem biztos, hogy a vonaton levő szakállas azonos Bagi gyilkosával. Lehet, hogy különböző személyek, csak hát mindketten szakállt viseltek. De hová a fenébe tűnt ez a Szabó? Pintér megvonta a vállát.

- Ezt nem tudják - mondta. - Teljes erővel keresik, de még csak nyomot sem találnak. A pincérnő sem tud többet elmondani. Korábban ismerte, tizenöt év után találkoztak.

- A térképről nem futhatott le, bármennyire is megijedt a következményektől. Persze ha valóban ő szúrta le Bagi Bélát.

- Milyen állampolgár is?

- Portugál, de Hamburgban él.

- Ellenőrizték a kilépőhelyeket?

- Nincs nyoma, hogy elhagyta volna az országot. Itt kell lennie. Leadták az értesítést, ha megpróbálna kilépni, feltartóztatják, és értesítik a szakcsoportot. Egyelőre mi a háttérben maradtunk.

- Helyes. Szükségtelen bárkinek is tudni, hogy honnan fúj a szél, amikor azt a Szabót keresik. Mi a helyzet a rokonainál, ismerőseinél?

Pintér megvakarta állát, aztán megszólalt:

- Kevesen vannak, azok is vidéken. Értesítették az illetékeseket. A visszajelzés arról szól, hogy sehol nem látták, még csak azt sem tudták, hogy hazalátogatott.

Bana Dénes homlokát ráncolta, miközben előhúzott egy cigarettát, és rágyújtott. Pintér is nyomban élt a lehetőséggel.

- Ez azért már furcsa - jegyezte meg. - Hazajön ennyi idő után, és úgy viselkedik, mintha titokban járna itt. Semmi rokon, csupán egy ismerős: a pincérnő.

Pintér kuncogott.

- Jelentem, láttam azt a nőt - mondta. - Bizony egy pár rokont megér. Talán még egy tucatot is, a rokonoktól függően. Amellett el lehet felejteni a többiről.

A zongorán egy régi sláger csendült fel. A kopasz zenész elkapta pillantásukat, és bátorító mosolyt küldött feléjük. Az elhárítófőnök moccanat egyet.

- Menjünk - mondta.

A kis mikrobusz szinte megtelt, Bana és Pintér levették kabátjukat, és elhelyezkedtek a szűk ülésen. Beleznay villámgyorsan biztonságos helyre tette a termoszt.

A rádiós, fején a hallgatóval a műszereket figyelte. Bármelyik pillanatban át tudott kapcsolni hangszóróra. Behozhatta a figyelőpontok közötti beszélgetést, de a lehallgatást is az idős asszony lakásából.

A kocsiban pillanatok alatt meleg lett, a levegő is megrekedt. Beleznay a leggyorsabbra állította a

szellőző motorját, és a tekintete összevillant Pintérével. Lopva mindketten az elhárítófőnök arcát kémlelték.

Bana észrevette az érdeklődést, és tudta, honnan fúj a szél.

- Kibírom - mondta megnyugtatóként. - De nyáron már nem mernék erre megesküdni.

Beleznay előrukkolt a hön óhajtott igénnyel.

- Tudok róla, hiszen magam írtam alá a javaslatot - emlékezett az ezredes. - A papírt nem adták vissza, de közölték, hogy a közeljövőben szóba sem jöhet, nincs rá keret.

- Már évek óta ígérik - jegyezte meg Beleznay.

- Mit tehetünk?

- Nem lehetne megsürgetni, ezredes elvtárs?

- Hacsak nem sikerül rávennem a minisztert vagy az anyagi főnököt, hogy egy órát töltsenek el ebben a kocsiban velem, akkor még jövőre sem lesz új rádióskocsink.

Pintér mekegve nevetett.

- Nyáron kellene ezt megszervezni - mondta. - Kiállítanánk a Barkast a tűző napra, ezredes elvtárs pedig meghívná a főnököket szaunázni.

- Megteszem, ha idő előtt akarok nyugdíjba kerülni.

A rádiós jelezte, hogy jelentés érkezett.

- Az egyes csoport közli, hogy a figyelt személy útnak indult - mondta.

Beleznay közbeszólt:

- Figyelmeztessük Hódot? Bana a fejét rázta.

- Még nem kell - mondta. - Majd akkor, ha a ház kapujához ér. Nem biztos, hogy egyenesen idetart. Közölje az egyes csoporttal: óvatosan járjanak el, nehogy szagot kapjon.

Az egyes csoportra hárult az a feladat, hogy szigorú figyelemmel kísérje a kiszemeltet, és minden lényeges mozgásáról adjon hírt a rádióskocsinak.

Hód eközben Schullerné lakásában várakozott. Az ablaknál állt, és a vastag cérnafüggöny mintáin át a kivilágított Krisztina körút egy darabját nézte. A garzonlakás teljesen sötét volt. Az idős asszonyt Budakeszin lakó barátnőjéhez vitték pár napra. Megmagyarázták, miről van szó, és megértette a hivatalos szervek kérését. A miniatűr adó-vevő készülék Hód zakójának zsebében volt, piciny fülhallgató csatlakozott hozzá. Így biztosítva volt a lakás teljes csendje.

A fiatalember tudta, hogy a szemközti ház padlásán levő felderítők árgus szemmel figyelik a lakás bejáratát, valamint lent az utcán a kapualjat. Tudott a négytagú akciócsoportról is, amely a pincében várakozott, ha szükséges lenne a segítség. Biztos volt benne, hogy ma éjjel kikerül a zsákutcából, amelybe a Máté Lajos-ügy juttatta. Tudta, hogy az ügynöknek, aki annak idején beszervezte a mérnököt, cselekednie kell. A cselekvés szándéka pedig itt fog zátonyra futni.

Megnézte a világító számlapos karóját. Néhány perccel múlt tíz. Valamelyik lakásból kiszűrődött a televízió műsorának végét jelző híradó szignálja. Most már nem sok időt hagyott az ügynöknek. Schullerné altatót szedett majd minden este, ez nem volt titok az ismerősök előtt.

A csapda nyitva állt, körülötte egy csomó ember várakozott ugrásra készen.

Az első jelzés mégis éjfél előtt valamivel érkezett. Rádión értesítették, hogy a figyelt személy a Krisztina körút közelébe érkezett. Megismerte Beleznay jellegzetes hangját. Elhúzódott az ablaktól, és rágyújtott. Tudta, még bőven van ideje elszívni egy cigarettát. Jól számított. Mikor elnyomta a csikket, befutott a második jelzés is: az illető belépett a házba. Elhelyezkedett a villanykapcsoló közelében. Most már nem kapott több értesítést. A padláson figyelők fognak jelzést adni a rádióskocsinak, ha az illető belép a lakásba. Ekkor megindulnak fel az emeletre a pincében lapuló csoport tagjai. A lakásban elhelyezett

lehallgatókészülékek nemcsak a beszélgetést, hanem minden zajt továbbítottak a rádiókocsinak.

A bejárati ajtón halk kaparászó zaj hallatszott. Kis szünetekkel percekig tartott, mígnem kattant a zár, és az ajtó kinyitódott. Puha, óvatos léptek közeledtek a szoba felé, aztán sötét tömeg jelent meg a nyitott szobaajtóban.

A fiatalember felkattintotta a kapcsolót, nappali fény öntötte el a helyiséget.

Az ajtóban megmerevedve állt a testes férfi, és bambán nézett, mint aki nem akar hinni a szemének. A házfelügyelő volt a Vízivárosból, ahol Máté Lajos lakott.

- Már vártam, Vidáts úr - mondta az elhárítótiszt. - Tudtam, hogy el fog jönni.

Amaz tádogott, mint a partra vetett hal.

- Bartos - nyögte.

- Igen, én vagyok.

- Persze hogy Bartos.

A fiatalember ellépett a faltól, és pontosan szembekerült a férfival. A tekintetét nem vette le annak arcáról. Jól látta, ahogy a pupillák lassan kezdenek összeszűkülni. Ebből tudta, hogy a hatás, amely sokkolta az érkezőt, Lassan elmúlik. Ijedtében akarta a másikat jobb belátásra bírni, ezért megszólalt:

- Csak semmi meggondolatlanság, hirtelenség, Vidáts úr. Ez a játszma véget ért a maga számára, és a partit elvesztette. Most csak magán múlik, hogy mindezért milyen árat fizet. A maga érdekében kérem, hogy viselkedjen okosan, és használja a fejét, őszintén mondom, hogy csak látszólag vagyunk egyedül. Megértette?

A testes férfi szinte verejtékben fürdött. Megadóan bólintott.

- Maga tudott mindenről? - tagolta a szavakat.

- Igen.

- Akkor valami nagy hibát követtem el. Melyik volt az?

- Megmondom, de előbb maga tartozik beszámolni. Világos?

- Mit akar tudni, ha mindennel tisztában volt?

A fiatalember az ajtó közelében levő fotelra mutatott.

- Foglaljon helyet, és ne mozduljon - mondta.

Vidáts szinte álmóttasan előrelépett kettőt, és belerogyott a fotelba.

- Fegyver van magánál? - kérdezte az elhárítótiszt. Amaz a fejét rázta.

- Hogyan akarta Schullernét elhallgattatni?

Vidáts megmozdította súlyos karját, aztán visszajejtette a térdére.

- Gyenge, idős nő - mondta. - A hangja fáradtan csengett, a lélegzete nehéz volt, mintha végigkergették volna a városon. - Nem úgy nézett ki, hogy bajlódnom kell vele.

- Hogy sikerült kinyitnia a kaput és a lakásajtót?

- Érték az álkulcsokhoz.

- Miért választotta az éjszakát?

Vidáts előbb elnézett, aztán visszahozta tekintetét.

- Tudtam, hogy altatót szed, és mihamarabb túl akartam esni az egészen - mondta. - Sejtettem, hogy akkor este egy szavamat sem hitte, csak úgy tett, mintha elhinné.

- Ez akkor volt, amikor Máté útban volt haza Debrecenből.

- Igen. Megbízott bennem, és nálam mindig volt egy kulcs a lakáshoz. Felmentem, hogy megnézzem a titkos szekrényt. Akkor már másfél hete hülyített a találmánnyal. Tudtam, hogy sikerült lefényképeznie az egész tervet a golyóstollba rejtett mikrofényképezőgéppel.

- Miért hülyítette? - vetette közbe az elhárítótiszt.

- Nem akarta átadni, a beígért pénznek a dupláját kérte. Mondta, hogy közöljem a megbízóimmal: vagy fizetnek, és megkapják, vagy pedig fel is út, le is út. Inkább megeszi a filmet, de nem adja olcsóbban.

- Ezt maga jelentette?

Vidáts bólintott.

- Milyen választ kapott? - tudakolta az elhárítótiszt.

- Személyesen jelentkezett egy ember, azzal az utasítással, hogy mutassam meg neki titokban Máté Lajost. Így is történt. Azt mondta, beszélni fog a mérnökkel. Közben jött az utazás.

- Erről is értesítette ezt az embert?

- Igen.

- És ő mit mondott?

A testes férfi a padlót nézte, a feje gőzölni látszott. Töppedten ült. Kisvártatva megszólalt:

- Azt mondta: utasították, ha nincs anyag, Máté ne jöjjön vissza Debrecenből. Ezért mentem fel este a lakásba. Ha nem találtam volna meg a tollat, azt hittem volna, hogy mérnök elvitte magával, és átadta ennek a férfinak. A golyóstoll azonban a kép mögött levő szekrényben volt, így magamhoz vettem. Éppen behúztam a lépcsőházban a bejárati ajtót, hát jött felfelé a lépcsőn a sógornő, Schullerné.

- Azt hittem, nem vette észre, hogy a lakásból jöttem ki - folytatta a házfelügyelő. - Ugyanazt hazudtam, mint magának és közöltem vele, hogy a mérnök elutazott Debrecenbe, de ma már hazajön. Később sejtettem, hogy nem hitt nekem. Most meg közölte ezzel a rüfkével, aki örökölt, hogy értesíti a rendőrséget, és holnap feljelent. Hogy miért, azt nem mondta a lánynak. De én tudtam. Észrevette, hogy bent jártam a lakásban. A lány ma délután kotyogta ezt el nekem, amikor visszakérte a nálam levő lakáskulcsot.

- Ezért akart hát végezni Schullernével.

- Igen, mert ha bejelentést tesz erről, akkor felfigyelnek rám is. Ugyanis az volt az érzésem, hogy gyanút fogtak Mátéval szemben, és ez izgatott.

A fiatalember cigarettára gyújtott, de közben egy pillanatra sem vette le szemét a férfiról.

- Honnan veszi, hogy a mérnök gyanút keltett? - kérdezte.

- A bélyegkiállításon úgy vettem észre, mintha sündörögnének ismeretlenek Máté körül. Ugyanis akkor tudatta velem, hogy a találmányt megszerezte, de dupla pénzt kér. Ezért nem adtam még át a golyóstollat sem, mert féltem, hogy figyelnek, ha másért nem, hát a kapcsolatunk miatt.

- Tehát magánál van a golyóstoll?

- Igen. Otthon van eldugva, jó helyre.

A fiatalember megszívta a cigarettáját.

- Ki volt az az ember, aki magánál jelentkezett? - kérdezte.

Elképzelte a rádióskocsiban szorongókat, amint a hangszórót lesik Izgatottan várva a válaszra.

- A nevét nem mondta. Jelszóval azonosítottuk egymást. Előbb felhívott telefonon, aztán megadott egy számot, ahol megtalálhatom. Csak annyit kellett mondanom: a vendéget kérem. Máris jött a készülékhez.

- Mi ez a szám?



Vidáts fejből tudta a telefonszámot.

A fiatalembert ezt követően a személyleírás érdekelte.

- Középtermetű, dús barna hajú, harmincöt év körül - sorolta a házfelügyelő. - Bajuszt, gondosan nyírt szakállt visel.

- Tehát szakállas - csapott le az elhárítótiszt nem leplezve meglepetését. - Mást nem tud még róla?

Vidáts a fejét rázta.

- A beszédjéről az a meggyőződésem, mintha sokat élt volna külföldön, de lehet, hogy tévedek, csak furán ejti a szavakat - mondta.

A fiatalember látszólag cigarettájávi bíbelődött. Szinte érezte a bejárati ajtó előtt lapuló emberek lélegzését, akik arra vártak, hogy baj esetén nyomban berontsanak, és megbilincseljék a leleplezett ügynököt. Gondolatban végigpergette az elhangzottakat, hogy mennyire elegendőek azok egy terhelő vallomás bizonyítékainak, még ha nem teljeseek is, csupán mozzanatokról árulkodnak.

Vidáts közben átrágtta magát az eseményeken, és lassan kezdett rádöbbenni a valóságra.

- Maga itt csapdát állított nekem - tagolta a szavakat.

- Ezt saját maga ásta meg, amikor kapcsolatot vállalt külföldi megbízóival.

- Lehet, hogy az öregasszony nem is fogott gyanút. A feljelentése is csak mese volt, és maga megfűzte a lányt, hogy adagolja be nekem?

A fiatalember jobb híján egy virágváza tálcaján elnyomta a csikket, és megszólalt:

- Schullerné észrevette, hogy maga a lakásból jött ki akkor este. Ő éppen oda igyekezett, mert nem tudta, hogy a sógora elutazott. Ezután kiment a pályaudvarra, és ott várta Mátét, még melegében közölni akarta vele, hogy ne bízson magában, és kérje vissza a lakáskulcsot, mert kutatót a lakásban. Csakhogy Máté már nem érkezett meg sem azzal a vonattal, sem másvalóval. A többi az én cselem volt.

- Mikor fogott gyanút?

- Elég későn.

- De azt tudta, hogy Máté miben mesterkedik?

A fiatalember bólintott.

- Akkor árulta el magát, amikor olyan lelkesen magyarázta, hogy fényt látott a lakásban, és azt hitte, kiment a biztosíték, ezért aztán becsengetett, de senki sem jött ajtót nyitni - mondta.

- Így történt. De mi keltett gyanút?

A fiatalember elnevette magát.

- Látja, Vidáts úr, sokszor a legszembeötlőbb dolgok kerülnek el az ember figyelmét - mondta. - Máté lakása leválasztott ügyebár?

- Igen.

- Nos, gondolkozzon a biztosítékról, a villanyóráról.

Vidáts mereven nézett, a szeme kikerekedett; aztán a mellére ejtette a fejét.

- Én marha - mondta csendesen.

- Bizony, bizony. A mérnök lakása leválasztott lakás. Régebben egy nagy lakásból csináltak kettőt. Az egyikben maradt az eredeti villanyóra és biztosíték, a másikban, amelyik a mérnöké lett, új villanyóra, új biztosítéktábla kellett. Nos, ezt hol helyezték el? Egy faszekrényben az első emeleti udvari folyosó falán, a konyhabejárati ajtó mellett. Mert a lakásnak két bejárata volt. Egy a lépcsőházból, a másik a konyhán át, amely az udvari folyosóra nyílt.

- Erről elfelejtkezni.

- Bizony hiba volt. Ugyanis, ha kiég a biztosíték Máténál, a cseréhez nem kell bemenni a lakásba. Elég csak kinyitni az udvari folyosón a villanyóra szekrényét, és máris kicserélhető a biztosíték. És ezt pont maga ne tudta volna, a házfelügyelő, aki naponta végez ilyen csekélyeségeket? Aztán leadja ezt a biztosítékmesét Schullernének is, egy pillanattal később elszólja magát, hogy a mérnök elutazott, tehát otthon sem lehet. Mi kell még ezekhez?

Vidáts fejét lógatva ült, mint akit letaglóztak.

- Rágyújthatok? - kérdezte.

A fiatalember tudta a szigorú utasítást, semmit sem szabad kockáztatni. Nem bízott a testes férfiban. Bizonyos volt abban, hogy elszánt ellenfél. Jóllehet még nem adta fel a harcot, csupán látszólag nyugodott bele a vereségbe, és csak az alkalmat várja, hogy szabaduljon a csapdából, még ha csak időt nyer vele, akkor is.

- Majd kap tőlem, ne nyúljon a zsebébe - mondta. A fotelhoz dobta cigarettáját és öngyújtóját. - Ha rágyújtott, tegye vissza a szőnyegre.

Vidáts pontosan a kívánságnak megfelelően cselekedett. Látszott rajta, hogy a cigaretta valamelyest megnyugtatta. Rövid szüneteket tartva mélyeket szívott.

- A megbízója nem ez a szakállas férfi volt? - kérdezte a fiatalember.

- Már mondtam, hogy nem ismertem, a jelszó alapján azonosítottam.

- Ki volt a megbízó vagy a kapcsolattartó? Vidáts hosszan kifújta a füstöt.

- Lechnernek hívják - mondta. - Hamburgban él.

- Mikor találkozott vele utoljára?

- Két nappal ezelőtt. Személyesen érkezett, természetesen az anyagért. A golyóstollat azonban úgy küldte egy hónappal előbb. Ismeretlen férfi hívott fel, és találkozót kért, persze előbb bement a jelszót. Az hozta a tollat, megmutatta a kezelését, és kész.

A fiatalember igyekezett leplezni izgatottságát. Az ismeretlen szakállas és Lechner ittléte azt mutatta, hogy még két személy akadhat az elhárítás horgára. Feltehetően egyikük sem lebecsülendő. A meglepedettséget mégis az jelentette, hogy a találmány még nem jutott illetéktelen kezekbe, mert a golyóstoll a házfelügyelő lakásában rejtőzik.

- Ez a Lechner szervezte be Máté Lajost is? - kérdezte.

- Ezt én csináltam. Előzőleg azonban megtárgyaltam a dolgot Lechnerrel.

- Mivel tudta Mátét rávenni?

- Azt mondtam, hogy dollárt kap érte, és ezért egy csomó értékes bélyeget hozhatnak be neki. Annyira komolyan vette, hogy a katalógusból egy csomó ritkaságot kiírt.

- Lechner hol tartózkodik?

Vidáts tehetetlenül tárta szét a karját.

- Azt honnan tudnám? - kérdezte.

- Mit tesz, ha valamit akar magától?

- Egyszerűen felhív telefonon a lakásomon. Ismerem a hangját.

- Tud magyarul?

- Én beszélek németül. Nem hiszem, hogy tudna magyarul.

- Mi a helyzet fordított esetben? Ha mondjuk maga akar tőle sürgősen valamit.

- A megadott hamburgi címre írok egy lapot üdvözlettel, aztán pár nap, és megjelenik személyesen vagy küld valakit hozzám.

- De most, amikor itt van, akkor hogyan üzen neki?

Vidáts megértően bólintott néhányat, aztán megszólalt:

- Van egy fikuszom a szobában az ablaknál, elhúzom a függönyt, hogy látható legyen. Ez a jel, mire felhív telefonon. Biztos mindennap eljön a ház előtt vagy gyalog, kocsival, esetleg taxival. Hiszen elég egy pillantást vetni az utcára nyíló szobaablakra.

A bejárat felől motoszkálás támadt. Az elhárítótiszt tudta, hogy ez mit jelent. Az ajtó előtt várakozók rádióparancsot kaptak a behatolásra, függetlenül attól, hogy nem történt veszély. A beszélgetésüknek így tehát vége.

Egy pillanattal később vállas férfiak nyomultak be a szobába. Vidáts csuklóján bilincs kattant.

## 14

Nagy volt az öröm a mikrobuszban. Az elhárítófőnök utasította Pintér alezredest, hogy az előállítás után nyomban kezdjék meg Vidáts kihallgatását. Ki kellett használni azt a lehetőséget, hogy az ügynök még mindig a leleplezés hatása alatt állt. Beleznay pedig azt a feladatot kapta, hogy találja meg Lechnert, és ne mozduljanak a nyakáról, figyeljék minden lépését. A Vidáts-tól kapott telefonszámról már tudták, hogy azé az IBUSZ-lakásé, ahol Szabó Károly a holmiját visszahagyta. Most az is tisztázódott, hogy a szakállas férfi, aki a gyilkosságát elkövette, azonos a vonaton utazóval.

Beleznayt a virággal való jelzés izgatta.

- Most már nem tudjuk az ablakba tenni - jegyezte meg.

Világos volt, hogy ezt a lehetőséget kell kihasználni az összekötő szerepében levő Lechner elfogására.

- Majd reggel kitesszük - vélekedett Pintér. Bana Dénes a fejét rázta.

- A megbeszélte jelet még nem használjuk fel - szögezte le. - Most már semmit sem veszünk, ha várunk pár napot. Az a lényeg, hogy nem csúszott ki a kezünkből. A találmányt tartalmazó golyóstollat nem sikerült a kémszervezet összekötőjének megkaparintania. Előbb majd tisztázzuk Vidáts ügynöki tevékenységét; a szálakat, a kapcsolatokat. Szeretném, ha mielőbb mindent tisztán látnánk. Biztos vagyok benne, hogy Lechner addig nem megy el, míg a találmányt meg nem kaparintotta. Jó lenne mielőbb rátalálni, figyelni minden lépését, hátha valami más egyéb is kiderül. Volt már ilyenre példa.

- Tudjátok meg, melyik szállodában tartózkodik - folytatta az ezredes. - Ha egyikben sem találjátok, akkor azt nézzétek, hol és mikor lépett az országba, főként mivel érkezett. Lehet, magánszemélynél szállt meg, akárcsak ez a Szabó.

- Szabó szállásadóját kikérdezzük - mondta Beleznay őrnagy. - Kíváncsi vagyok, hogy a németül beszélő férfit, aki oly gyakran hívta vendégét, telefonon tudná-e azonosítani csupán a hangjáról. Jó, ha előre tudjuk, hogy adott esetben élhetünk-e hangazonosítással.

- Helyes.

- Remélem, Vidáts jól lefesti Lechnert - mondta Pintér.

- Tudnunk kell a személyleírását.

Az alezredes az iránt érdeklődött, hogy a továbbiakban Hódra számíthatnak-e, és ha igen, milyen feladatot kap. Bana megvonta vállát.

- Még nem tudom - mondta. - Lényegében befejezte a munkáját a ma éjszakai akcióval, de előbb beszélni akarok veled, hátha más az elképzelése, és akad valami ötlet még a tarsolyában. Úgy beszéltek meg,

hogy itt a közelben futunk össze.

Félóra múltával a Krisztina-templom előtt találkoztak. Éjfél jóval elmúlt, a szemben levő Déryné eszpresszó már bezárt. Az úttest nedvesen fénylett az utcai lámpák fénykévéjében, de az eső már nem esett. A környék kihalt volt, csak nagy ritkán tűnt fel kései járókelő.

Bana a sikeres akcióért gratulált beosztottjának.

- Utólag őszintén megmondom, nem hittem, hogy sikerülni fog - ismerte el.

- Bíztam benne.

- Mindenki a saját ötletére esküszik, örülünk, hogy bevált. A lány nem akadékoskodott, nem kért semmiféle magyarázatot?

A fiatalember hamiskásan mosolygott.

- Elhitte, hogy a házfelügyelőt ugratni akarom - mondta. - De az is lehet, nem hitte egy szavamat sem, de erről nem szólt, mivel az ok nem érdekelte.

- Pedig a nők általában kíváncsiak.

- Neki akadt ennél nagyobb kíváncsisága is velem kapcsolatban.

- Elképzelem a szorgoskodást.

Később röviden megbeszélték Vidáts szóbeli vallomásának lényegét, az ezzel kapcsolatos új feladatokat. Az elhárítófőnök megjegyezte beosztottjának, hogy a munkája lényegében véget ért. Cigaretta kínált, rágyújtottak.

A fiatalember elgondolkozva fújta ki a füstöt.

- Azért megpróbálhatnám ennek a Lechnernek a felhajtását - vélekedett. - Persze csak akkor, ha nem sikerül valamelyik szállodában rátalálni. Előfordulhat, hogy nem a Lechner nevet használja.

- Igaza lehet, ezért fontos a személyleírása. Kereshetjük ennek alapján is.

- Vidáts azt vallotta, hogy a német mindennap felhívta és nyaggatta a golyóstollért.

- Minél előbb pucolni akart.

Afelől egyiküknek sem volt kétsége, hogy Lechnert törbe csálhatják. Mindehhez adva volt a horog: Vidáts személye, és a csali: a golyóstoll. Csupán a megfelelő tálalás marad hátra Lechner jelentkezésénél.

Bana megszívta cigarettáját, aztán megszólalt:

- Lehallgatjuk a házfelügyelő telefonját, ha a pasas jelentkezik, rögzítjük a beszélgetésüket. Persze Vidáts jelzi, hogy hajlandó átadni bármikor a golyóstollat. Ez aztán feldobja Lechnert.

- Csakhogy nem lesz, aki felvegye a kagylót.

- Miért ne lenne?

- Hátha Vidátsot bent tartják.

- Ki mondta, hogy bent tartjuk? A fiatalember megvonta vállát.

- Olyan sebbel-lobbal cipelték, mintha soha nem akarnák elereszteni - jegyezte meg. - Én nem vittem volna el. Reggelig a lakásban is kifaggathatták volna a lényeges dolgokról. A részletek pedig ráérnek, ha meglesz ez a Lechner.

- Reggelre otthon lesz, hogy felvehesse a telefont, ha hívják. Ne felejtse, odabent megfelelőbbek a körülmények a kihallgatáshoz. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy van ennek lelki hatása is.

- Lám, milyen igaz, éppen erre a lelki hatásra gondoltam magam is - vetette közbe az elhárítófőnök. - Lelki tényezők, hatások. Hát igen, most már tudományos alapon gondolkozunk, élünk és lassan már így is lélegzünk.

Bana a homlokát ráncolta.

- Nem kell a próbálkozásokat, a kísérletezéseket gúnyolni - jegyezte meg. - Minden olyan módszert fel kell használnunk, amely a munkánkat elősegítheti.

- Hallom, már pszichológusokat is bevonnak a kihallgatásokba. Szépen végigülik a delikvens tortúráját, aztán megbeszélik benyomásaikat a kihallgató tiszttel. Ha egyáltalán támadt valami véleményük.

- Jól hallotta, így van.

- Szép.

Bana elnevette magát a lemondó hangsúlyon.

- Mi a szép ebben? - kérdezte. - Képzelve, milyen unalmas lehet állandóan ez a munka. Ezért nem irigylem a mi pszichológusainkat.

- Kényelmesen elücsörögnek a fizetésért. Mert mit tesznek? Lesik a vallomást tevő izzadását, dadogását, közben elkoptatnak néhány ceruzát meg pár darab irkalapot jegyzetelésükkel.

- Ha ennyire irigylis őket, kinevezhetem valamelyik helyébe. Ott aztán kényelmeskedhet, ha pont ezt fájlalja, és hegyezheti a ceruzáját órabérben.

A fiatalember nevetett.

- Éppen ez hiányzik nekem - mondta.

- Akkor ne hóbörögjön.

- Csak a véleményemet szellőztettem. Bana karójára nézett.

- Azóta a technikusok már ráálltak Vidáts telefonjára - mondta. - Reggel, mikor hazavisszük, elveszük a golyóstollat. Zimonyiék a technikai osztályon kiszedik a mikrofilmet, és a toll máris visszakerül a házfelügyelőhöz. Arra gondoltam, kap feladatot a Lechnerrel történő játékban.

- Éspedig?

Bana röviden ismertette tervének lényegét.

Tudták, hogy Vidáts teljesíti minden kérésüket abban a reményben, hogy ezzel valamelyest enyhít helyzetén a felelősségre vonásnál. Mikor Lechner jelentkezik, közli vele, hogy a golyóstollat átadhatja, de lakását nem tudja elhagyni, mert előző nap baleset érte, megbotlott a lépcsőn, és bokacsontja megrepedt. A lába ezért gipszben van. Az átadásra két módot ajánl majd fel. Egyik, hogy Lechner személyesen jöjjön el a lakására. A másik: az éppen nála tartózkodó unokaöccsével elküldi a tollat oda, ahová a német akarja.

- Tehát én lennék az unokaöcs - állapította meg az elhárítótiszt.

- Talán nem jó?

- Valamit ki kell találni.

Bana mélyet bölintott, és eldobta a csikket.

- Hát ezt találtam ki - mondta. - Legalább rokonságba kerül egy igazi házfelügyelővel.

- Lenyűgöz az a lehetőség, hogy ilyen könnyen szert tehetek egy unokabátyra. Ugyanis nincs semmiféle ilyen rokonom.

- Na látja, minden rosszban van valami jó. Ebben az esetben mindenki jól jár,

- Vidáts a legjobban. Neki már semmit sem kell tenni, ha kell, csak felveszi a telefont.

- Ebben az esetben Lechnert kezében a bizonyítékokkal tudnánk leleplezni. Persze megváránk, míg elhagyja a lakást, aztán tisztos távolban lekapcsolnánk.

- Azzal az indokkal, hogy valutát árult. Bana Dénes nevetett.

- Nem éppen ezzel - mondta. A fiatalember a fejét rázta.

- Érthetetlen, miért ez a finomkodás - mondta. - Az igazságot bele kell vágni Lechner pofájába, amikor a tollat átveszi és kész!

Bana a fejét ingatta.

- Erről szó sem lehet, míg nem tudunk meg róla mindent - makacskodott. - A lényeg, hogy a helyszínen ne okozunk semmi feltűnést. A legkisebb gyanút sem támasszuk. Soha nem tudhatjuk, hátha Szabón kívül más társa is van, és az ott lebzsel a közelében. Ha netán kocsival jönne, és ő vezetné, közlekedési szabálysértés ürügyén előállíthatnánk. Amennyire lehet, észrevétlenül kell kivonnunk a forgalomból.

- Mihamarabb meg kell találnunk, tisztázhatnánk az esetleges társ kérdését.

- Ez a munka Beleznay emberein múlik - mondta az ezredes. - Remélem, megérti, hogy itt van magára szükség, nem pedig Lechner tartózkodási helyének a felhajtásánál.

Azt is megbeszélték, hogy reggel találkoznak, mielőtt még a házfelügyelőt kellő őrizettel hazavinnék. Bana a kezét nyújtotta.

- Siessen haza, és pihenje ki magát - tanácsolta. A fiatalember kezét rázott főnökével.

- Sietek, csak hogy nem haza - közölte.

- Hová megy ilyen későn?

- A Casanovába.

- Valami zenés presszó?

- Bár! A vendégek körbeülik a zongoristát. Exkluzív hely jobb embereknek.

Bana bólintott.

- Persze, jobb embereknek - mondta rezignáltán. - Árulja el: csinos az a zongorista nő?

- Férfi!

- Akkor miért ülik körül?

- Jól játszik.

Bana elhúzta a száját.

- Tudja, ki ülje körül - mondta jelentőségteljesen. - Még ha csinos nő lenne.

A fiatalember kelletlenül legyintett.

- Most ez a módi - jegyezte meg. - Így hirdetik mindenfelé.

Bana az égnek emelte tekintetét és azon volt, hogy valamennyire komoly maradjon.

- Micsoda világ, micsoda erkölcsök - mondta. - Mikor fiatal voltam, nálunk a nő volt a divat. Minél csinosabb, annál jobb volt ez a divat. Hé, hová siet?

A fiatalember már a járdaszélnél volt, onnan köszönt vissza, és elsietett. Az ezredes hosszan nézett utána, és úgy nevetett, hogy a könnye csorgott. Pintér alezredes érkezett, és jelentette, hogy a kocsit megérkezett. Meglepve nézett főnökére, aki a szemét törölgette zsebkendővel.

- Ha vége ennek az ügynek, elmegyünk, és egy jót lumpolunk - közölte.

Átvágtak az úttesten a közeli mellékutca irányába, ahol a kocsit várakozott.

- Benne vagyok - jegyezte meg Pintér. - De valami jó helyre menjünk.

- Ismersz egy Casanova nevű bárt?

- Nem.

- Oda megyünk. Állítólag ott körülülük a zongoristát a vendégek.
- Biztos valami klassz nő neglizsében. Bana szélesen vigyorgott.
- Persze - mondta. - A neglizsére nagyon kíváncsi vagyok.
- Én inkább a nőre.
- Akkor majd bámulhatsz - mondta az ezredes, és felnevetett.

Egy idős nő haladt el mellettük szemrehányó tekintetelve. Biztos azt hihette, hogy most jöttek ki a közeli Zöldfa étteremből, és azért hangoskodnak, mert felöntöttek a garatra.

Az elhárítófőnök kora reggel látta viszont beosztottját. Budán találkoztak a Lánchíd közelében. Az elhárítótiszten egyáltalán nem látszott meg, hogy az éjjelt talpon töltötte. Az ezredes sem volt fáradt, az események felajzották, csupán a cigaretta ízéről érezte, hogy az elmúlt éjjel későn került ágyba.

- Nos, meddig bámulta azt a zongoristát? - tudakolta.

A Bem rakparton andalogtak a Margit-híd irányába. Az ezredes mélyen beszívta a friss levegőt, és elmondta a kihallgatás eredményét.

Vidáts őszinte és részletes beismerő vallomást tett: Évekkel ezelőtt bécsi turistaútja alkalmával megismerkedett Fritz Lechnerrel. A német ugyanolyan szenvedéllyel fényképezte az osztrák főváros nevezetességeit, akárcsak ő. Mivel a házfelügyelő kiválóan beszélt németül, tökéletesen megértették egymást. Több napon át találkoztak és rótták az utcákat. Egy alkalommal Lechner kíségette egy jelentéktelen kis összeggel. Aztán felajánlott komolyabb összeget is azzal, ha majd nyáron a Balatonra jön, elszámolnak. Természetesen Vidátsnak forintba kell fizetnie. Így is történt. Később Vidáts ismét Nyugatra utazott, de ekkor már előre értesítette az alkalmi barátjává lett Lechnert érkezéséről. Megint kapott pénzt. Mikor a német Budapestre érkezett, Vidátsnak bizonyos információk beszerzéséért felajánlott rendszeres összeget. A házfelügyelő ezt vállalta, a pénz egy svájci bank titkos folyószámlájára ment.

Máté Lajos, aki a házban lakott, egy alkalommal eldicsekedett a házfelügyelőnek, hogy vállalatánál milyen fontos munkában vesz részt. Vidáts ezt jelentette, és Lechner érdeklődést mutatott. Ennek alapján a házfelügyelő megtudott mindent a mérnök fecsegéséből erre a fontos találmányra vonatkozóan. Nagyon óvatosan megkönyékezte Mátét. A felajánlott pénz, valamint az a lehetőség, hogy ezért az összegért ritka bélyegekhöz juthat, befolyásolta a mérnök akaratát. Vállalta az együttműködést a kémszervezettel a találmány megszerzésére.

Lechner küldte a golyóstollat, amely a mikrofényképezőgépet rejtette, és alkalmas volt arra, hogy a találmány terveit, műszaki rajzait rögzítse. Máté azonban vérszemet kapott, és úgy gondolta, több pénzt is beseperhet az általa megszerzett titkokért. Ezt közölte Vidátsal, aki továbbította a kívánságot Lechnernek Hamburgba.

Ezt követően jelentkezett a házfelügyelőnél a szakállas férfi, Szabó Károly, mint a német küldönce. Napokkal később befutott Lechner is és jelentkezett telefonon, hogy itt van Budapesten. Közölte, hogy Máté Lajos kérése teljesíthetetlen. Utasította Vidátsot, tudja meg, hol tartja a mérnök a golyóstollat. Máté azonban mindig magával hordta. Mikor azonban elutazott Debrecenbe, a tollat titkos szekrényébe helyezte, amelyről a házfelügyelőnek tudomása volt. Lechner értesült a mérnök utazásáról, és Szabót megbízta, beszéljen utoljára a mérnökkel, lehetőleg útközben, ha az hajthatatlan, akkor végezzen vele. Vidáts közben a kérdéses este felment Máté lakásába, és a festmény mögötti szekrényből magához vette a golyóstollat. Azt azonban nem tudta, hogy Máté, mivel sejtette, mennyire veszedelmes tevékenységet vállalt, egy levelet mellékelte végrendeletéhez az ügyvédjénél. Ebben kérte örökösét, Bácskai Klotildot a golyóstoll megsemmisítésére, ha neki valami baja történne. Persze Vidáts is sejtette, milyen sors vár a mérnökre.

- A többit már tudja - fejezte be a tájékoztatást az ezredes.
- Most már csak az hiányzik, hogy pontot tegyünk a végére.
- Igen. Gyerünk Vidátsához.

Külön mentek be a házba, majd a házfelügyelő lakásába. Vidáts különváltan élt a feleségétől. A testes férfi egyik lábát mindenesetre bekötötték fehér pólyával. A konyhát és a mellékhelyiségeket megszállták a

nyomozók. Az akciót itt Pintér Béla alezredes irányította.

Bana a sápadt arcú házfelügyelőt oktatta.

- Ha Lechner netán hajlandó volna idejönni, akkor Bartos nyit ajtót - magyarázta. - Ő a maga unokaöccse. Érthető?

- Minden - rebegte amaz.

- Ajánlom, nehogy valami hibát elkövessen. Vigyázzon arra is, nehogy elszólja magát valamivel, és Lechner gyanút fogjon. A felelősség magát terheli.

- Igyekszem mindent úgy csinálni, ahogy mondták.

Kint az utcán két csoport várakozott lesben. Az volt a feladatuk, ha netán Lechner megjelenne, kövessék, amikor a házfelügyelő lakását elhagyja. A másik csoportnak Hódot kellett követnie, ha útnak indul a golyóstollal, és akkor lekapcsolni a németet, amikor a bűnjelet átveszi.

A golyóstoll a dohányzóasztalon hevert. Karcsú, fémszínű tárgy volt, külsőleg semmi nem árulta el, hogy miniatűr fényképezőgépet rejt.

Később az elhárítófőnök elment. A lakásban csak a kijelölt emberek maradtak a mellékhelyiségekbe húzódva. Hód a szobában ült egy fotelban, és cigarettáját szívta. Vidáts a heverőn feküdt, bepólyált lábát párnára támasztotta, a telefon a keze ügyében volt.

A függöny félre volt húzva, a fikusz ott virított a párkányon.

Késő délután volt már, amikor csengett a telefon. Vidáts felvette a kagylót, és közömbös hangon beleszólt. Nyomban németre váltott, és jelentőségteljes pillantást vetett az elhárítótisztre.

Lechner jelentkezett.

A házfelügyelő néhány közömbös szó váltott a némettel, aztán elmondta a betanult szöveget. Lechner azonnal elvetette azt az ötletet, hogy maga jöjjön a golyóstollért.

A fiatalember jól hallotta a hívó beszédét. Felállt a helyéről, elvette az asztalról a golyóstollat, és belebújt kabátjába. Az előszobából Pintér alezredes érkezett lábujjhegyen. Intett Vidátsnak, hogy próbálja húzni a beszélgetés idejét. Mindössze öt percre lett volna szükség, hogy megtudják a hívás helyét, mivel a vonalat figyelték. Lechner azonban csak három percig beszélt, és letette a kagylót.

Pintér megtörölte verejtéktől nedves homlokát.

- Hová kell menni? - fordult Vidátsához.

- Ide a közelbe, a Batthyány térre a parkolóba - vetette közbe az elhárítótiszt. Vidáts elámult.

- Ilyen jól tud németül? - dadogta.

- Töröm egy keveset.

A házfelügyelő Pintérre nézett.

- Egy BMW kocsival van - közölte. - Azt mondta, erről ráismer az unokaöcsém.

A fiatalember bólintott. Pintér kiment a konyhába, és rádión értesítette a kint várakozókat. Az egyik csoport máris indult a megadott helyre, hogy szemmel tartsa a BMW személygépkocsit és annak gazdáját.

A fiatalember még a kapualjban minden eshetőségre számítva kibiztosította a fegyverét, és kabátjának külső zsebébe tette. Gyalog indult el, hiszen a tér néhány percnnyire volt a háztól. Tudta, legalább fél tucat árgus szem keresztüztében halad.

A téren nagy volt a forgalom, a metróállomásnál tetőzött a délutáni forgalom.

Nem kellett sokáig keresgélne. A közeli parkolóban a személygépkocsik sorában ott várakozott egy külföldi rendszámú kopott BMW. Üres volt. Látványosan forgatta fejét, mintha keresne valakit, aztán egyenesen a kocsinhoz ment, és megállt mellette. Cigarettát vett elő, és rágyújtott. Mikor a fejét felemelte,



pillantása egy kerek fejű, erősen kopaszodó, középtermetű férfira esett, aki néhány lépésnyire állt előtte. Mintha a földből nőtt volna ki.

A fiatalembernek úgy tűnt, mintha járna a kocsi motorja.

- Guten tag - mondta a kerek fejű, és várakozóan nézett.

Amikor a golyóstollat nyújtotta, csak a másik savószerű szemét látta. A német elvette a tollat, egy gyors pillantást vetett rá, aztán felkapta a fejét. A savószerű szem hirtelen valószínűtlenül kicsi lett.

Ebben a pillanatban érzéke veszélyt jelzett.

A parkoló gépkocsik között állt. Szemben vele a kerek fejű német, aki éppen azon volt, hogy kihúzza kabátzsebéből a kezét. Tudta, mi lehet annak a markában. Úgy számított, ha oldalt vetve magasat ugrik, talán még idejében beesik a másik két kocsi közé, és ott fedve lesz.

Nem érzett pánikot, sem kétségbeesést. Főnökének intelme jutott az eszébe, aki nem akart feltűnést kelteni a leleplezéssel. A füle mintha bedugult volna, kikapcsolódott a külvilág zaja. Nem hallotta a forgalom dübörgését, a siető emberek beszédét. Tudta, ez a csend múlandó. Egy pillanat csak, és széttépi a fegyver hangja; a dörrenés, amely nem figyelmet fog kelteni, hanem pánikot.

Tisztán és világosan látta az eseményeket, akár egy lassított filmen. Izmai már összerándultak, amikor a német kezében megjelent a tömzsi revolver a rövid csővel. Elrúgta magát a földtől a mellette levő gépkocsi irányába. A levegőben volt a motorház felett, amikor a dörrenést meghallotta. Várta az ütést, amely a fájdalmat megelőzi találatnál, de abban a pillanatban semmit sem érzett. Annál inkább lent a betonon. A két kocsi közé esett, bal karjába belehasított a fájdalom, a dereka majd széthasadt.

A felbödülő motor hangja cselekvésre serkentette. Félig térdelt, amikor a nehéz BMW szinte kilőtt a parkoló kocsik sorából, és csikorogva fordult a szűk helyen.

Sikongatások, kiabálások.

A gépkocsi mellett guggolt, előrenyújtott kezét megtámasztotta a motorházon, és markolta a kilenc milliméteres automatát. Nem kereste a célt, tudta, az keresztezni fogja fegyverének a lövonalát. Már látta a BMW-t, amint az éles kanyart vett a Bem rakpart sarkán, aztán szépen megjelent a célzópontra mintha ráült volna a fegyvercső végére.

Ekkor meghúzta az elsütő billentyűt.

Sorozatot lőtt: Egy rövid roppanás volt az egész, szétszabdalt detonáció. Tudta, hogy pechje volt. Ezzel az egész üggyel balszerencés volt, ezért is jutott zsákutcába. A fegyverrel úgyszintén. Már a belövésnél többen panaszkodtak az új automatára, amellyel sorozatot is lehetett löni. Ha az állítókart nem erőszakosan nyomták az egyes lövést jelző állásba, akkor a fegyver elsütésnél képes volt az összes golyót kiköpdösní a tárból, szám szerint tizenegyet. Észrevételükre az volt a válasz: bánjanak csínján az állítókarral. Most a kapualjban hibázott, amikor ide indult és a fegyverét készenlétbe helyezte. Az állítókarról is gondoskodnia kellett volna, nemcsak a kibiztosításról.

A BMW eltűnt a saroknál, és a látszat azt mutatta, hiába volt a sorozat, egyik sem talált. Hirtelen hatalmas csattanás hallatszott veszett csörömpölés kíséretében.

A tér megelevenedett, sokan a sarokhoz szaladtak.

A fiatalember nem is látta, csak érezte, hogy valaki mellé lép, felsegíti, átfogja a vállát és azt kérdezi: hogy érzi magát? Aztán Bana Dénes arca bukkant fel. Ekkor már körbeállták, és többen tapogatták. Úgy érezte magát, akár a vágóborjú a kupecok kezében.

- Nem sebesült meg - mondta az egyik főtárogató.

- Enyhe sokk, mindjárt rendben lesz - vélekedett egy másik.

Arra gondolt: milyen jó, hogy ennyire hozzáértő emberek vetődtek az útjába. Az ezredes hangja végleg magához térítette.

- Jól érzi magát? - aggodalmaskodott. - Hívjunk orvost talán?

- Egy fenét.

Bana a körülötte állókhoz fordult.

- Nincs semmi baja - mondta.

- Szép kis felfordulás történt.

- Ezzel most ne törődjön.

- Azt kell mondani: filmek vagyunk, statiszták, és az egész cécó csupán kaszkadőrmutatvány.

- Hát persze.

A fiatalember megrázta magát, és hagyta, hogy valaki kivegye a fegyvert a kezéből.

- Mondtam, hogy rosszak ezek a puskák - tagolta a szavakat.

Bana közelebb hajolt.

- Mik rosszak? - kérdezte.

- A revolver.

Egy ember érkezett, és valamit mondott az ezredesnek.

- Hívják a mentőket - közölte Bana. A fiatalember kihúzta magát.

- Nekem ugyan ne hívják - mondta. - Nincs nekem semmi bajom.

Bana Dénes utasításokat adott néhány embernek, aztán megszólalt :

- Nem magáról beszéltem, hanem a kuncsaftunkról.

- Azért kár a mentőt kicsődíteni. Van rá egy üveg pezsgőm, hogy olyan lyukas lett, akár az öntözőkanna. Nagy kár, de nem volt más választás. Amúgy is ez lett volna a vége, soha nem adta volna meg magát. Bana legyintett.

- Az esetet soha ne sajnálja, helyesen cselekedett - állapította meg.

Több URH-s kocsik érkeztek és tűzoltók. A rendőrök távpartották a kíváncsiskodókat, és lezárták a forgalmat a Bem rakparton. A BMW egy lámpatartó vasoszlopot kapott telibe. A motor szinte benyomódott az üléstérbe. A tűzoltók szedték ki belőle a németet, mert előbb a roncokat kellett szétvágni, hogy hozzáférjenek.

- Lemke néven volt bejelentkezve a Gellértbe - közölte az ezredes. - Hogy ez vagy Lechner volt az igazi neve, azt már nem tudni.

- Kár, hogy meghalt - mondta az elhárítótiszt.

- Vajon miért fogott gyanút?

- Áadtam a tollat, ránézett, és már vette is elő a fegyverét. Félrehúzódva figyelték a rendőrök és a tűzoltók munkáját.

Pintér Béla alezredes érkezett meg. Jelentette, hogy Vidátsot bevitték. Az elhárítófőnök felvetette, hátha a házfelügyelő a telefonbeszélgetésnél virágnyelven tudtára adta a németnek a lebukás tényét.

A fiatalember a fejét rázta.

- Ez lehetetlen - mondta határozottan. - Elsősorban észrevettem volna, másodsorban Lechner azon nyomban elpucol és nem vár rám.

- Akkor miért kezdett el lövöldözni?

- És a golyóstollat is eldobta, amely annyira fontos volt neki - vetette közbe az elhárítótiszt.

- Mintha nem is az eredeti lenne. Pintér megszólalt:

- Pedig az eredeti toll volt, a saját szememmel láttam a laboratóriumban a szerkezetét, amikor Zimonyiék kivették a filmet tartalmazó kapszulát.

- Miért? - kérdezte az elhárítótiszt. Bana a torkát köszörülte.

- Az utasításomra cselekedtek így - mondta. - Biztosítani akartam a filmet.

A fiatalember cigarettát kínált, rágyújtottak.

- Javaslom, hogy mutassuk meg a tollat Vidátsnak is, és Zimonyiék még egyszer alaposan vizsgálják meg - mondta. - Valami itt sántíthat. Lechner egy szemvillanás alatt megváltozott, ahogy a tollra nézett.

Bana a bajuszos osztályvezetőhöz fordult.

- Csináljátok így - mondta.

- Azonnal intézkedem.

Bartos csak hetekkel később tudta meg az eredményt, amikor pont került a Máté Lajos-ügy végére, és így az elhárítófőnök hatáskörébe tartozó Mimóza ügyek egyike lezárult.

A fiatalember a Halászbástyán találkozott főnökével. Kellemes volt az idő, a levegőben már a tavasz illata érződött. Bana Dénes a leglényegesebbel kezdte a beszélgetést.

- Nagy hibát követtem el, amikor a golyóstollból a laboratóriumban kiszedtem a filmkazettát - mondta. - Persze Zimonyiék is figyelmetlenek voltak, mert nem vették észre, hogy egy parányi műszer jelzi, ha a toll nem működőképes, illetve nincs betöltve.

- Hogyan jelzi?

- Ha nincs betöltve filmmel, a nyomógomb tetején levő fekete folt világos.

A fiatalember fejét ingatta.

- Lechner ezt vette észre - mondta.

- Igen. Ebből tudta, hogy a toll üres, hiányzik belőle a kazetta. Ezzel együtt pedig a kémanyag is. Tudta, hogy Vidáts sérülése mese, az unokaöcs úgyszintén, tehát lebukott.

- Értelmetlenség volt ellenkeznie. Bana cigarettára gyújtott.

- Nem tudott veszíteni - mondta. - Hat golyó volt benne.

- Miért nem hiszik, hogy revolvereink állítókarja rossz?

- A lőtéren majd bebizonyítom magának, hogy jó a fegyver, csak oda kell figyelni minden apróságra.

Később az elhárítófőnök elmondta, hogy Lechner, illetve Lemke holmiját és a BMW roncsát átkutatták. A kocsiban találtak egy kiképzett rejtkehelyet, feltehetően ebben hozta át a határon a browningját, amely 22-es kaliber volt.

- Tudja miért érdekes az űrméret? - kérdezte az ezredes.

- Valami azonosítás miatt.

- Úgy van. Persze, mindehhez még próbálóvést is kellett végezni és ballisztikai vizsgálatot, no meg azonosítást. Ugyanis megtalálták a szakállas férfit, Szabó Károlyt.

A fiatalember is rágyújtott, és a füstöt mélyen leszívta. Hunyorogni látszott az erőtlen napsütésben, amikor megszólalt:

- Hány lyuk volt rajta?

- Honnan tudja, hogy lelőtték?

- Ha ezredes elvtárs mindezt fegyverazonosítással vezeti be, másra nem gondolhatok.

- Két lövés érte - mormogta az elhárítófőnök.

- Hol találták meg?

Bana néhányszor megszívta cigarettáját.

- Kidugta a talpát a Velencei-tóból - mondta. Látva beosztottjának érthetetlen tekintetét, elnevette magát. - Ugyanis azért csak a lábfeje állt ki a vízből, mert a rátekerített hólánc és két súlyos vasdarab megakadályozta, hogy teljesen a felszínre kerüljön.

A nádvágók találták meg, és azonnal értesítették a rendőrséget. Maga a hólánc és a vasak már eleve kizárták a véletlent vagy az öngyilkosság lehetőségét. Nem találtak semmi igazolványt. A személyleírás alapján a gyilkossági szakcsoport azonosította. Sikerült felismertetni mind a szállásadójával, mind pedig a volt menyasszonyával. Ütlevéle sohasem került elő, azt Lemke valószínű megsemmisítette.

- A boncolásnál mindkét golyót megtalálták - mondta az ezredes. - A huszonkettesből próbálövést adtak le, és a golyókat azonosították. Lemke végzett vele, feltehetően szabadulni akart tőle.

- Pedig társak voltak.

- Igen, de ne felejtse, hogy Szabó magára irányította a figyelmet gyilkosságával.

A fiatalember eltaposta cigarettáját.

- Mikor Mátét meggyilkolták, még nem tudtunk Szabóról - mondta.

- Egy szakállasról azonban tudtunk Bagi eseténél.

- Ez igaz.

- Bagi valamit észrevett utazásánál, és megtudta, hogy ki volt a szakállas útitárs - magyarázta az ezredes. - Erre persze csak feltételezések vannak, de azok nagyon hihetőek. Ugyanis a Citadella pincérnője, aki régebben Szabó menyasszonya volt, elmondta, hogy a férfi a gyilkosságot megelőző este ötven darab ezrest akart kölcsönkérni.

- Bagi tehát zsarolta volna? Bana Dénes bólintott.

- Csak zsarolásra gondolhatunk - mondta. - Ezt közvetve más adat is megerősíti. Sikerült a gyilkossági csoport nyomozóinak egy tanút találni. Bagi Béla egy barátját. Ez a férfi elmondta, hogy Bagi egy lángossütő helyet akart átvenni valami idős nőtől a Lehel piacon. A tulaj annyit kért a lelépésért. Nos, Bagi azt mondta, hogy pár nap és zsebében a pénz. Honnan?

- Szabótól - vágta rá az elhárítótiszt.

- Bizony. Akad még más bizonyíték is. Egy taxis jelentkezett a nyomozók felhívására, amikor értesült a Gellérthegyen történt gyilkosságról. Fényképről felismerte ismeretlen utasának a ruházatát: a széles karimájú fekete kalapot, a színes sálát és a szürke átmeneti kabátot. Az arcát nem látta, de esküdött, hogy aki ezeket a holmikat viselte, utasa volt két nappal előbb, ugyancsak a Citadella étteremhez.

- Amikor Máténak meg kellett volna érkeznie Debrecenből.

Bana aprókat biccentett.

- Pontosan - mondta. - Nos, ez az utas egy szakállas férfit követett, aki egy Skodát hajtott. Tudja, kié volt a kocsi? A pincérnőé! Szabó volt menyasszonya. Bagi tehát a vonat befutása után a szakállas nyomában maradt, így sikerült megtudnia, hogy kicsoda.

- Ezek szerint észrevette, hogy Szabó kimegy a fülkéből a mérnök után, majd egyedül jön vissza, és a mérnök még Budapesten sem került elő. Sőt Szabó azt hihette, Bagi alszik, ezért átcipelte a holmikat a szomszédos fülkébe. A kalauz vallomása erre utal. Persze Szabó erre is ráfázott, mert Bagi mindent látott, csak adta a hülyét.

- Azokból a tényekből, amelyeket tudunk, csak így történhetett.

Az elhárítófőnök arról is beszámolt, hogy Zimonyi alezredes mennyire bánta, hogy nem vették észre a golyóstoll jelzőberendezését, amikor a filmkazettát kivették. Mentségükre volt, hogy még nem találtak ilyen jelzőberendezéssel.

Bana a mérnök unokahúga s egyben örököse, Bácskai Klotild után érdeklődött. Hangjából kaján kíváncsiság érződött.

- Már sokszor megállapította, hogy rám nem lehet építeni - jegyezte meg az elhárítótiszt.

- Ez a nő látnok.

- Miközben állandóan hangoztatta, hogy esze ágában sincs férjhez menni, még bőven ráér a gatyamosásra.

- Maga meg dicsérte az esztét.

A fiatalember szája szegletében mosoly bujkált.

- Az az igazság, hogy kirúgott - mondta tömören.

Bana Dénes összecsapta kezét.

- Ahogy mondom: kirúgott - ismételte meg az elhárítótiszt.

- Ne mondjon ilyet.

- De igen.

- Mivel indokolta kirúgását? Mit mondott magának?

- Azt mondta: Schullerné mindent látott, és elmegy a rendőrségre.

Bana előbb csodálkozott, aztán homlokán összeszaladtak a ráncok.

- Maga ugrat engem, Hód - mondta kissé emelt hangon. - Szó szerint ezeket mondta a lány Vidátsnak, amikor cselet vetettünk. Most miért mondta ugyanezt magának?

- Mert remélte, ugyanúgy eltűnök, ahogy Vidáts. Mióta ezt mondta a házfelügyelőnek, azóta zárva a lakás, és a férfi nincs sehol.

Hosszan nevettek, aztán megindultak lefelé a Halászbástyáról. Bana Dénes a fiatalember vállára tette kezét.

- Higgye el, a nők kiszámíthatatlanok - mondta.

- Tegnap még én voltam az egyetlen csibéje. Mert így hívott. Ma meg tessék.

Bana szélesen vigyorgott.

- Nagyon régen udvaroltam egy lánynak - mondta. - Annak én voltam a picurkája. Mindig így hívott. Soha nem kérdeztem tőle, miért.

- Ezt én sem forszíroztam volna ezredes elvtárs helyében.

Vége